

ความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยโซ่ทักษะ
 พื้นฐานละครสร้างสรรคกับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์
 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ปริญญาพนธ์

ของ

มานวิกา ผลพิรุฬห์

27 พ.ธ. 2533

๓ ๔๕๔๒

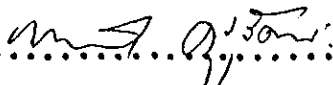
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
 ความหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย

เมษายน ๒๕๓๓

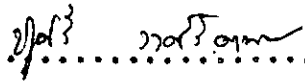
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
ปริญญาโทฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.... ประธาน

(ผศ. ดร. ภรณ์ คุรุรัตน์)

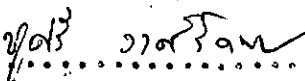
.... กรรมการ

(รศ. ชุศรี วงศ์รัตน์)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน

(ผศ. ดร. ภรณ์ คุรุรัตน์)

.... กรรมการ

(รศ. ชุศรี วงศ์รัตน์)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ศ. ดร. อารี สันหลวี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่... ๕... เดือน... พฤษภาคม... พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยการแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ คุรุรัตน์ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์
ศาสตราจารย์ ดร.อารี สันทวิ และคณาจารย์ในแผนกการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน ผู้วิจัย
รู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.เขาวพา เกษะคุปต์ อาจารย์ราศี ทองสวัสดิ์ อาจารย์วิไล อิมสมบูรณ์
อาจารย์ผ่องพรรณ เอกอาวุธ และอาจารย์กัญญา เกตุกล้า ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ขอขอบพระคุณอาจารย์อารี เกษมรติ อาจารย์เกื้อกุล เกษะเสน
อาจารย์มัทนา ท่าพริก อาจารย์รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี อาจารย์จรินทร์ ประมุขกุล
อาจารย์นพมาศ นิลจินดา คณะอาจารย์โรงเรียนอนุบาลสามเสน และเพื่อนนิสิต
ปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบ เป็น เครื่องบูชาพระคุณของ
บิดามารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

มาณภิกา ผลพิรุฬห์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัย	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษา	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับละครการศึกษา	21
เอกสารที่เกี่ยวกับแผนการจัดประสบการณ์	34
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	52
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	54
ประชากร	54
กลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	55
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	55
แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	69

5	สรุป อภิปรายผล และขอ เสนอแนะ	77
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	77
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	77
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	78
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	80
	อภิปรายผล	81
	ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้	85
	ขอ เสนอแนะในด้านการเรียนการสอน	86
	ขอ เสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป	87
	บรรณานุกรม	88
	ภาคผนวก	95
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	243

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง	60
2	การทดสอบก่อนการทดลอง	62
3	กำหนดการสอนในการทดลอง	63
4	การทดสอบหลังการทดลอง	65
5	ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ คำานการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์และคำานการ เรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐาน ละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	71
6	ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ คำานการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์และคำานการ เรียงลำดับ เหตุการณ์ ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง	73
7	ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ คำานการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์และคำานการ เรียงลำดับ เหตุการณ์ ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง	75

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน มนุษย์จะประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้ภาษาเป็นสำคัญ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความคิด ความรู้สึก ทศนคติ ตลอดจนประสบการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ อีกทั้งยังเป็นเครื่องช่วยในการแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ ด้วย สกัม ซีระบุตรกล่าวว่า ภาษามีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต มนุษย์ไม่ว่าชนชาติใดจะต้องมีภาษา ผู้ที่ไม่มีภาษา อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ พูดไม่ได้ ย่อมมีความลำบากในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (สกัม ซีระบุตร. 2521 : 3) สำหรับการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัยเป็นเรื่องที่น่าสนใจ โดยเฉพาะภาษาพูดของเด็ก การ์ดเนอร์ (Gardner) เน้นว่า การใช้ภาษาในการสื่อความหมายของเด็ก มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการใช้ภาษาเป็นพื้นฐานของการเรียนในระดับที่สูงขึ้น (Gardner. 1964 : 167) และเด็กปฐมวัยที่ยังอ่าน เขียนไม่ได้ เด็กจะใช้ทักษะการฟังและการพูดเป็นเครื่องมือเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ รอบตัวในสิ่งที่ป็นรูปธรรมและนามธรรม (เพ็ญจันทร์ สุนทรจารย์. 2525 : 4)

กระบวนการเรียนรู้ภาษา โดยเฉพาะภาษาพูดของเด็กจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีความซับซ้อนมากขึ้นเป็นลำดับ เพราะกระบวนการเรียนรู้ภาษา คือกระบวนการคิดค้นที่ เพียเจต์ (Piaget) กล่าวว่า ภาษากับการคิดเป็นสิ่งเดียวกัน ผู้คิดได้มากย่อมใช้ภาษาได้ดีหรือผู้ที่ใช้ภาษาได้ดีย่อมมีความคิดดี (ประสาธ อิศรปริดา. 2520 : 30 - 35 ; อ้างอิงมาจาก Piaget. n.d.) เด็กวัย 4 - 7 ปี เป็นวัยที่มีความคิดพัฒนาขึ้นกว่าเดิมมาก เช่น เด็กสามารถคิดเปรียบเทียบ (Comparative Thinking) คิดแยกสิ่งของ เครื่องใช้ ออกเป็นหมวดหมู่ชั้นตอน (Classification or Categorization)

และคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Associative Thinking) เป็นขั้น (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2519 : 177) จึงทำให้ภาษาของเด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งใน คำนวณปริมาณและคุณภาพ (ประมวญุ คิคคินสัน. 2519 : 113) ลักษณะการใช้ภาษา ของเด็ก นอกจากสังเกตได้จากการรู้จักคำศัพท์และการใช้ประโยคแล้วยังพิจารณาได้ จากการที่เด็กเล่าเหตุการณ์ให้เชื่อมโยงต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ซึ่งแนวการจัดประสบการณ์ ได้กำหนดการเล่าเหตุการณ์ไว้ในรายการประสบการณ์และเนื้อหา เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ทางภาษาควย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. - 2530 : 236) การที่จะช่วยให้ภาษาของเด็กมีคุณภาพยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องส่งเสริมควบคู่ไปกับการคิด (Burns, Broman and Wantling. 1971 : 111)

ภาษาและความคิดของเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาได้ด้วยการจัดกิจกรรม การจัดประสบการณ์และการฝึกฝนที่เหมาะสม (สุวัฒน์ เงินดำ. 2513 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Fredrick and others. 1970 ; และลมโซย เจริญวงศ์. 2521 : 1) การนำเทคนิคละครสร้างสรรค์มาใช้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาสามารถช่วย พัฒนาการคิดให้กับเด็ก โดยการฝึกทักษะพื้นฐานทั้ง 6 ซึ่งได้แก่ การรู้จักตนเอง การใช้ พื้นที่และรูปร่าง การรู้จักลักษณะเฉพาะของตน การใช้ประสาทสัมผัส การสื่อความหมาย และการแสดงเป็นตัวละคร ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมดังกล่าวจะเน้นการใช้คำถามแนะให้ เด็กแต่ละคนคิดในรายละเอียด มองเห็นการเปรียบเทียบและใช้จินตนาการ ซึ่งช่วยให้ เด็กมีความคล่องแคล่วในการคิดและแสดงความคิดของตนโดยการใช้ภาษา และทำทาง ใดควย (ภรณี สุรวิฑนะ. 2529 : 87) หลักในการใช้เทคนิคละครสร้างสรรค์ มิได้มุ่งที่การแสดง เป็นตัวละคร รากฐานสำคัญจะต้องเริ่มที่การสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ในเรื่องที่จะสอนและเปิดโอกาสให้เด็กคิด (Thinking) หลังจากนั้นจึง นำไปสู่การกระทำในรูปการใช้ท่าทางหรือการแสดง (Doing) เมื่อกระบวนการทั้ง 3 นี้ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกัน ก็จะทำให้เด็กเรียนรู้เนื้อหาและเข้าใจเนื้อหานั้นด้วย กระบวนการคิดของเด็กเอง

สำหรับแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ครูใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก ครูจะดำเนินการสอนโดยมิได้เน้นการใช้คำถามให้ใช้ความคิดของตนเองเท่าที่ควร เด็กจึงไม่มีโอกาสในการแสดงออกทางความคิดอย่างเต็มที่ ความคิดของเด็กมักจะไม่มีความคล้ายคลึงกัน เช่น การตอบคำถามคำเพื่อน เล่าเรื่องโดยใช้ความคิดซ้ำ ๆ กับความคิดของเพื่อนและมักจะทำท่าทางประกอบเพลงตามกัน เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเพราะครูยังมีได้ใช้ความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและการแสดงออกของเด็ก จึงจัดกิจกรรมที่เรียกกันว่า บทบาทสมมุติ เพื่อกระตุ้นให้เด็กกล้าคิดกล้าแสดงออก แต่ถ้ามองกิจกรรมพื้นฐานละครสร้างสรรค์มาใช้ก่อนที่จะให้เด็กแสดงบทบาทสมมุติจะช่วยให้เด็กได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างอิสระ โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้นโดยการใช้คำถาม เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกทั้งความคิด ภาษาและท่าทาง เมื่อครูยอมรับความคิดของเด็กจากการทำกิจกรรมง่าย ๆ เด็กจะเกิดความรู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ วิไล อิมสมบุญม์ ได้กล่าวว่า การปูพื้นฐานควรเริ่มต้นจากทักษะที่ง่ายก่อน แล้วพบทวนทักษะนั้นเสมอ (วิไล อิมสมบุญม์.

2531 : 1)

ถ้าพิจารณาการใช้แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งคำนึงถึงพัฒนาการเด็ก หลักการเรียนรู้เพื่อ เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 86) จะเห็นได้ว่าแผนการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องสามารถพิจารณายึดหยุ่นและปรับกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : คำนำ) และเนื่องจากการพัฒนาภาษาคำเป็นควบคู่ไปกับการพัฒนาความคิด ดังนั้น การใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ ซึ่ง เน้นการกระตุ้นความคิดให้แสดงออกทางภาษาและท่าทาง น่าจะเป็นวิธีการที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาษาและสติปัญญาได้วิธีหนึ่ง นอกจากนี้การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกด้วยท่าทาง ยังช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กดำเนินไปอย่างมีความหมายและน่าสนใจ เหมาะกับธรรมชาติของเด็กในวัยนี้อีกด้วย จากการใช้กิจกรรมดังกล่าว ย่อมส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก

โดยเฉพาะการพูดของเด็กในแง่ของความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ โดยเด็กจะ
ต้องใช้ความคิดในรายละเอียดและจินตนาการของเด็กเอง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ
การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ด้วยการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละคร
สร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประ
ถมศึกษาแห่งชาติ จะมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการ
ศึกษาค้างนี้จะเป็นแนวทางในการสอนหรือการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการเล่าเหตุการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูดรายละเอียด
ของเหตุการณ์และด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้
ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูดรายละเอียด
ของเหตุการณ์และด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้
ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูดรายละเอียด
ของเหตุการณ์และด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผน
การจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก่อนการทดลอง
และหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยกระตุ้นให้ครูและผู้อยู่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการส่งเสริมความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ให้กับเด็กปฐมวัย ตลอดจนมีแนวทางในการสอนหรือการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถดังกล่าว ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่จำเป็นต่อการเรียนและชีวิตในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเด็กชาย หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 196 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กชาย หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ จำนวน 30 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 การสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

3.1.2 การสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ แบ่งออกเป็น

2 ด้าน

3.2.1 ความสามารถด้านการพุดร่ายละเอียดของเหตุการณ์

3.2.2 ความสามารถด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์

4. ระยะเวลาในการทดลอง การทดลองครั้งนี้กระทำในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที

นียบามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. การสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้เด็กฝึกทักษะบางทักษะ โดยเน้นการสร้างความคิดรวบยอด การเปิดโอกาสให้เด็กคิด เพื่อให้เด็กแสดงออกทางภาษาและท่าทาง ทักษะดังกล่าวได้แก่ การรู้จักตนเอง การใช้พื้นที่และรูปร่าง การรู้จักลักษณะเฉพาะของตน การใช้ประสาทสัมผัส การสื่อความหมาย และการแสดง เป็นตัวละคร ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา ตามแผนการจัดประสบการณ์ของชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. การสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง หน่วยการสอนที่ประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และการประเมินผลที่สร้างขึ้นตามแนวทางในแผนการจัดประสบการณ์อนุบาลปีที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530
4. ความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ หมายถึง การที่เด็กใช้ความคิดและคำพูดของตนเอง เล่าเรื่องที่ครูกำหนดให้ โดยมีรูปภาพประกอบการเล่า จำนวน 2 ภาพ คือภาพที่ 1 เป็นภาพที่แสดงการเริ่มต้นเหตุการณ์ และภาพที่ 2 เป็นภาพที่แสดงการจบเหตุการณ์ ความสามารถดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ
  - 4.1 ความสามารถในการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์
  - 4.2 ความสามารถในการเรียงลำดับเหตุการณ์

ความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์ หมายถึง การที่เด็กเล่าเรื่องที่ครูกำหนดให้ เป็นข้อความหรือประโยคในลักษณะการบรรยายเหตุการณ์หรือบอก เหตุการณ์

ความสามารถด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ หมายถึง การที่ได้
ใช้ข้อความหรือประโยคในการเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและหลังได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน
ที่ควรจะเป็น

ความสามารถทั้ง 2 ด้านนี้วัดได้จากแบบทดสอบความสามารถ
ในการเล่าเหตุการณ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

เอกสารและงานวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จำแนกได้ดังนี้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษา

1. ความหมายของภาษา
2. ความสำคัญของภาษา
3. ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา
4. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย
5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด
6. งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาพูดของเด็กปฐมวัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับละครการศึกษา

1. ความหมายของละคร
2. ละครการศึกษาสำหรับเด็ก
3. คุณค่าของละครการศึกษา
4. ละครสร้างสรรค์
  - 4.1 ลักษณะของละครสร้างสรรค์
  - 4.2 ประเภทของละครสร้างสรรค์
  - 4.3 การใช้และประโยชน์ของละครสร้างสรรค์
  - 4.4 ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
  - 4.5 การสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
  - 4.6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับละครสร้างสรรค์

เอกสารที่เกี่ยวกับแผนการจัดประสบการณ์

1. ความหมายของแผนการจัดประสบการณ์

2. ความสำคัญของการจัดประสบการณ์
3. หลักการจัดประสบการณ์
4. ลักษณะของประสบการณ์และกิจกรรมประจำวัน
5. การใช้และการปรับแผนการจัดประสบการณ์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษา

ในงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา ผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษาเอกสารหลายด้าน เพื่อทำความเข้าใจให้แจ่มชัดในเรื่องความหมายของภาษา ความสำคัญของภาษา ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาพูด จากการศึกษาเอกสารดังกล่าว ผู้วิจัยได้รวบรวมเป็นหัวข้อตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความหมายของภาษา

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาษาไว้ว่า เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เป็นเครื่องช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นนามธรรมต่อกัน ความหมายของภาษาอาจต่างกัน เช่น ในแง่ภาษาศาสตร์ ภาษาหมายถึง ภาษาที่ใช้พูดเพื่อสื่อความหมายในชุมชนหนึ่ง ๆ ในด้านจิตวิทยา ภาษา หมายถึง ความสามารถในการคิดสื่อสารความหมาย หรือ เพื่อแสดงความรู้สึกและความคิด ภาษาจึงหมายถึงการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การแสดงสีหน้า และการใช้ภาษาใบไม้ เป็นต้น (ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม. 2519 : 1)

สำหรับภาษาของเด็กปฐมวัย คาราวัลย์ เกษทอง (2515 : 18) กล่าวว่า ภาษาเป็นเครื่องมือในการสมมุติของ เด็ก การเรียนรู้และการใช้ภาษาของเด็ก จึงมีลักษณะสร้างสรรค์และเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้เด็กคิดและวินิจฉัยคุณภาพของสติปัญญา (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2519 : 20)

สรุปได้ว่า ภาษา หมายถึง เครื่องมือในการคิดคือสื่อความหมาย แลกเปลี่ยนความรู้สึก ความคิด ตลอดจนประสบการณ์เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ อีกทั้งยังเป็น เครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

2. ความสำคัญของภาษา

ภาษาเป็น เครื่องช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดที่เป็นนามธรรมต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อกับผู้อื่นจะมีขึ้นในลักษณะใดย่อมต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือ เช่น การแสดง ความคิดเห็น การวางแผนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น ภาษาเป็นพฤติกรรม ชนิดหนึ่งซึ่ง เป็นตัวช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้เด็กเกิดความอบอุ่นมั่นคง ภาษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้มีความรู้สึกรู้จัก ตลอดจนเจตคติต่าง ๆ การปรับตัวของ เด็กก็ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาพูด (ศรียา นิยมธรรม. 2519 : 2)

นักทฤษฎีพัฒนาการได้ศึกษาความสำคัญของภาษาว่า ภาษาเป็นสิ่งที่ช่วย ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมและสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ควง เทียน ศาสตรภักดิ์ (2529 : 214 - 215) กล่าวว่า ภาษามีความสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. เด็กสามารถใช้ภาษาเพื่อการติดต่อกับบุคคลอื่นและเปิด โอกาสให้เกิดกระบวนการทางสังคมมากขึ้น

2. เด็กสามารถใช้ภาษาเป็นคำพูดที่เกิดขึ้นภายใน จากรูปแบบของ การคิดโดยระบบของการใช้สัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษา ในระดับต่อไป

3. ภาษาเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก ดังนั้นเด็กจึงไม่ต้อง อาศัยการจับกระทำกับวัตถุจริง ๆ เพื่อแก้ปัญหา เด็กสามารถสร้างจินตนาการในสมอง ซึ่งก่อให้เกิดการทดลองขึ้น เด็กสามารถจินตนาการถึงวัตถุแม้ว่าวัตถุนั้นจะอยู่นอกสายตา หรือ เคยพบมาแล้ว เด็กสามารถทำการทดลองในสมองและทำการได้เร็วกว่าการจับ กระทำกับวัตถุนั้นจริง

เด็กอายุ 2 - 4 ปี มีพัฒนาการเรียนรู้คำมากขึ้น การพูดคุยเป็นลักษณะการสื่อสารแบบสังคม (Social Communication) แต่เด็กจะยึดตนเอง เป็นศูนย์กลาง คือ เด็กจะพูดกับตนเองโดยไม่ฟังผู้อื่น ซึ่งเรียกว่าการพูดคนเดียวแบบรวมหมู่ (Collection Monologues) เด็กจะมีทัศนะต่าง ๆ จากการมองเห็นตัวเองและจะเป็นการยากที่จะให้เด็กยอมรับสิ่งต่าง ๆ จากภาพที่เห็น เด็กจะไม่พยายามเข้าใจถึงคำพูดของผู้อื่น (Piaget and Inhelder. 1969 : 120 - 122)

ในช่วงที่เด็กอายุ 5 - 6 ปี เด็กก้าวไปสู่ขั้นการคิดแบบหยั่งรู้ (Intuitive) ซึ่งเป็นการคิดโดยอาศัยการรับรู้คือการมองเห็นสิ่งต่าง ๆ แล้วอกว่่าสิ่งนั้นเป็นอย่างไร การหยั่งรู้ของเด็กแสดงว่าเด็กก้าวหน้าไปสู่การรู้จักแยกแยะ เด็กสามารถมององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเหตุการณ์หนึ่งมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ แสดงว่าเด็กเกือบจะรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล

จะเห็นได้ว่า ภาษามีความสำคัญในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน สามารถตอบสนองความต้องการของตนและเข้าใจผู้อื่นได้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาทางสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไป

3. ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา

การที่เด็กแต่ละคนสามารถพัฒนาภาษาพูดของตนได้นั้น ได้มีการศึกษาค้นคว้ากันมากมาย และเกิดการค้นพบทฤษฎีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Autism Theory หรือ Autistic Theory) ทฤษฎีนี้ถือว่าการเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องมาจากความพึงพอใจที่จะได้ทำเช่นนั้น โม่รวอร์ (Mowrer) เชื่อว่าความสามารถในการฟังและความเปลือยเปลือยจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตัวเอง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษา

2. ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory) ซึ่ง เลวิส (Lewis) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลียนแบบ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าพัฒนาการทางการพูดนั้นเกิดขึ้น

ได้หลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง การที่เด็กจะพูดหรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่เด็กต้องทำตามคำสั่งซึ่งพ่อแม่มักชอบใช้ โดยไม่รู้ตัว

3. ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยเงื่อนไข ไบรน์ โกลด์ (Rheingold) และคนอื่น ๆ พบว่า เด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัลหรือเสริมแรง

4. ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ลิเบอ์แมน (Lieberman) ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการเปล่งเสียง จึงเห็นได้ว่า เด็กมักจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วย การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟังพูดซ้ำด้วยตนเอง หรือหัดเปล่งเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปากแล้วจึงเรียนรู้คำ

5. ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Luck) ซึ่ง ธอร์นไดค์ (Thorndike) เป็นผู้คิด โดยอธิบายว่าเมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เผอิญมีบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในการพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้การเสริมแรงทันที ด้วยวิธีนี้จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษา

6. ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) ของ เลนเนเบอร์ (Lenneberg) เชื่อว่า พัฒนาการทางภาษานั้นมีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ขึ้นอยู่กับอวัยวะในการเปล่งเสียงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เมื่อถึงเวลาอันสมควร เด็กก็จะเริ่มทนส่งเสียงอ้อแอ้ และพูดได้ตามลำดับถ้าได้ติดต่อกับผู้อื่น

7. ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่ (Mother Reward Theory) คอลลาร์ด (Dollard) และมิลเลอร์ (Miller) เป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้ โดยย้ำเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาภาษาของเด็กว่า การที่แม่ให้รางวัลในการเปล่งเสียงเพื่อสนองความต้องการของเด็กจะเป็นเหตุให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก (ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม.

กระบวนการเรียนรู้ภาษาพูดของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้นั้น มีกระบวนการเรียนรู้ตามลำดับ ดังนี้

1. การเลียนแบบ (Imitation) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษา เพราะเป็นขั้นที่เด็กเลียนเสียงของคำและพูดตามเสียงที่ได้ยิน
2. การเอาอย่าง (Identification) เด็กมิได้เลียนแบบการออกเสียงอย่างเคียวเท่านั้น แต่จะเลียนแบบท่าทาง นิสัยใจคอจากบุคคลตามเสียงที่ได้ยินด้วย
3. การเลียนแบบพฤติกรรมตอบสนองพร้อมทั้งสิ่งเร้าหลายตัว (Multiple Response Learning) เป็นพฤติกรรมตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพยายามทำตาม โดยลองใช้วิธีระการแปลงเสียงต่าง ๆ นั้นให้ทำงานร่วมกัน ได้แก่ ส่วนสมองที่รับรู้ มองเห็น ได้ยิน สะสมความจำ ความคุ้นเคยปาก สีหน้าท่าทางและสายตา
4. การเรียนรู้โดยสัมพันธ์ภาวะ (Association Learning) เด็กเรียนรู้คำและความหมาย โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง เสียงและสิ่งของหรือพฤติกรรม เช่น เด็กเรียนรู้คำว่า ตุ๊กตา เมื่อแม่ยื่นตุ๊กตาให้แล้วบอกว่าตุ๊กตา เด็กเรียนรู้ได้จากการเชื่อมโยงกับสิ่งของ
5. การเรียนรู้แบบถามตอบ (Question-Answering) เมื่อได้เรียนรู้ภาษาไปบ้างแล้ว เด็กจะเกิดความคิดอย่างมีระเบียบ รู้จักใช้เหตุผล ความสงสัยและความอยากรู้อยากเห็นทำให้เฝ้าชอบไขคำถาม การตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น โดยการตอบคำถามจะช่วยให้พัฒนาการทางภาษาของเด็กดีขึ้น
6. การลองผิดลองถูก (Trial and Error) ช่วงนี้เป็นช่วงลองปฏิบัติ อาจจะถูกบ้างผิดบ้าง การเข้าใจและชมเชยเมื่อเด็กออกเสียงได้ถูกต้องจะทำให้เด็กมั่นใจและช่วยให้ภาษาพัฒนาได้รวดเร็วขึ้น
7. การถ่ายทอดการเรียนรู้ (Transfer of Learning) การเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ จะง่ายขึ้นถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับมันมาก่อน เช่น การรู้จักไก่ แล้วสอน

ให้รู้จักเปิด ห่าน โดยชี้ให้เห็นความแตกต่าง เด็กจะจำได้เร็วและมีความคิดตามลำดับ
 อย่างเป็นระเบียบ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2519 : 127 - 133)

จากทฤษฎีต่าง ๆ สรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยนั้น
 มีกระบวนการเรียนรู้หลายรูปแบบ เด็กจะเรียนรู้ได้โดยการเริ่มเรียนอย่างไม่มีการเกณฑ์
 เรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ และบุคคลใกล้ชิด เมื่อเด็กเรียนรู้ภาษาไปบ้างแล้ว
 เด็กจะเกิดความคิดตามลำดับขึ้นอย่างมีระเบียบ การเร้าและการให้แรง เสริมช่วยให้
 เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษายิ่งขึ้น

4. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการทางภาษาก็เหมือนพัฒนาการด้านอื่น ๆ คือ มีความเจริญต่อเนื่อง
 กัน ก่อนที่เด็กจะสามารถใช้ภาษาได้ค่านั้น จะมีลำดับขั้นดังนี้

1. การเปล่งเสียงก่อนการพูดภาษาตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ปี ในระยะนี้
 เด็กเริ่มส่งเสียงร้อง การโต้ตอบอาจมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ แต่ส่วนมาก
 เป็นเครื่องสื่อสารความรู้สึก คือ เด็กจะเริ่มส่งเสียงไม่มีความหมายเป็นพื้นเสียง
 ชธรรมดา ไม่มีเสียงสูงต่ำ เริ่มเล่นเสียง เริ่มเรียนคำง่ายใกล้ตัว เช่น พ่อ แม่ และ
 บางครั้งเพื่อความเข้าใจของตัวเองเท่านั้น แต่ไม่มีสื่อความหมายสำหรับผู้อื่น

2. การพัฒนาการพูดภาษาไทยในระยะเริ่มแรก (Early Linguistic
 Development) เด็กวัย 1 - 5 ปี เด็กเริ่มใช้ภาษาพูดเป็นประโยคง่าย เช่น แมว
 พ่อไป ระยะแรกเด็กส่วนมากจะพูดคำเดียวมากกว่าคำหลายพยางค์ ในการวิจัยปรากฏว่า
 เด็กเริ่มพูดนั้น จะพูดคำนามก่อน เช่น แมว หมา นม ต่อมาจึงเป็นคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับ
 การเคลื่อนไหว เช่น ไป กิน และต่อมาก็เป็นคำคุณศัพท์ วิเศษณ์ สรรพนาม สันธาน
 บุพบท ปรากฏระยะหลังและเมื่อเข้าโรงเรียน ภาษาของเด็กวัยเริ่มเรียนเป็นประโยค
 แต่จะฝึกทักษะในการออกเสียงมากกว่าอย่างอื่น

3. การพัฒนาการพูดในระยะหลัง (Later Linguistic Development)
 ระยะนี้เด็กเริ่มเข้าโรงเรียนแล้ว ในระยะ 5 - 8 ปี เด็กก็มีการพัฒนาทางภาษา

มากขึ้น เด็กเริ่มเขียนคำศัพท์ การอ่านความหมาย เริ่มสนใจไวยากรณ์ เริ่มใช้ภาษาพูด
ในลักษณะรูปประโยคที่สมบูรณ์และในระยะหลัง เริ่มศึกษาคำศัพท์ต่าง ๆ เริ่มเข้าใจ
ความหมายนามธรรมของคำศัพท์มากขึ้น

4. การพัฒนาการสร้างประโยค (Development of Syntax)

ระยะตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป เด็กจะเริ่มศึกษาไวยากรณ์อย่างแท้จริงและสามารถใช้ภาษาได้คิ
บยิ่งขึ้น (พรรรถทิพย์ ศิริวรรณมุศย์. 2521 : 96 - 98)

ลี และรูบิน (Lee and Rubin. 1979 : 133) ได้แบ่งพัฒนาการ
ทางภาษาของเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์อายุ ดังนี้

อายุ 0 - 2 ปี จะเริ่มทดลองเล่นเสียง ทดลองใช้ริมฝีปาก ลิ้น
สายเสียง กลองเสียง ว่าถ้าทำให้ลมผ่านแล้วจะเกิดอะไรขึ้น และทดลองบังคับกล้ามเนื้อ
ในการพูดต่าง ๆ จะเกิดการพูดคำแรกระหว่างอายุ 10 - 18 เดือน ในเด็กปกติ
จะเริ่มใช้ประโยค 1 - 2 คำได้ แต่ยังไม่นิยมใช้ภาษาทางมากและชอบที่จะทำเสียง
สูง ๆ ต่ำ ๆ

อายุ 2 - 5 ปี ใช้คำที่มีความหมายมากขึ้น ลักษณะการพูดเริ่มคล้าย
ผู้ใหญ่ ใช้ประโยคยาวขึ้นและมีความหมายมากขึ้น มักพบว่าจะมีพัฒนาการอย่างมาก
และซับซ้อนในการใช้คำและประโยค โดยเฉพาะช่วงปีที่ 4 - 5

อายุ 5 - 7 ปี ใช้ประโยคที่มีความซับซ้อนเกินขีด อธิบาย หรือบรรยาย
เหตุการณ์หรือรูปภาพได้มีความหมายมากขึ้น สามารถใช้การเชื่อมประโยคและอธิบาย
ความคิดตัวเองได้

กล่าวได้ว่า เด็กสามารถใช้ภาษาได้ตั้งแต่แรกเกิด เมื่อมีประสบการณ์
มากขึ้นก็สามารถพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำ ความหมาย และสามารถใช้
ภาษาพูดบรรยาย เหตุการณ์หรือเล่าเหตุการณ์โดยใช้ความคิดตัวเองได้

5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด

ภาษาและความคิดมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างแยกออกจากกันไม่ได้
วิวัฒนาการของภาษาเดินควบคู่ไปกับวิวัฒนาการของความคิด (ศรี เรือน แก้วกิ่งवाल.)

2529 : 215) ซึ่งขั้นตอนของความคิดตามทฤษฎีของ เพียเจต์ (Cognitive Stage Theory of Piaget) ไล่กล่าวไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ก่อกิจด้วยประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อ (Sensorimotor Period) ตั้งแต่เกิดจนถึง 2 ปี เด็กพัฒนาความรู้คิดหลายหลาย คุณภาพความคิดของเด็กในขณะนี้ยังห่างไกลจากความคิดของผู้ใหญ่เป็นอันมาก แต่มีปรากฏการณ์ทางความคิดที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ สมรรถภาพในการหยั่งรู้ปัญหาและแก้ปัญหา (Insight) แม้ว่าจะเป็นสมรรถภาพที่ยังไม่ค่อยลึกซึ้งพิศดารมากนัก แต่เป็นการมองเห็นความสัมพันธ์ (Associative Thinking) ของสิ่งต่าง ๆ ที่ง่าย ๆ ใดบ้างแล้ว

ขั้นที่ 2 ขั้นเริ่มรับรู้ก่อกิจด้วยความคิด (Preoperation Stage) แบ่งออกเป็น 2 ระยะเวลา

ระยะที่ 1 อายุระหว่าง 2 - 4 ปี เด็กยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของความสนใจและความรู้สึกนึกคิด ยังไม่สามารถนึกได้ว่าคนอื่นมีความคิดแตกต่างออกไป รู้จักเปรียบเทียบแต่เปรียบเทียบเพียงด้านเดียว คือความคิดที่เรียกว่า Generalization ถ้าวัตถุ 2 อย่างเหมือนกันในบางอย่างแล้ว ส่วนอื่น ๆ จะเหมือนกันหมด ระยะเวลาี้เด็กยังไม่เข้าใจว่า วัตถุใด ๆ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะภายนอกที่มองเห็นด้วยตาเปล่าแล้ว อาจทรงสภาพเหมือนเดิมในบางลักษณะได้ (Conservation) เด็กเข้าใจแต่เพียงว่า สิ่งทั้งหลายทั้งปวง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสภาพอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว อย่างอื่น ๆ ก็จะต้องเปลี่ยนแปลงด้วย

ระยะที่ 2 อายุระหว่าง 4 - 7 ปี เด็กรู้จักเห็นส่วนที่แตกต่างทำให้เด็กสามารถคิดเปรียบเทียบ (Comparative Thinking) คิดแยกสิ่งของเครื่องใช้ออกเป็นหมวดหมู่ขั้นต้น (Classification or Categorization) และรู้จักคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Associative Thinking) ระยะเวลาี้ความสามารถทางภาษาของเด็กมีเพิ่มขึ้น เพราะพูดและใช้ภาษาได้อย่างค่อนข้างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้และเข้าใจโลกรอบตัวของ เขาโดยใช้ประสบการณ์ทางอ้อม ปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเรียนโลกและสิ่งแวดล้อม โดยใช้ประสบการณ์ทางอ้อม คือ ความสามารถในการใช้

ภาษาสำหรับรับฟัง หูค เข้าใจ และคิด ความสามารถทางสมองพัฒนาขึ้นแล้วในด้านความจำ การคิด การใช้เหตุผล ความสามารถในด้านภาษาและความเจริญของสมองก่อให้เกิดผลในกระบวนการคิด ได้แก่ การรู้จักคิดรวบยอด (Conceptualization) รู้จักคิดแบบมโนคติ (Imagination) และรู้จักคิดแบบมองเห็น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Relation)

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบรูปธรรม, (Concrete Operation)

อายุ 7 - 11 ปี ระยะเวลาที่เด็กพัฒนาความสามารถทางความคิดและการใช้สัญลักษณ์อีกขั้นหนึ่ง โดยใช้ภาษาและคิดด้วยภาษาเชิงตัวเลข (Number Symbols) ความคิดเรื่องตัวเลขเป็นประเภทนามธรรมผสมรูปธรรม เด็กที่ความคิดพัฒนามากจะรู้จักใช้ภาษาซักถามเรื่องราวที่ตนสนใจ ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับเรียนรู้ คิดติดต่อกับผู้อื่น เข้าใจเรื่องราวและความหมายของสิ่งต่าง ๆ เป็นเวลาซึ่งเหมาะที่จะฝึกให้เด็กรู้จักใช้ภาษาในการซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม (Formal Operation)

อายุ 11 ปีขึ้นไป เด็กเริ่มพยายามรู้จักคิดให้เหมือนผู้ใหญ่ เมื่อสิ้นสุดวัยรุ่น (ประมาณ 20 ปี) จะคิดได้ทุกวิธี ความคิดจะคล้ายกับผู้ใหญ่ในเชิงประสบการณ์และความชำนาญในการรู้จักคิดเป็นเหตุเป็นผล ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ รู้จักคิดแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Thinking) คือ รู้คิดตั้งสมมุติฐานหาข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มา รู้คิดแบบวิทยาศาสตร์นั้นจะรวมถึงการรู้จักคิดวิเคราะห์ (Analyzation) รู้คิดวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) และรู้คิดอย่างมีระเบียบ (Systematic Thinking) เด็กต้องการนึกคิดด้วยตนเอง ระยะเวลาที่เด็กจึงรู้สิ่งซึ่งยังไม่ชัดเจน คำสั่งให้เชื่อและคล้อยตาม รู้จักตัดสินใจเรื่องยาก ๆ มีความคิดรวบยอดในเรื่องกาลเวลาลึกซึ้งขึ้น จึงเข้าใจและเชื่อมโยงประสบการณ์ในอดีตและปัจจุบันแล้ววางแผนอนาคต เข้าใจและมีความคิดรวบยอดเรื่องทฤษฎี วินัย กฎ ระเบียบ นอกจากนี้ยังรู้คิดด้วยภาษาจากความคิด เพราะความคิดเชิงนามธรรมพัฒนาขึ้น สร้างภาพความคิดในใจ (Mental Images) ได้มากขึ้น ซับซ้อนขึ้น เมื่อผสม

กับความสามารถคิดเชิงวิทยาศาสตร์ ทำให้เด็กเกิดการรู้จักเชิงตรรกศาสตร์ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2519 : 172 - 183)

การใช้ภาษาของเด็กซึ่งเกิดจากการคิดหลายแบบจะทำให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการใช้ภาษาในเด็กปฐมวัยนั้นจะเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความสัมพันธ์กับความคิดอย่างแยกกันไม่ออก ดังนั้นในการส่งเสริมภาษาสำหรับเด็กควรจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมในด้านการคิด

6. งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาพูดของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาพูดของเด็กปฐมวัยได้มีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยทั่วไปมักศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านคำศัพท์ และประโยค รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางภาษากับสิ่งแวดล้อม อายุ และเพศ

สมิธ (Carmichael. 1954 : 532 ; citing Smith. n.d.) ได้ศึกษาเรื่องการเพิ่มจำนวนคำศัพท์ของเด็กจากรยะ 8 เดือน ถึง 6 ปี พบว่าพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำเพิ่มขึ้นตามอายุ เด็กอายุ 5 ปี รู้จักคำศัพท์ ประมาณ 2,072 คำ 5 ปี 6 เดือน 2,289 คำ และ 6 ปี 2,562 คำ

เจอร์วิลด์ และริทซ์แมน (Thompson. 1962 : 371 - 372 ; citing Jersild and Ritzman. n.d.) ได้รวบรวมอัตราการพูดของเด็กอายุ 2 - 5 ขวบ จำนวน 88 คน พบว่า ทั้งอัตราการพูดและจำนวนคำศัพท์ที่เด็กใช้เพิ่มตามระดับอายุและระดับสติปัญญา โดยเฉพาะอัตราการพูดจะเพิ่มมากกว่าจำนวนคำศัพท์

เทมปรีนส์ (Templin. 1957 : 127) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความซับซ้อนและความยาวของประโยคในเด็กอายุ 3 - 6 ปี ในสหรัฐอเมริกา พบว่าความยาวของประโยคที่เด็กพูดจะเพิ่มขึ้นตามอายุ ระดับสติปัญญา และฐานะสังคม เศรษฐกิจที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กหญิงมีทักษะทางภาษาสูงกว่าเด็กชายเพียงเล็กน้อย และเด็กอายุ 3 ปี ไม่สนใจเรื่องไวยากรณ์

จันทิกา ลิมปิเจริญ (2524 : 89 - 92) ได้ศึกษาความสามารถในการรู้จักคำและเข้าใจคำของเด็กอนุบาลในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 100 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ 3 ขวบ 6 เดือน - 4 ขวบ 5 เดือน 4 ขวบ 6 เดือน - 5 ขวบ 5 เดือน 5 ขวบ 6 เดือน - 6 ขวบ 5 เดือน โดยใช้วิธีให้ตอบคำถามจากภาพ พร้อมทั้งบันทึกเสียงของเด็กทุกคน เป็นรายคน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเข้าใจภาษาค่านการใช้คำของเด็กทั้ง 3 กลุ่ม แตกต่างกัน ความสามารถในการรู้จักคำ การเข้าใจคำของเด็กจะเพิ่มขึ้นตามลำดับอายุ และความสามารถในการรู้จักคำมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเข้าใจคำของเด็กมาก นอกจากนั้นยังได้พบว่าเด็กมีความสามารถในการเข้าใจคำน้อยกว่าความสามารถในการรู้จักคำอีกด้วย

เพ็ญจันทร์ สุนทรจารักษ์ (2524 : 85 - 86) ได้ศึกษาเรื่องความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี รวม 60 คน เป็นเด็กชายและหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือภาพ 5 ภาพ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวและอาหาร สัตว์เลี้ยง สถานที่สำคัญในชุมชน ตำนาน และการคมนาคม พบว่า เด็กชายและเด็กหญิงมีความสามารถในการรู้จักคำศัพท์และการพูดเป็นประโยคไม่แตกต่างกัน

สมิตรา อังวฒนกุล และภาสินี ศิริทริฎู (2526 : 36) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กอายุ 2 - 3 ปี โดยการบันทึกเสียงในช่วงเวลาต่าง ๆ กัน พบว่า เด็กวัยนี้เริ่มใช้อเนกตรรกประโยคมากขึ้น แต่สังกรประโยคน้อยมาก เด็กสามารถพูดประโยคบอกเล่า ประโยคคำสั่ง และประโยคคำถามได้ การเรียงคำในประโยคยังไม่ถูกต้องนัก เช่น เอากรรมมาขยายไว้หน้าประโยคและยังใช้คำโดยไม่เข้าใจความหมายอยู่บ้าง มักใช้คำเกินความจำเป็นในแต่ละประโยค นิยมใช้คำนามและคำกริยามากที่สุด

อภิญา กังสนารักษ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษา ด้านจำนวนถ้อยคำและการใช้ประโยคในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์กรมประชาสงเคราะห์และในครอบครัวปกติ โดยเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษา ด้านจำนวนถ้อยคำและการใช้ประโยคในเด็กที่มีระดับ

อายุและเพศต่างกัน และหาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางภาษาคำนจำนวนถ้อยคำ กับพัฒนาการทางภาษาคำนการใช้ประโยค พบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวปกติมีพัฒนาการทางภาษาคำนจำนวนถ้อยคำและการใช้ประโยคสูงกว่าเด็กก่อนวัยเรียนที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ เด็กที่มีอายุมากกว่ามีพัฒนาการทางภาษาคำนจำนวนถ้อยคำและการใช้ประโยคสูงกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า เด็กหญิงและเด็กชายมีพัฒนาการทางภาษาคำนจำนวนถ้อยคำและการใช้ประโยคไม่แตกต่างกัน และพัฒนาการทางภาษาคำนจำนวนถ้อยคำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพัฒนาการทางภาษาคำนการใช้ประโยค

จินตนา เนียมเปีย (2521 : 81) ได้ศึกษาพัฒนาการทางภาษาคำนจำนวนถ้อยคำและความซับซ้อนของประโยคของเด็กปฐมวัยจำนวน 120 คน ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา ขนาดของครอบครัว อายุ เพศ และถิ่นที่อยู่แตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามบิดา มารดา และการใช้รูปภาพให้เด็กอธิบายหรือบรรยายภาพนั้น ได้ผลว่า เด็กที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง บิดา มารดา มีการศึกษาดี มีอาชีพรับราชการและค้าขาย ขนาดของครอบครัวเล็ก มีพัฒนาการทางภาษาทั้ง 2 ด้านดีกว่าเด็กที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ บิดามารดาที่มีการศึกษาค่ำ ตลอดจนบิดามารดาที่มีอาชีพอื่นและมีขนาดของครอบครัวใหญ่ เด็กที่มีอายุมาก เด็กหญิงและเด็กที่อยู่ในเมือง มีพัฒนาการทางภาษาทั้ง 2 ด้านดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อยเป็นเด็กชาย

จินตนา สุทธิจินดา (2522 : 69 - 73) ได้ศึกษาพัฒนาการทางภาษาคำนชนิดและสัดส่วนของคำของเด็กปฐมวัย อายุ 3 - 6 ปี จำนวน 120 คน ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา ขนาดของครอบครัว อายุ เพศ และถิ่นที่อยู่แตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับบิดามารดา แบบทดสอบพัฒนาการทางภาษานิกรูปภาพเป็นสิ่งเร้า ผลการศึกษาปรากฏว่า เด็กปฐมวัยที่มีความแตกต่างกันในด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว อาชีพของบิดามารดา ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว อายุ และเพศ มีพัฒนาการทางภาษาคำนชนิดและสัดส่วนของคำแตกต่างกัน

พรทิพา ทองสว่าง (2527 : 21 - 46) ศึกษาพัฒนาการของเด็กปฐมวัย อายุ 1 - 4 ปี เป็นเด็กหญิง 4 คน เด็กชาย 6 คน ศึกษาการเรียนรู้อำนาจ และความหมายของคำนั้น พบว่า สภาพแวดล้อม ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจมีผลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ซึ่งสิ่งแวดล้อมในที่นี้ หมายถึง จำนวนเพื่อนเล่น ผู้ใหญ่ที่มาติดต่อ จำนวนหนังสือที่ใ้เด็กดู จำนวนชั่วโมงที่เด็กได้ฟังการเล่านิทาน และพบว่าเด็กที่มีอายุมากขึ้นจะรู้คำศัพท์มากขึ้น เด็กหญิงมักมีพัฒนาการทางภาษาเร็วกว่าเด็กชายในทุกระดับอายุ

จากผลงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบหลายด้านมีผลต่อภาษาพูด โดยเฉพาะสภาพแวดล้อม ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ดังนั้นการส่งเสริมภาษาพูดนั้นสามารถทำได้โดยการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กคิดเพื่อแสดงออกทางภาษาอยู่เสมอ จะทำให้การใช้ภาษาของเด็กมีคุณภาพยิ่งขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครการศึกษา

เดล (Dale. 1969 : 46) นักเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้จัดประสบการณ์ละครเป็นสื่อการสอนประเภทรูปธรรมอันดับ 3 ต่อจากประสบการณ์จริงและประสบการณ์จำลอง ซึ่งเหนือกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ อีกหลายชนิด ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับปฐมวัยน่าจะมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการจัดประสบการณ์ละคร เพื่อนำไปใช้ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย

1. ความหมายของละคร

ละครคือการแสดงเลียนแบบชีวิตจริง ตามความหมายในแนวกว้าง หมายถึง การละเล่นที่แสดงกิริยาท่าทาง ในแง่ของความหมายเฉพาะหลักวิชา หมายถึง การแสดงที่มีเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ (วิมลศรี อุปรนัย. 2524 : 121) การแสดงของเด็กจะเป็นการแสดงที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติตามธรรมชาติ จากการที่เด็กนำเอาประสบการณ์ที่รับรู้ที่เห็น

มาใช้เพื่อสร้างความสนุกสนานและความเข้าใจโดยใช้ทั้งทักษะทางภาษาและทักษะทางความคิด (Miccianti and Phelps. 1980 : 269 - 272)

ภรณี กุรุรัตน์ ได้ให้ความหมายของละครไว้ว่า เป็นการแสดงออกด้วยการใช้ภาษาและกิริยาท่าทางตามเนื้อเรื่องและความรู้สึกนึกคิด คือเป็นการละครที่มีบทบาทในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนมาก (ภรณี กุรุรัตน์. 2524 : 2)

จะเห็นได้ว่า ละครคือการแสดงที่ผู้แสดงใช้กิริยาท่าทางและการพูดตามเนื้อเรื่องหรือเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ เพื่อสื่อความเข้าใจ มีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยนำไปใช้เพื่อสื่อความเข้าใจในด้านการศึกษา หรือนำการแสดงไปใช้ในการเรียนการสอน การแสดงนั้นจัดเป็นละครการศึกษา

2. ละครการศึกษาสำหรับเด็ก

เพื่อให้เข้าใจในเรื่องละครการศึกษาสำหรับเด็ก ภรณี กุรุรัตน์ ได้แบ่งละครสำหรับเด็กเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ละครเวทีสำหรับเด็ก (Children Theatre) จุดประสงค์ที่สำคัญของการจัดละครประเภทนี้เพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยคำนึงถึงวัยและความสนใจของเด็ก เด็กจะได้รับการเรียนรู้รูปร่างอย่างตามเจตนาของผู้เขียนบทละคร และจากกรสังเกตุบทบาทการแสดงของตัวละคร

2. ละครสร้างสรรค์ (Creative Dramatics) จุดประสงค์ของละครประเภทนี้เพื่อส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กคิดและแสดงออกตามแบบละครที่ไม่มีรูปแบบตายตัวโดยอาศัยความสามารถในการแนะนำแนวทางจากครู

ความแตกต่างที่สำคัญของละครทั้งสองประเภท

ละครเวทีสำหรับเด็ก	ละครสร้างสรรค์
<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องที่แสดง เขียนโดยนักเขียน 2. มีการกำกับผู้แสดงให้เป็นไปตามบท 3. เน้นการท่องจำบท 4. ใช้ฉากและเครื่องประกอบฉาก 5. มุ่งเน้นผลงานให้ผู้คนประทับใจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องที่แสดงคิดขึ้นโดยเด็ก เป็นส่วนใหญ่ 2. การแสดง เป็นไปตามความสามารถของเด็ก 3. เน้นการคิดการพูดช่วยการเข้าใจและความรู้สึกของเด็ก 4. ส่วนใหญ่ใช้จินตนาการของเด็ก 5. มุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ

(ภรณ์ ศุภรัตน์. 2524 : 17 - 18)

การจัดละครในการศึกษามีความสอดคล้องกับเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพราะ

1. เด็กทุกคนมีธรรมชาติที่ต้องการแสดงออกอยู่แล้วทุกคน ถ้ามีคนสนับสนุนหรือกระตุ้นเขา
2. เด็กมีธรรมชาติที่ไม่ชอบการอยู่นิ่ง ชอบเคลื่อนไหว
3. เด็กจะเรียนรู้ได้ดีจากสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเขา ถ้าเด็กได้ร่วมแสดงละครเกี่ยวกับเนื้อหาอย่างไร เขาจะจำได้แม่นยำ เพราะเด็กจะเรียนรู้ดีจากการกระทำของเขาเอง (Learning by Doing) (สุนันท์ จันทร์ทิพย์. 2530 : 32)

3. คุณค่าของละครการศึกษา

ละครการศึกษาเป็นประสบการณ์รูปธรรมที่มีคุณค่าหลายประการ ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้สนุกสนาน
2. ได้ประสบการณ์การเรียนรู้จากการแสดง

3. ช่วยให้เด็กเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดี
4. ช่วยส่งเสริมการแสดงออก ความคิดสร้างสรรค์
5. ส่งเสริมความภาคภูมิใจทางการแสดง (ประหยัด จีระวรวงศ์).

2527 : 105)

ละครการศึกษา นอกจากจะมีคุณค่าดังกล่าวแล้ว การแสดงละครสามารถพัฒนาเด็กในด้านต่อไปนี้

1. พัฒนาการแสดงออกในทางกายหรือบุคลิกภาพ (Physical Expression) ใช้เป็นสื่อความเข้าใจด้านนามธรรมมาเป็นบุคลิกภาพ เช่น คนดี คนชั่ว ผู้ร้าย ผู้ที่มีพฤติกรรมอย่างไร สิ่งเหล่านี้จะปลูกฝังค่านิยมหรือบุคลิกภาพของเด็กให้เหมาะสมไว้ทีละน้อยจนเป็นรูปแบบที่ดี

2. พัฒนาการแสดงออกในด้านการพูด (Speech and Vocal Expression) ชีวิตประจำวันของเราขึ้นอยู่กับกรพูดมากที่สุด การพูดมีความสำคัญต่อบุคคลมากที่สุด

3. พัฒนาการแสดงออกในด้านอารมณ์ (Emotional Expression) อารมณ์ของตัวละครในลักษณะต่าง ๆ จะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะทางอารมณ์ในทางที่ดีโดยอาศัยการแสดงละครเป็นเครื่องมือ

4. พัฒนาการแสดงออกในทางสังคม (Social and Participate Expression) การปรับตัวให้เป็นที่ยอมรับในสังคมนั้นถือเป็นความจำเป็นยิ่งในชีวิต ทั้งนี้เพราะการแสดงละครใช้บทบาท (Role) และการแสดง (Action) ที่จะต้องปะทะสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interaction) ซึ่งอาศัยเนื้อเรื่องเป็นแกนสำหรับปฏิบัติแผนชีวิตจริง

5. พัฒนาการแสดงออกในทางสติปัญญา (Intellectual Expression) การละครช่วยเสริมสร้างเขาวินัยในด้านกรดีต่าง ๆ ว่าจะทำได้อย่างไร ทั้งในด้านการพูดและการทำท่าทาง (วิมลศรี อุปรมย์. 2524 : 7 - 8)

สรุปว่า คุณค่าของการแสดงละครในการศึกษาเหมาะกับเด็กปฐมวัย เพราะให้ความสนุกสนาน ส่งเสริมการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ สติปัญญา รวมทั้งการแสดงออกด้วยภาษาและท่าทาง

4. ละครสร้างสรรค์

ละครสร้างสรรค์จัดเป็นละครการศึกษา ซึ่งนักการศึกษากล่าวไว้ว่า ละครสร้างสรรค์ คือ ละครที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดแล้วแสดงออกด้วยภาษาและท่าทางตามธรรมชาติ จึงมีความหมายกว้าง และครอบคลุมกิจกรรมการแสดงออกหลายอย่าง เช่น การร้องเพลงประกอบท่าทาง การทำท่าทางประกอบเรื่องราว การแสดงแบบไม่มี การชักชวนหรือการแสดงสด การใช้หุ่นประกอบการแสดง เป็นต้น (Burns and Wantling. 1971 : 126 ; และภรณ์ คุรุรัตน์. 2524 : 18)

4.1 ลักษณะละครสร้างสรรค์

ละครสร้างสรรค์มีลักษณะที่สังเกตได้ดังนี้

1. มีอิสระในการคิด (Free Thinking) เด็กมีอิสระในการคิดเอง โดยครูอาจมีคำถามที่ดึงความคิดออกมาจากตัวเด็กได้
2. มีอิสระในการแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของเขา (Self Expression) เด็กจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาโดยไม่ต้องกลัวผิด ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
3. มีลักษณะเฉพาะคนแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เด็กจะแสดงอะไรออกมานั้นแต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะคน ซึ่งไม่เหมือนกัน (สุนันทินี จันทรทิพย์. 2530 : 11)

จะเห็นว่า ละครสร้างสรรค์มุ่งเน้นการใช้ความคิดความสามารถทางภาษาและการแสดงออกตามจินตนาการตามธรรมชาติของเด็ก

4.2 ประเภทของละครสร้างสรรค์

ละครสร้างสรรค์ร่วมควรแสดงไว้หลายประเภท ดังนี้

1. การแสดงตามเรื่อง (Dramatic Play หรือ Dramatic Story) คือ การแสดงที่ใช้ประสบการณ์ที่พบในชีวิตจริงมาแสดงบทบาทการแสดงตามเรื่องราวที่เป็นการแสดงโดยเด็กคิดท่าทางและคำพูดขึ้นเอง เด็กอาจสมมุติตัวเองเป็นบุคคลต่าง ๆ เช่น ตำรวจ แม่ค้า คนขับรถ หรือสมมุติตัวเองเป็นสัตว์ประเภทต่าง ๆ เช่น แมว สุนัข ช้าง เป็นต้น

2. การแสดงหุ่นหรือละครหุ่น (Puppetry) เป็นการแสดงที่เด็กได้มีส่วนในการเชิด อันจะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความคิดตามจินตนาการของเด็ก นอกจากนี้เด็กยังมีโอกาสแสดงความรู้สึกลงทางอารมณ์โดยมีหุ่น เป็นสื่อกลาง

3. การแสดงละครใบ้ คือ การแสดงโดยใช้ท่าทางและส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อสื่อความหมายแทนคำพูดหรือความรู้สึกของเด็กที่มีบทบาทต่าง ๆ ละครใบ้ เป็นสิ่งที่เด็กจะเริ่มแสดงได้โดยอาศัยประสบการณ์จากชีวิตจริง และเนื่องจากการที่ไม่ต้องใช้คำพูดนี้เอง จึง เป็นกิจกรรมที่ง่ายต่อเด็กในการแสดง เพราะธรรมชาติของมนุษย์ใช้ท่าทาง เป็นสื่อความคิดและความเข้าใจได้ก่อนการใช้ภาษาพูด

4. การแสดงโดยไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า คือ การแสดงที่ไม่เน้นการซักซ้อม จะคิดพูดและท่าทางโดยอาศัยความฉับไวการแสดงประเภทนี้อาจแสดงคนเดียวหรือแสดงเป็นกลุ่มก็ได้ โดยอาศัยการคิดและจินตนาการจากเรื่องราว ความเพลง นิทาน หรือเหตุการณ์สมมุติ การแสดงอาจจะไม่จบเสมอไป (ภรณ์ คุรุรัตน์. 2524 : 27 - 29)

การแสดงดังกล่าวทั้ง 4 ประเภท เป็นการแสดงบทบาทสมมุติโดยให้เสรีภาพกับเด็ก ยอมรับในสิ่งที่เด็กคิดและพูด อันจะเป็นการเสริมสร้างภาษาและความคิดให้เกิดขึ้นในเด็กได้มาก

4.3 การใช้และประโยชน์ของละครสร้างสรรค์

การนำละครสร้างสรรค์มาใช้ในการศึกษามี 2 ลักษณะ คือ

1. ใช้ในลักษณะที่เป็นเนื้อหาวิชา เช่น การสอนเรื่อง การเคลื่อนไหวแบบต่าง ๆ การเข้าใจเรื่องจังหวะ การพูดที่เป็นแบบของตนเอง
2. ใช้ในลักษณะที่เป็นวิธีสอน เพื่อประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ เช่น การแสดงบทบาท เพื่อให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ การสมมุติ สถานการณ์ และแสดงบทเพื่อวิเคราะห์เรื่องราวประกอบ (ภรณ์ คุรุรัตน์. 2529 : 87)

ประโยชน์ที่ได้จากการนำละครสร้างสรรค์มาใช้เกี่ยวกับการเรียน
การสอน มีดังนี้

1. ทำให้บทเรียนน่าสนใจ
2. ช่วยให้เรื่องที่เรียน เป็นจริง เป็นจิงขึ้น
3. เปิดโอกาสให้เด็กรู้จักใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์และเป็น
การปรับปรุงทักษะทางภาษาคาวย
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกตามบุคลิกภาพของตัวละคร
5. ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
6. เป็นการส่งเสริมให้เด็กสนใจเรียนมากขึ้น
7. ช่วยเปลี่ยนเจตคติของเด็ก
8. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ของเด็ก
9. ช่วยสร้างสถานการณ์ให้เด็กช่วยกัน**คิดแก้ปัญหา**
10. ส่งเสริมทักษะบางประการ เช่น ทักษะในการฟัง ทักษะ

ในการพูด ทักษะในการแสดงและอื่น ๆ (ฉวีวรรณ กินาวงศ์. 2524 : 44)

สำหรับเด็กปฐมวัย ได้มีการนำกิจกรรมละครสร้างสรรค์มาใช้ใน
การจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก เช่น เคียวกัน แต่เด็กบางคนยังขาดความมั่นใจ จนในที่สุด
ก็กลายเป็นคนไม่กล้าคิด ไม่กล้าแสดงออก ดังนั้นการปูพื้นฐานเพื่อให้เกิดความมั่นใจ กล้าคิด
กล้าแสดงออก จึงเป็นสิ่งจำเป็นและควรเริ่มต้นจากกิจกรรมที่ง่ายก่อน เมื่อเด็กทำได้
ก็จะเกิดความมั่นใจที่จะแสดงออกต่อไป (วิไล อิมสมบุญ. 2531 : 1)

กิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

6 ทักษะ ซึ่งสามารถนำทักษะไปจัดกิจกรรมให้กับเด็กได้อย่างกลมกลืนและเหมาะสม

4.4 ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

กิจกรรมพื้นฐานที่ควรฝึกให้เด็กคิด จินตนาการและสามารถแสดง
ออกในลักษณะละครสร้างสรรค์ มีหลักการปฏิบัติในการฝึกทักษะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบ
พื้นฐานในการแสดง ดังนี้

ทักษะที่ 1 การรู้จักตนเอง ได้แก่ การรู้จักส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การทำงานของร่างกายในลักษณะต่าง ๆ

ทักษะที่ 2 การใช้พื้นที่และรูปร่าง ได้แก่ การเคลื่อนไหว การเปลี่ยนท่าทาง ระเบียบ ความเร็วและขนาดของร่างกาย

ทักษะที่ 3 การรู้จักลักษณะเฉพาะของตน ได้แก่ การสังเกต ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่นในลักษณะและการแสดงออกทางความคิดและการแสดงท่าทาง

ทักษะที่ 4 การใช้ประสาทสัมผัส ได้แก่ การหาประสบการณ์ โดยใช้สัมผัสทุกส่วนในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ความแตกต่างในการรับรู้สัมผัสของบุคคล

ทักษะที่ 5 การสื่อความหมาย ได้แก่ การใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ทำท่าทางการใช้สัญญาณและคำพูดในการแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจ

ทักษะที่ 6 ได้แก่ การนำทักษะด้านต่าง ๆ มาผสมผสานเพื่อแสดงบทบาทตามเรื่องราวและจินตนาการ (Tassel and Greimann. 1973 : 13-105)

4.5 การสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

เพื่อให้เข้าใจเป้าหมายของการนำทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ไปใช้ ภาณี คุรุรัตน์ ได้วิเคราะห์ทักษะพื้นฐานทั้ง 6 โดยกำหนดเป็นหัวข้อย่อยของการสร้างความคิดรวบยอดไว้ดังนี้

1. สถานการณ์หรือเนื้อหา
2. คำถาม
3. ความคิด
4. การแสดงออกทางภาษาและท่าทาง

ตัวอย่างความคิดรวบยอดบางทักษะ

ความคิดรวบยอดทักษะการรู้จักตนเอง สถานการณ์ที่ยกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ รู้จักอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งครูจะต้องถามคำถามต่าง ๆ เช่น นักเรียน

สิ่ง เกตร่างกายของเพื่อนชื่อว่ามอวิยะไคบังที่ขยับเขยื้อนได้เหมือนของเราไหม สองขยับร่างกายบางส่วนของเราให้เหมือนกับที่เพื่อนกำลังทำ เด็กจะได้ใช้ความคิดของตนเอง ในการตอบคำถาม ซึ่งแต่ละคนอาจจะตอบต่าง ๆ กันไป คำตอบอาจมีดังนี้ ใช้มือกระดิกได้ คีวก็ขยับได้ สายสะโพกได้ เด็กจะมีโอกาสตอบและเคลื่อนไหวร่างกายของตนเอง เช่น กระดิกนิ้ว ขยับคิ้วและสายสะโพก จากความคิดหลากหลาย จะนำไปสู่การแสดงออกด้วยภาษาและท่าทาง

ความคิดรวบยอดทักษะการใช้พื้นที่และรูปร่าง สถานการณ์ที่ยก เป็นตัวอย่าง ได้แก่ สัตว์อะไรที่เคลื่อนที่โดยไม่ใช้การเดิน ซึ่งครูจะต้องถามคำถามต่าง ๆ เช่น นักเรียนรู้จักสัตว์อะไรบ้างที่เคลื่อนตัวไปโดยไม่เดิน สัตว์พวกนี้เคลื่อนที่ได้อย่างไร นักเรียนลองทำท่าสัตว์พวกนี้โดยเลือกเป็นสัตว์อะไรก็ได้ เด็กจะใช้ความคิดของตนเองในการตอบคำถาม ซึ่งแต่ละคนจะตอบต่าง ๆ กันไป คำตอบอาจมีดังนี้ นก กบ เด็กจะมีโอกาสตอบและเคลื่อนไหวร่างกายตนเอง เช่น นอนลงแล้วส่ายตัวไปมา กางแขนทั้งสองแล้วขยับขึ้นลงทำท่าบินและนั่งยอง ๆ แล้วกระโดดไปมา จากความคิดหลากหลาย จะนำไปสู่การแสดงออกด้วยภาษาและท่าทาง เช่น เดียวกัน (ภรณ์ คุรุรัตน์. 2532 : 1 - 7)

จากตัวอย่างแนวคิดนี้ จะเห็นว่าผู้เขียนมีการสร้างสถานการณ์ แล้วกระตุ้นด้วยคำถามและจากความคิดหลากหลายจะนำไปสู่การแสดงท่าทางและภาษาพูดที่ออกมาในรูปแบบของกิจกรรมละครสร้างสรรค์

เมื่อใช้กระบวนการสอนเพื่อฝึกทักษะทั้ง 6 ตามแนวพื้นฐานละครสร้างสรรค์ก็จะนำไปสู่การแสดงที่เรียกว่าบทบาทสมมุติได้โดยบรรลุเป้าหมายของการใช้สื่อละครเพื่อการศึกษา เด็กจะได้พื้นฐานที่จะนำไปสู่การคิดที่กำหนดเป้าหมายไว้ และสามารถนำทักษะต่าง ๆ ไปใช้ได้จริง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าครูจำเป็นต้องสร้างพื้นฐานให้เด็กก่อน

4.6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับละครสร้างสรรค์

เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดศึกษาไว้ จะมีศึกษาเฉพาะการนำละครสร้างสรรค์มาใช้ในการเรียนการสอน โดยทั่วไปงานวิจัยที่เกี่ยวกับละครสร้างสรรค์จะทำการวิจัยในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะ เป็นภายในประเทศหรือต่างประเทศ ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงขอนำผลงานวิจัยละครสร้างสรรค์มาเสนอ เพื่อ เป็นแนวทางให้ทราบวาทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมเด็กโตและมีผลคือ เด็กในหลาย ๆ ด้าน

คาริโอท (Karioth. 1967 : 1783-A) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการจัดละครสร้างสรรค์ในการช่วยที่จะพัฒนาความสามารถทางการคิดสร้างสรรค์ โดยมุ่งศึกษาผลของกิจกรรม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่เรียนอ่อนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการศึกษาค้นคว้าว่า กิจกรรมการละครสร้างสรรค์สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์

ไรท์ (Wright. 1972 : 1876-A) ได้ทำการวิจัย เรื่องผลของละครสร้างสรรค์ที่มีต่อการรับรู้ของบุคคล โดยมุ่งศึกษาถึงประสิทธิภาพของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ในการสร้างความเห็นอกเห็นใจและความสามารถในการสวมบทบาท ได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า เด็กที่เรียนโดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์มีทักษะการสวมบทบาทดีขึ้น

ชมิคท์ เอลลิซ่า และคาทรี (Schmidt, Elissa and Kathy. 1975 : 111 - 114) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องละครสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ โดยทำการทดลองกับเด็กอนุบาล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 39 คน เรียนโดยใช้กิจกรรมการละคร และกลุ่มควบคุม ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน เรียนด้วยวิธีเดิม เช่นปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองได้คะแนนสูงกว่า ในการทำแบบทดสอบด้านความคิดสร้างสรรค์ 2 ฉบับ คือ ด้านคำพูด (Verbal) และด้านการสังเกต (Visual)

ไรเคิล (Ridel. 1975 : 3551-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสังเกตผลของละครสร้างสรรค์ โดยมุ่งศึกษาการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ในการสอนภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การสื่อสารด้วยคำพูดและไม่ใช้คำพูด ความคิดสร้างสรรค์

และพฤติกรรม ความรู้สึกในการรวมกลุ่มความเชื่อมั่นในตัวเองและทัศนคติที่มีต่อวิชานี้ โดยที่ครูผู้จัดกิจกรรมเป็นผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ด้านกิจกรรมละครสร้างสรรค์มาก่อน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้นในการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ แต่ทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษไม่เปลี่ยนแปลง ผลจากกิจกรรมละครสร้างสรรค์สามารถพัฒนาความสามารถ และการสื่อสารได้อย่างดี ซึ่งถือว่าเป็นผลจากกิจกรรมละครสร้างสรรค์เท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากผู้สอน เป็นผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์การละครมาก่อน

มาแรนอน (Maranon, 1981 : 124-A) ได้ทำการวิจัยแบบวิเคราะห์เชิงพรรณนาของการจัดโปรแกรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กที่แตกต่างกัน ทางด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษของเด็กอเมริกันเชื้อสายเม็กซิกัน กลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 7 - 8 ปี 11 - 12 ปี และ 13 - 15 ปี การศึกษาครั้งนี้มุ่งเปรียบเทียบตัวแปรต่าง ๆ คือ การเปรียบเทียบการใช้ภาษาอังกฤษของชั้นที่จัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับชั้นที่เรียนตามปกติ และกับชั้นที่เรียนตามความสนใจ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้ฝึกปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมละครสร้างสรรค์มีทักษะทางภาษาคิดว่านักเรียนอีก 2 กลุ่ม การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ในสภาพที่เหมาะสมคือใช้เนื้อหาแบบ 2 ภาษา และ 2 วัฒนธรรม จะสามารถพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาอังกฤษของเด็กอเมริกันเชื้อสายเม็กซิกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับงานวิจัยในประเทศนั้น การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ในการเรียนการสอน มีผู้ศึกษาไว้น้อยมาก แต่มีผู้ศึกษาการใช้ละครในค่านอื่น ดังนี้ อมรา ปฐภิญโญบุรุษ (2522 : 145) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้สื่อการสอนแบบละครในโรงเรียนมัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ว่า เพื่อศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนแบบละครในระดับมัธยมศึกษาปัจจุบัน ประโยชน์และผลจากการใช้สื่อการสอนแบบละครที่เหมาะสมในระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 145 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้สื่อการสอนแบบละคร ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็นการแสดงละครเป็นเรื่องราว การแสดง

ทาทางหรือบทบาทอื่น ๆ การเข็ดหรือชักพุนในระดับมัธยมศึกษาจัดทำเป็น 2 ลักษณะ คือ เป็นกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน และเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร จากการสำรวจพบว่าสื่อการสอนแบบละครมีคุณค่าในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ตรง และใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด และวิชาที่ใ้ประโยชน์ตรงมากที่สุดคือ ภาษาไทย โดยเฉพาะวิชาวรรณคดีไทย เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนลงมือปฏิบัติและได้สังเกตการณ์ผู้สอนร้อยละ 59 มีความเห็นว่าสื่อการสอนแบบละคร มีประโยชน์ค่อนข้างมาก ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพ แต่ข้อเสียคือ สิ้นเปลืองเวลา ทั้งในการเตรียมการและการจัดแสดง ทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร นอกจากนั้นผู้สอนยังขาด ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนประเภทนี้จึงไม่นิยมใช้กันมากนัก

ชาวลิต ผู้รักดี (2526 : 89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

โครงการ เสนอ เพื่อจัดละครประกอบการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีวิชา เอก-โท ภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง โดยมีวัตถุประสงค์ว่าเพื่อศึกษาสภาพการณ์ และความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้ละครประกอบการสอนภาษาไทยในระดับปริญญาตรี และเพื่อ เสนอ โครงการจัดละครประกอบการสอนภาษาไทย สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี เอก-โท ภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นผู้บริหาร 20 คน อาจารย์ 54 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรี เอก-โท ภาษาไทย จำนวน 197 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่มเห็นสอดคล้องกันว่าการใช้ละครประกอบการสอนภาษาไทยให้ผลดีในระดับมาก

สาสินี หมายเจริญ (2527 : 51 - 101) ได้ทำการวิจัย เรื่องโครงการ เสนอการจัดละครประกอบการสอนภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการใช้ละครประกอบการสอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามชนิดเลือก ชนิดมาตราส่วนประเมินค่าและปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารจำนวน 27 คน อาจารย์ผู้สอนวิชา ภาษาไทย จำนวน 135 คน และนักเรียนจำนวน 324 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตกรุง เทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัย

พบว่า ละครที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทยในระดับมากได้แก่ การแสดงละครพูด การแสดงละครใบ้ประกอบวรรณคดี การแสดงบทบาทประกอบวรรณคดี ลักษณะที่ใช้ละคร เป็นการฝึกทักษะในการจัดกิจกรรมการแสดง การนำเข้าสู่บทเรียน การสอนเนื้อหาวิชาและสรุปบทเรียนอยู่ในระดับมาก และทุกฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่า การใช้ละครในการเรียนทุกครั้งให้ผลดีอยู่ในระดับมาก

นิตยา ประพฤติกิจ (2527 : 102 - 104) ได้ทำการวิจัย

เรื่อง การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกหัดครูวิชาเอกภาษาอังกฤษที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครกับการฝึกรูปประโยค โดยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ว่า เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกหัดครูวิชาเอกภาษาอังกฤษที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครกับการฝึกรูปประโยค ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความรู้พื้นฐานและแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลทางการพูด ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 45 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 22 คน กลุ่มควบคุม 23 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ ด้านความคล่องแคล่ว ด้านความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้านปริมาณของข้อมูลในการสื่อสารและด้านความพยายามในการสื่อสาร และอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถบรรยายภาพให้กรรมการเข้าใจ สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษโดยส่วนรวมของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้กิจกรรมละครสูงกว่านัก เรียนที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แต่สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคในด้านคุณภาพของข้อมูลในการสื่อสารและด้านสำเนียง

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา มีการศึกษากิจกรรมละครสร้างสรรค์ในด้าน การนำไปใช้กับเด็กน้อยมาก อาจเป็นเพราะครูยังไม่เห็นความสำคัญหรือกิจกรรมยากเกินไปสำหรับเด็ก โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย ดังนั้นถ้ามีการศึกษาโดยการนำทักษะพื้นฐาน ละครสร้างสรรค์ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ ย่อมจะเป็นประโยชน์สำหรับเด็กปฐมวัยยิ่งขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดประสบการณ์

การศึกษาในระดับปฐมวัยมิใช่การศึกษาภาคบังคับแต่เป็นการจัดที่มุ่งเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาเด็กทุกคน โดยมีแผนการจัดประสบการณ์เป็นแนวทางให้ครูและผู้เกี่ยวข้องใช้จัดกิจกรรมให้กับเด็ก ความรู้เกี่ยวกับแผนการจัดประสบการณ์จึงจำเป็นสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องกับเด็กควรศึกษาไว้

1. ความหมายของแผนการจัดประสบการณ์

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ให้ความหมายของแผนการจัดประสบการณ์ไว้ว่า หากจะเทียบกับระดับประถมศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ หมายถึง แผนการสอนสำหรับครูใช้สอนเด็กนั่นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 2) แผนการจัดประสบการณ์จึง เป็นคู่มือในการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยให้เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุดเท่าที่ความสามารถของเด็กจะเรียนรู้ได้

การจัดประสบการณ์ที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยควรช่วยเด็กให้ได้รับความรู้ ทักษะและมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมและสามารถเรียนรู้ นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น แนวในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็กในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติคือ แผนการจัดประสบการณ์ ซึ่งมีแนวการจัดที่ไม่เป็นรายวิชา แต่จะนำเอาประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเด็กมารวบรวมจัดหมวดหมู่เป็น 3 หมวดประสบการณ์ดังต่อไปนี้

1. เตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์
2. เตรียมสร้างเสริมประสบการณ์
3. เตรียมสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 3)

ศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 3)

2. ความสำคัญของการจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีดังนี้

1. เป็นการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมพัฒนาการของเด็ก คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ทำให้พัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กได้รับการพัฒนาให้เจริญขึ้น

2. ครอบคลุมมวลประสบการณ์ที่จำเป็น และเกี่ยวข้องโดยตรงกับเด็ก

3. การจัดประสบการณ์ยึดเอาเด็ก เป็นศูนย์กลาง โดยมีการจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ ทั้งนี้เพราะคำนึงถึงว่า บางกิจกรรมเหมาะสมกับบางเนื้อหา นอกจากนี้ยังคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละคน การจัดประสบการณ์จึงต้องมีการยืดหยุ่นและประยุกต์ใช้ยืดหยุ่นเวลา

3. หลักการจัดประสบการณ์

หลักการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรม พอประมวลได้ดังนี้

1. เป็นการปูพื้นฐานหรือพัฒนาทักษะให้กับเด็ก โดยคำนึงถึงความ สามารถและความเหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นหลัก การจัดกิจกรรมปูพื้นฐานทักษะทาง การเรียนรู้ เช่น ทักษะการสังเกตโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทักษะการสังเกตโดยการฟังเสียงของสิ่งของต่าง ๆ

กิจกรรม ให้เด็กปิดตา แล้วครูเขย่าหวงกุญแจ ขวดใส่ทราย

เคาะกระป๋อง เคาะขัน แล้วให้เด็กบอกว่าเป็นเสียงอะไร

ทักษะการสังเกตโดยการมอง

กิจกรรมที่ 1 ให้เด็กดูรูปภาพที่วาดไม่สมบูรณ์แล้วบอกเป็นส่วนใด

หายไป

กิจกรรมที่ 2 วางของเรียงให้เด็กดู 4 - 5 อย่าง เช่น ให้เด็ก ปิดตา ครูหยิบสิ่งของออก 1 ชิ้น จากนั้นให้เด็กมองดูแล้วบอกอะไรหายไป

2. บุคลากรประสบการณ์เข้าด้วยกัน การจัดการศึกษาปฐมวัยไม่ได้ แบ่ง เป็นรายวิชา แต่จัดรวมกัน (บูรณาการ) เป็นหน่วยประสบการณ์ โดยแต่ละหน่วย จะประมวลทุกวิชาให้เด็กได้เรียนรู้

การบูรณาการ หมายถึง การจัดรูปแบบกิจกรรมสร้างเสริม
 ประสบการณ์ โดยยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง และนำสิ่งที่เด็กต้องการจะเรียนรู้ในทุกด้าน
 มาลำดับความสำคัญของประสบการณ์ จัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการและชีวิต
 ของเด็ก หลักการบูรณาการที่เหมาะสมคือ

2.1 ยึดตัวเด็กเป็นสำคัญ เน้นเรื่องที่เด็กสนใจ และใกล้ตัวเด็ก
 ให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรม อาจเป็นรายบุคคล หรือกลุ่ม ความยากง่ายของกิจกรรม
 ควรมีปะปนกัน

2.2 สอดคล้องกับพัฒนาการ เด็กปฐมวัยมีความสนใจในสิ่งแวดลอม
 รอบตัว ฉะนั้นจึงเลือกสิ่งแวดลอม รอบตัวที่เด็กคุ้นเคยมาให้เด็กได้เรียนรู้

2.3 ให้ประสบการณ์กว้างขวาง เมื่อเด็กพบเหตุการณ์ใด
 เหตุการณ์หนึ่ง เด็กมีโอกาสดำเนินการหลายด้านพร้อมกัน ดังนั้นการจะช่วยให้
 เด็กได้ประโยชน์เต็มที่จึงน่าจะจัดประสบการณ์แก่เด็กในรูปบูรณาการ

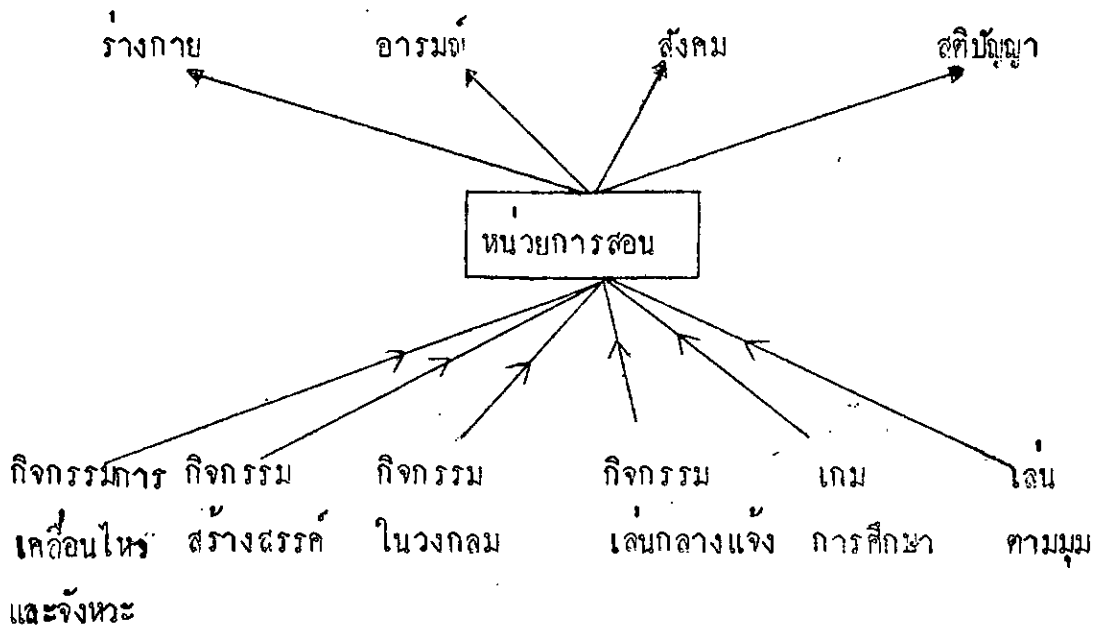
ตัวอย่าง การบูรณาการหน่วยเรื่อง นกน้อย

สิ่งที่เด็กได้รับรู้	ทักษะและรายวิชา		พัฒนาการ
	ทักษะ	รายวิชา	
1. ชื่อของนก	สังเกต จำ	วิทยาศาสตร์	สติปัญญา
2. ขนาดของนก (ใหญ่-เล็ก)	เปรียบเทียบ	คณิตศาสตร์	สติปัญญา
3. รูปร่างของนก (ชายาว ราสั้น อ้วน ผอม)	สังเกต เปรียบเทียบ	วิทยาศาสตร์และ สังคมศึกษา	สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ
4. จำนวน	การนับ	คณิตศาสตร์	สติปัญญา
5. การเคลื่อนไหว (การบิน ฯลฯ)	สังเกต	วิทยาศาสตร์	สติปัญญา
6. ประเภทต่าง ๆ ของนก เพลงและนิทานเกี่ยวกับนก	จำ พูกร ฟัง	ภาษา พลศึกษา ดนตรี ศิลปศึกษา	สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม ร่างกาย
7. ความเป็นอยู่ของนก ที่อยู่อาศัย	สังเกต	สังคมศึกษา	สติปัญญา
8. การปฏิบัติต่อนก - การไม่ทำร้ายนก - ไม่จับนก เพราะอาจจะ นำเชื้อโรคมารู้นคน		สังคมศึกษา และ จริยธรรม สุขศึกษา	สังคม อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา สังคม
9. ประโยชน์ของนกที่มีต่อคน	การจำ	สังคมศึกษา	สติปัญญา สังคม

3. บัตรรายการประสมภรณ์และเนื้อหาเป็นแนวทาง ประสมภรณ์ และเนื้อหาเป็นการเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ในที่นี้ขอยกตัวอย่างรายการประสมภรณ์เพื่อพัฒนา คำนสติปัญญาที่เกี่ยวกับภาษาในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดังนี้

จุดมุ่งหมาย	รายการประสมภรณ์	เนื้อหา
พัฒนาการด้านสติปัญญา	พัฒนาการสื่อความหมาย โดยใช้ภาษา	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกความพร้อมในคำศัพท์ - ฝึกฟังคำสั่งและสามารถปฏิบัติตามได้ - การเล่นที่เสริมประสมภรณ์ทางภาษา เช่น ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เล่าเหตุการณ์ที่พบเห็น การเล่านิทานจากภาพ

นำเอารายการประสบการณ์และเนื้อหาจัดกิจกรรมให้กับเด็กได้พัฒนา
ตรงตามจุดมุ่งหมายทั้ง 4 ด้าน โดยผ่านหน่วยการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ดังใน
ภาพประกอบ

ภาพประกอบ การบูรณาการพัฒนาการในหน่วยการสอน

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 6 - 12)

4. ลักษณะของประสบการณ์และกิจกรรมประจำวัน

1. ประสบการณ์และกิจกรรม ลักษณะของกิจกรรมที่จัดให้เด็กมีลักษณะ
ดังนี้

1.1 เป็นกิจกรรมที่เปิดกว้างให้เด็กสามารถทำได้เต็มความสามารถ
ของ เด็กแต่ละคน เช่น งานศิลปะต่าง ๆ ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
มีทัศนคติที่ดีต่อตน

1.2 กิจกรรมที่จัดมีความสมดุลในการส่งเสริมพัฒนาการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตอบสนองความถนัดของเด็กที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่ไม่เท่าเทียมกัน

1.3 กิจกรรมมีหลาย ๆ อย่าง ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ประสบการณ์ของเด็กกว้างขวางออกไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 13)

2. กิจกรรมประจำวัน มีกิจกรรมหลายประเภทที่กำหนดไว้ในกิจกรรมประจำวันตามแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมเด็กทุกด้านให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่นตามมุม กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมเล่านิทาน และกิจกรรมเกมการศึกษา ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างกิจกรรมในวงกลม

กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้เข้าใจเนื้อหาที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ เนื่องจากกิจกรรมนี้จำเป็นที่เด็กจะต้องพยายามทำความเข้าใจ การจะสอนให้เด็กได้ผลดีย่อมจะต้องจัดเวลาให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ลักษณะของกิจกรรมจึงต้องจัดให้สอดคล้องด้วย เช่น การจัดที่นั่งของเด็ก การเลือกวิธีสอนให้เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 52)

การสอนเนื้อหาให้แก่เด็กนั้นไมอาจสอนในลักษณะบรรยายให้ฟัง เพราะการเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมนั้นยากสำหรับเด็กวัยนี้ ดังนั้นจึงต้องจัดเป็นกิจกรรมที่เด็กวัยนี้สนใจ เช่น การเล่าเป็นนิทาน ร้องเพลง กิจกรรมที่ฝึกคิดโดยจัดในรูปการอภิปราย กิจกรรมให้เด็กรู้จักของจริง เช่น การสังเกตพืช สัตว์ เป็นต้น

กิจกรรมที่ต้องจัดให้เด็กในช่วงเวลากิจกรรมในวงกลมมีดังนี้

1. กิจกรรมภาษาไทย กิจกรรมที่ต้องการพัฒนาภาษาของเด็กนั้น บางครั้งอาจแทรกอยู่กับการเล่นหรือกิจกรรมอื่น แต่ในบางส่วนก็จำเป็นต้องนำมาสอนโดยตรง

2. กิจกรรมคณิตศาสตร์ กิจกรรมที่ค่อนข้างเตรียมและส่งเสริม
ความร่วมมือในการเรียนคณิตศาสตร์ ในบางส่วนก็จำเป็นต้องนำมาสอนโดยตรง

3. กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ การสังเกตบางสิ่งบางอย่าง
เช่น การทดลองทางวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ. 2529 : 54 - 56)

วิธีการจัดกิจกรรมที่นิยมจัดในกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์
มีดังนี้

1. วิธีการจัดกิจกรรมการเล่นนิทาน

การเล่นนิทานเป็นการนำเอาเรื่องราว เช่น เรื่องในประวัติศาสตร์
นิทานพงศาวดาร เทพนิยาย ประสบการณ์ เรื่องที่มีคติมาแล้ว หรือพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
และได้รับความรู้ตามชนิดของเรื่อง

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเล่นนิทาน

นิทานมีประโยชน์มากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย เพราะนิทาน
จะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและตัวเด็ก นิทานช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี
คลายความตึงเครียด เด็กได้ความรู้ ได้ข้อคิด คติสอนใจ นอกจากนี้นิทานยังเป็นสิ่งที่
เร้าความสนใจในการทำกิจกรรม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ช่วยส่งเสริม
ความสามารถทางภาษา เช่น การจำ การจับใจความสำคัญ และช่วยให้เด็กได้รู้จัก
การแสดงออกต่าง ๆ เช่น การพูด การคิด การกระทำต่าง ๆ

คุณค่าของนิทาน

การเล่นนิทานเป็นหัวใจอย่างหนึ่งของการสอนของครู ในวัยเด็ก
นิทานจะให้คุณค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. ช่วยให้มี ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. ช่วยให้มีประสบการณ์ด้านภาษาและเป็นการกระตุ้นให้เด็กรัก

การอ่าน

3. ช่วยให้ครูและเด็กได้ใกล้ชิดกัน ทำให้เกิดความอบอุ่น

4. ช่วยแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

5. ช่วยสร้างเสริมเจตคติและจริยธรรม

จุดประสงค์ของการ เล่านิทาน

1. เพื่อสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก เพราะเด็ก

ชอบฟังนิทาน

2. เพื่อให้เด็กสนุกสนาน เพลิดเพลินผ่อนคลายความตึงเครียด

3. เพื่อฝึกสมาธิความการฟัง

4. เพื่อเสริมสร้างให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม มีพฤติกรรม

ที่พึงประสงค์

5. เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านภาษาและความคิดสร้างสรรค์

6. เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม

ตามวัย

7. เพื่อฝึกความกล้าในการแสดงออกในทางที่ถูก

ขอเสนอแนะการ เล่านิทาน

ในการ เล่านิทาน ครูแต่ละคนย่อมมีศิลปะในการ เล่านิทานแตกต่างกันไป ขอเสนอแนะวิธีการ เล่านิทาน ดังนี้

1. เนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัย มีคุณธรรมและสอดแทรกพฤติกรรม

ที่พึงประสงค์

2. เสียง ต้องชัดเจนมีระดับเสียงและจังหวะการพูดถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ต้องสอดใส่อารมณ์และความรู้สึกลงในน้ำเสียงด้วย

3. ท่าทาง ถ้าไม่มีภาพประกอบควรใช้ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาส แต่ไม่ควรมากเกินไปให้เป็นไปตามธรรมชาติ

4. อารมณ์ ในขณะที่เล่าครูควรสอดใส่อารมณ์ความรู้สึกให้เด็ก รับรู้ถึงความรู้สึกของผู้เล่าได้ เช่น อารมณ์เศร้า ตื่นเต้น รื่นเริง ฯลฯ

5. ข้อตกลง ก่อนพังกนิทานต้องมีข้อตกลงกันในขณะฟัง เช่น ต้องไม่พูดแทรก ในขณะที่ครูเล่า

6. เวลา เด็กวัย 4 - 6 ขวบ มีช่วงความสนใจในการฟัง 10 - 15 นาที

สื่อในการเล่านิทาน

1. หนังสือนิทาน
2. แผนภาพ
3. แฉกป้ายสำลี
4. หุ่นชนิดต่าง ๆ
5. วาดบนนิ้วมือแล้วสมมุติเป็นตัวละคร
6. เล่าปากเปล่าใช้ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาส
7. วาดภาพบนกระดาษคำให้เด็กคอยติดตามเหตุการณ์ของเรื่อง

ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการสอนโดยการใช้นิทานเป็นสื่อการสอน ครูควรเลือกใช้วิธีการเล่าที่เด่นชัดที่สุด เพราะนิทานสามารถปลุกฝังนิสัยที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กของเราได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 22 - 23)

2. วิธีการจัดกิจกรรมการพูดคำคล้องจอง
คำคล้องจอง หมายถึง คำประพันธ์ อาจเป็นโคลง กลอน ฯลฯ ซึ่งใช้ถ้อยคำง่าย ๆ เหมาะกับวัยของเด็ก มีเนื้อหาสาระง่าย ๆ เด็กท่องแล้วเกิดความสนุกสนาน

จุดประสงค์ของการพูดคำคล้องจอง

1. เพื่อพัฒนาภาษา
2. เพื่อฝึกความจำ
3. เพื่อให้เข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น
4. เพื่อให้สนุกสนานเพลิดเพลิน
5. เพื่อฝึกระเบียบวินัย

ประเภทคำคล้องจองที่ใช้ประกอบการสอนอาจแยกได้ 2 ประเภท

1. คำคล้องจองที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับ เรื่องที่สอน ในแต่ละหน่วย

การสอน

2. คำคล้องจองที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับ เรื่องที่สอน แต่เป็น คำคล้องจองที่ต้องการให้เด็กพูดเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และผ่อนคลายความ ก็งเครียด

การใช้กิจกรรม

1. ครูพูดคำคล้องจองให้เด็กฟัง พร้อมทั้งอธิบายความหมาย

2. ครูให้เด็กพูดตามที่ละวรรคจนจบบท แล้วครูจะบอกให้เด็ก พูดซ้ำอีก 2 - 3 ครั้ง แล้วพูดพร้อมครู

3. ขณะที่พูดคำคล้องจองครูต้องมีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส พร้อมทำ ท่าทางประกอบไปด้วยให้เด็กดู

4. ให้เด็กทำท่าทางประกอบตามครู ตามบทของคำคล้องจอง แล้วจึงให้เด็กพูดคำคล้องจองและทำท่าทางประกอบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 27)

3. วิธีการจัดกิจกรรมการสอนเพลง

บทเพลง หมายถึง บทประพันธ์ที่มีทำนองใช้ขับร้อง หรือมีดนตรี ประกอบเพลง เป็นศิลปะวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของชาติ เพราะเป็นสิ่งจรรโลงใจ ทำให้ เกิดอารมณ์คล้อยตามได้ง่าย และเป็นสิ่งที่สำคัญต่อชีวิตและสังคม ในการเรียนการสอน ครูสามารถนำเพลงมาใช้จะได้ประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะโดยธรรมชาติแล้ว เด็กมักชอบ เล่น เพลงและบทเพลงจะช่วยให้เด็ก

1. เกิดความสนุกสนาน

2. ใ้พักผ่อนคลายใจและเปลี่ยนอิริยาบถ

3. ใ้รับความรู้ (โดยเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญของบทเรียน)

4. เข้าใจบทเรียนได้ดีและรวดเร็ว

5. เกิดความซาบซึ้งในดนตรี กล่อมเกลาจิตใจให้อ่อนโยน

6. ใ้จังหวัดหนึ่ง เป็นผลพลอยได้จากบทเพลง เช่น จังหวัดการพูด การเดินเป็นการเสริมบุคลิกภาพให้ดีขึ้น

คุณค่าของ เพลง

บทเพลงที่ใ้สอนเด็กในบทเรียนต่าง ๆ ช่วยใ้เด็กพัฒนาทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เช่น

พัฒนาการด้านร่างกาย เด็กใ้แสดงท่าทางประกอบเพลงทำใ้ร่างกายใ้เคลื่อนไหว เช่น เพลงกายบริหาร

พัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์ จิตใจ เด็กใ้เพลงเป็นสื่อในการสร้างความคุ้นเคย และเข้ากับผู้อื่นใ้รู้จักมารยาทในสังคม เช่น เพลงสวัสดิ์ เพลง ความเกรงใจ

พัฒนาการด้านสติปัญญา เพลงทำใ้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจ และจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ใ้ดี เช่น

1. ใ้ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เช่น เพลงนกกระจิบ เพลง แม่ใ้กออกไข่ ฯลฯ

2. ใ้ความรู้ด้านสังคม รู้จักโครงสร้างของสังคม การปฏิบัติตนต่อผู้อื่น เช่น เพลงบ้านของฉัน เพลงองค์พระประมุข ฯลฯ

3. ใ้ความรู้เกี่ยวกับสุขนิสัย มีเนื้อร้อง เพื่อปลูกฝังนิสัยใ้เด็กใ้ปฏิบัติตาม เช่น เพลงแปรงฟัน เพลงเก็บของ เพลงอย่าทิ้ง ฯลฯ

จุดประสงค์ของการสอนเพลง

1. เพื่อใ้เด็กใ้รับความเพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่ายวิชาที่เรียน
2. เพื่อใ้เด็กใ้รับความรู้จากบทเรียน
3. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านใ้แก่เด็ก
4. เพื่อใ้มีความคิดริเริ่มในการแสดงท่าประกอบบทเพลง
5. เพื่อกล่อมเกล่าใ้มีนิสัยอ่อนโยน ละมุนละไม
6. เพื่อปลูกฝังนิสัยและพื้นฐานทางนาฏศิลป์และดนตรี เบื้องต้นใ้

การใช้กิจกรรม

ครูสามารถนำไปใช้ได้ทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน

1. นำเพลงมาใช้ในการสอนเด็กเริ่มเรียน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยสนุกสนาน และได้ความรู้

2. นำเพลงมาใช้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อสร้างความสนใจให้
อยากเรียน

3. นำเพลงมาใช้ดำเนินการสอน โดยให้ร้องเพลงประกอบการแสดง ท่าทางหรือร้องเพื่อจดจำรายละเอียดที่สำคัญของเนื้อเรื่อง

4. ใช้ในการสรุปบทเรียน เพื่อให้เกิดคติธรรมสอนใจ ได้แนว
คิดและจดจำได้อย่างรวดเร็ว หรือเพื่อสรุปเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว

ลักษณะเพลงที่เหมาะสมสำหรับเด็ก

1. เนื้อเพลงมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย

2. เลือกเพลงให้เหมาะสมกับการพัฒนาการทางร่างกาย

สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคมของเด็ก

3. มีทำนองที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ให้เด็กสามารถช่วยร้อง
ออกเสียงได้ถูกจังหวะทำนอง

4. สามารถแสดงท่าทางประกอบได้ง่าย

ขอเสนอแนะในการสอนเพลง

1. เลือกเพลงที่มีเนื้อร้องสั้น ๆ

2. นำภาพหรือของจริงเกี่ยวกับเนื้อเพลงมาให้ดู หรือสนทนา

เกี่ยวกับเนื้อเพลง

3. ครูร้องเพลงให้เด็กฟัง

4. ครูให้เด็กพูดเนื้อเพลงตามครูทีละวรรค

5. ครูร้องเพลงและให้เด็กทำเสียงตามครูเบา ๆ

6. ครูร้องเพลงทั้งหมด เด็กร้องตาม 2 - 3 เที่ยว ครูให้

จังหวะค่อย

7. ให้เด็กร้องเพลงพร้อมกัน ร้องเป็นกลุ่มและให้ร้องเดี่ยว

8. ให้ครูทำท่าประกอบ เพลง โดยให้ทำพร้อมกัน แบ่งทีละกลุ่มร้อง และอีกกลุ่มทำท่าประกอบหรืออีกกลุ่มร้องและอีกกลุ่มเคาะจังหวะ หมุนเวียนสลับกันไป
9. ให้เด็กร้อง เพลงและทำท่าตามจังหวะตามใจชอบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 23 - 25)

4. วิธีการจัดกิจกรรมการเล่นเกม

เกมเป็นวิธีการ เล่น ภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาที่กำหนดให้ ซึ่งผู้เล่น จะต้องตัดสินใจทำอย่างใด อันจะเป็นผลออกมาในรูปของการแพ้ ชนะ (ทัศนา เข้มมณี และคนอื่น ๆ. 2522 : 20) ส่วนสมใจ ทิพย์ชัยเมธา และละออ ชุติกร ได้กล่าวถึงความหมายของ เกมว่า เป็นการ เล่นของเด็กแต่เป็นการ เล่นที่พัฒนาขึ้นมาจากการเล่นที่ไม่ต้องมีระเบียบข้อบังคับมาก มาเป็นการ เล่นที่มีกติกา มีกฎเกณฑ์ มีการแข่งขันแพ้ชนะ (สมใจ ทิพย์ชัยเมธา และละออ ชุติกร. 2525 : 169)

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเล่นเกม

เกมเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าแก่เด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่เด็กพอใจมาก ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำกิจกรรม ช่วยให้เด็กการเรียนรู้ที่ดี ทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งยังช่วยผ่อนคลายความเครียดในการเล่น ทำให้เด็กสนใจและไม่เบื่อหน่าย ครูจึงควรนำเกมมาใช้ในการจัดประสบการณ์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้ง่ายยิ่งขึ้น (ผจัญ สุวรรณวงศ์. 2528 : 46)

ประเภทของเกม

เกมสำหรับเด็กปฐมวัยสามารถแยกได้ตามประโยชน์ที่ผู้เล่นจะได้รับ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

1. เกมเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. เกมเสริมทักษะการเคลื่อนไหว เป็นเกมที่เน้นวัตถุประสงค์ คำเสริมทักษะ การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใหญ่เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว ว่องไว

3. เกมเสริมทักษะการเรียนรู้ เกมประเภทนี้เน้นการส่งเสริมการเรียนรู้มากกว่าด้านอื่น ๆ เช่น เกมคณิตศาสตร์ เกมฝึกประสาท เป็นต้น (สมใจ พิพย์ชัยเมธา และละออ ชุติกร. 2525 : 226 - 236)

หลักของการนำเกมมาใช้

ในการส่งเสริมการเรียนรู้แก่เด็กให้มากที่สุดควรรู้หลักของการนำเกมมาใช้ดังนี้

1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ก่อนให้เด็กเล่นเกมชนิดใดต้องศึกษาให้เข้าใจต้องแทก่อนว่าการ เล่นของเด็กกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้สอดคล้องกันหรือไม่
2. ความเหมาะสมกับวัยของเด็ก เนื่องจากเด็กปฐมวัยมีหลายระดับอายุ ครูปฐมวัยจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาความมุ่งหมายของเกมนั้น ๆ ว่าสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละกลุ่มดังกล่าวมาน้อย เพียงใด
3. ความเหมาะสมกับเวลา หมายถึง เหมาะสมกับวัยของเด็ก และเหมาะสมกับช่วงเวลาที่จะเปิดโอกาสให้เด็กเล่น ถ้าเวลาของการเล่นเกมถูกจัดไว้ในช่วงเวลาดังกล่าว การ เล่นของเด็กกำลังสนุกสนาน แต่เด็กต้องหยุดชะงักการเล่นนั้นลงอย่างฉับพลันยอมทำให้เด็กไม่พอใจ
4. ความปลอดภัยในการเล่น ได้แก่ การจัดตั้งของเล่น วิธีเล่นของเล่น ความปลอดภัยจากสิ่งประกอบการเล่น (สมใจ พิพย์ชัยเมธา และละออ ชุติกร. 2525 : 184 - 186)

5. วิธีการจัดกิจกรรมการอภิปราย

การอภิปราย เป็นการพิจารณาสำรวจและตรวจสอบหัวข้อเรื่องที่จะเรียน หรือปัญหาที่จะหาคำตอบโดยมีการพิจารณาทุกแง่มุมอย่างรอบคอบ จากหลายฝ่าย โดยที่ผู้ร่วมอภิปรายทุกคนมีความบริสุทธิ์ใจที่จะโต้แย้งสนับสนุนด้วยตนเองและหลักฐาน แทนที่จะใช้การปะทะกันอย่างการโต้วาที (สุวัฒน์ นิยมคำ. 2517 : 157)

การจัดกิจกรรมแบบอภิปรายร่วมกันทั้งชั้น หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้เด็กทุกคนในชั้นได้แสดงซึ่งความคิดเห็นที่มีเหตุผล มีข้อ เสนอแนะต่าง ๆ ต่อหน้าที่ประชุมของชั้น (วิจิตร เกตุขำ และชาญชัย ศรีไสยเพชร. 2522 : 163 - 165)

จะเห็นว่าการอภิปรายเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยแก้ปัญหาย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างครูกับเด็ก หรือระหว่างเด็กด้วยกัน โดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน แทนที่ครูจะเป็นฝ่ายตั้งปัญหาซักถามเด็ก ครูต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถามปัญหาบ้าง และให้เด็กได้มีส่วนช่วยตอบ

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการอภิปราย

1. เป็นการส่งเสริมเด็กทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการแสดงกิจกรรม ซึ่งจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กแต่ละคน
2. เป็นกิจกรรมที่ให้โอกาสเด็กได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การทำงานแบบประชาธิปไตย (สุวัฒน์ นิยมคำ. 2517 : 158)

วินิจ เกตุขำ และชาชูชัย ศรีไสยเพชร ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการอภิปรายจะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สร้างเจตคติที่ถูกต้อง และขยายประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง (วินิจ เกตุขำ และชาชูชัย ศรีไสยเพชร. 2522 : 164 - 165)

ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการอภิปราย

กาญจนา เกียรติประวัติ ได้แบ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอภิปรายเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตกลงเกี่ยวกับขอบเขตของปัญหา หรือความชัดเจนของหัวข้ออภิปราย เป็นการร่วมพิจารณาปัญหาหรือหัวข้อด้วยกัน
2. การรวบรวมข้อมูลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเด็กระดับปฐมวัยมักจะพบในลักษณะสนทนากับครูที่เด็กทุกคนมีส่วนร่วมและให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึง เป็นสิ่งที่ควรกระทำ
3. การหาข้อยุติ เป็นการดำเนินไปถึงขั้นสรุปผล (กาญจนา เกียรติประวัติ. 2524 : 73)

6. การจัดกิจกรรมการปฏิบัติการทดลอง

การปฏิบัติการทดลอง หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือกระทำหรือปฏิบัติทดลองด้วยตนเอง เด็กจะได้รับประสบการณ์ตรงและค้นพบความรู้ใหม่ด้วยตนเอง (เนอเมอติ จงพยุหะ. 2519 : 44)

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการปฏิบัติการทดลอง

1. เด็กได้ประสบการณ์ตรง เพราะได้ลงมือทดลองด้วยตนเอง เป็นการสนับสนุนหลักการเรียนรู้ โดยการกระทำ

2. เด็กมีโอกาสดำเนินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เขามีทักษะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันต่อไป

3. กิจกรรมการปฏิบัติการทดลอง ชวนให้น่าสนใจ น่าติดตาม เด็กจะไม่เบื่อหน่ายในกิจกรรม

4. กิจกรรมการปฏิบัติการทดลอง เป็นการให้โอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ศึกษาและเรียนรู้วิถีชีวิตร่วมกันแบบประชาธิปไตย เช่น ต้องมีส่วนร่วมช่วยกันทำงาน รู้จักรับฟังผู้อื่น

ลำดับชั้นการจัดกิจกรรมการปฏิบัติการทดลอง

1. ชั้นเตรียม เป็นการเตรียมพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการปฏิบัติการทดลอง เช่น การแบ่งกลุ่มเด็ก การอธิบายระเบียบที่ควรปฏิบัติขณะทดลองการรู้จักอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

2. ชั้นปฏิบัติการ เป็นการลงมือกระทำกิจกรรม

3. ชั้นสรุปและประเมินผล อาจเป็นการซักถามผลการปฏิบัติการตรวจสอบผลงานโดยที่ครูและเด็กร่วมแสดงความคิดเห็น ครูควรพยายามส่งเสริมให้เด็กเปรียบเทียบผลที่ได้จากการทดลองของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อน จะเป็นการส่งเสริมความคิดรวมทั้งในขณะที่ทดลองครูควรสังเกตพฤติกรรมของเด็ก เช่น ในด้านความสนใจ

การร่วมมือปฏิบัติงานจะเป็นการปลูกฝังการทำงานและสร้างเสริมความเป็นประชาธิปไตย

5. การใช้และการปรับแผนการจัดประสบการณ์

แผนการจัดประสบการณ์ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุผลตามจุดหมายที่วางไว้ จากเนื้อหาและรายการประสบการณ์นำมาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ โดยพยายามบูรณาการจัดให้สัมพันธ์กันตามสัดส่วน และตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถปรับแผนการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับเด็กได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 31)

ข้อคำนึงในการปรับแผนการจัดประสบการณ์

1. การเรียงลำดับของทักษะ
2. บัณฑิตพัฒนาการและความสามารถเด็กในกลุ่มเป็นหลัก
3. ปรับสื่อและกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน
4. คำนึงถึงเหตุการณ์อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นและมีประโยชน์ต่อเด็ก

(พัฒนา ชัยพงศ์. 2531 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

การจัดกิจกรรมหลายรูปแบบที่ใช้ในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลที่กล่าวมาข้างต้น มีวิธีการเตรียมความพร้อมโดยให้ครูได้เลือกกิจกรรม ลำดับขั้นการสอน การเลือกใช้สื่อประกอบกิจกรรมอย่างเสรีตามความเหมาะสม สามารถส่งเสริมเด็กได้หลายด้าน

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนและส่งเสริมเด็กได้หลายด้าน เช่น เดียวกับวิธีสอนอื่น ๆ ละครสร้างสรรค์มีทักษะพื้นฐาน 6 ทักษะ ซึ่งเป็นทักษะที่ง่ายและเหมาะที่จะนำมาใช้กับเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาทดลอง เปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาภาษาอันมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการเรียนในระดับที่สูงต่อไป

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์แตกต่างกัน

1.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์แตกต่างกัน

1.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์แตกต่างกัน

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถในการเล่า เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

3.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

3.2 เด็กที่ได้รับบทเรียนตาม แผนบท สป 6. มีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

3.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ
เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
4. แผนบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

โรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มี 4 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนอนุบาลสามเสน
2. โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์
3. โรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก
4. โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เด็กชาย หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนอนุบาลสามเสน จำนวน 196 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเด็กชายหญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

1. จับฉลากห้องเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มา 1 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 6 ห้องเรียน
2. แบ่งรายชื่อเด็กเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กชาย และเด็กหญิง
3. จับฉลากแบ่งเด็กชายทั้งหมดเป็น 2 กลุ่ม เด็กหญิงทั้งหมดเป็น 2 กลุ่ม รวมกลุ่มเด็กชายและกลุ่มเด็กหญิงให้มีจำนวนเท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม
4. จับฉลากอีกครั้ง เพื่อกำหนดให้กลุ่มหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและอีกกลุ่มหนึ่ง เป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์ 2 แบบ
  - 1.1 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

- 1.2 แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. แบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์

การสร้างและหาคุณภาพของ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. การสร้างแผนการจัดประสบการณ์
  - 1.1 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

มีลำดับการสร้างดังนี้

1.1.1 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 พุทธศักราช 2530 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.1.2 ศึกษาเอกสารและนวัตกรรมในการศึกษาปฐมวัย

1.1.2.1 นวัตกรรมการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.1.2.2 การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

1.1.2.3 เทคนิคการสอนเด็กปฐมวัย

1.1.2.4 คู่มือการผลิตและการใช้สื่อ

1.1.3 ดำเนินการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ตามหน่วยการสอนที่ใช้สอนในภาคเรียนที่ 2 จำนวน 8 หน่วย โดยกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ และการประเมินผล เหมือนกับแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นการดำเนินกิจกรรมที่ต่างกัน

1.1.4 เขียนแผนการดำเนินกิจกรรมในแต่ละหน่วย โดยเลือกใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคมาวางทักษะมาใช้จัดกิจกรรมบางกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหา ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคมี 6 ทักษะ ดังนี้คือ

ทักษะที่ 1 การรู้จักตนเอง เป็นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรู้จักส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การทำงานของร่างกายในลักษณะต่าง ๆ

ทักษะที่ 2 การใช้พื้นที่และรูปร่าง เป็นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว การเปลี่ยนทิศทาง ระวัง ควบคุม ความเร็ว และขนาดของร่างกาย

ทักษะที่ 3 การรู้จักลักษณะเฉพาะของตน เป็นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสังเกตความเหมือนและความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่นในเรื่องลักษณะการแสดง ออทางความคิดและการแสดงท่าทาง

ทักษะที่ 4 การใช้ประสาทสัมผัส เป็นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการหาประสบการณ์โดยใช้สัมผัสทุกส่วนในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ความแตกต่างในการรับรู้สัมผัสของเด็ก

ทักษะที่ 5 การสื่อความหมาย เป็นการจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวกับการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายท่าทาง การใช้สัญลักษณ์และคำพูดในการแสดง ความรู้สึกนึกคิดของคนให้ผู้อื่นเข้าใจ

ทักษะที่ 6 การแสดงเป็นตัวละคร เป็นการนำทักษะที่ 1 - 5 มาผสมผสานเพื่อแสดงบทบาทตามเรื่องราวโดยใช้จินตนาการ

1.1.5 เลือกใช้และผลิตสื่อการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนและเนื้อหา โดยมีลักษณะและคุณสมบัติของสื่อการสอนที่ดี เช่น ของจริง ภาพถ่าย และภาพวาดที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก

1.1.6 กำหนดวิธีประเมินผล ยึดจุดมุ่งหมายในแผนการจัด ประสบการณ์เป็นหลักในการประเมิน

1.2 แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ มีลำดับการสร้างดังนี้

1.2.1 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่มที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530

1.2.2 เลือกหน่วยการสอนที่ใช้ในภาคเรียนที่ 2 ของแผนการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาล จำนวน 8 หน่วย และได้ดำเนินการตามจุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ การประเมินผล ตลอดจนกระบวนการในการดำเนินการเช่น เกม ซึ่งได้แก่ การเล่านิทาน การร้องเพลง การพูดคำคล้องจอง การสนทนา การอภิปราย การปฏิบัติทดลอง เป็นต้น

1.3 นำแผนการจัดประสบการณ์ทั้ง 2 แบบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดประสบการณ์ในระดับมหาวิทยาลัยและระดับอนุบาล จำนวน 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา การดำเนินการ สื่อ และการประเมินผล ตามแผนการจัดประสบการณ์ของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ผู้เชี่ยวชาญ คือ

อาจารย์ราศี

ทองสวัสดิ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล

สามเสน สำนักงานการประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร

อาจารย์วิไล อิ่มสมบูรณ์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

อาจารย์ผ่องพรรณ เอกอาวุธ นักวิชาการ กองวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

1.4 แกะไขแผนการจัดประสบการณ์ตามที่ยู๋เชี่ยวชาญแนะนำเกี่ยวกับการเลือกใช้ทักษะให้เหมาะสมกับเนื้อหา การใช้สื่อที่เหมือนกันทั้ง 2 แผน และการดำเนินกิจกรรม

1.5 นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เพื่อหาข้อมูล ในการนำไปใช้จริง ใ้ข้อมูลในเรื่องการใช้เวลาเพื่อให้เท่ากันทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเด็ก และการใช้คำพูดกับเด็ก

2* การสร้างแบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ มีลำดับการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาพูดและ เครื่องมือวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

2.2 กำหนดเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันหรือเหตุการณ์จากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็ก ที่เด็กเคยรู้ เคยพบ เคยกระทำ หรือเคยเห็นผู้อื่นกระทำ จำนวน 25 เรื่อง แล้วนำไปสัมภาษณ์เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลวัดปริณายก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.3 คัดเลือกเหตุการณ์จำนวน 12 เรื่อง ที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ 12 เรื่อง แต่ละเรื่องจะกำหนดเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นชื่อเรื่องที่กำหนดให้เด็กเล่า

ส่วนที่ 2 เป็นรูปภาพขนาด 6" x 8" ใช้ประกอบการเล่าจำนวน 2 ภาพ ภาพที่ 1 เป็นภาพที่แสดงการเริ่มต้นเหตุการณ์และภาพที่ 2 เป็นภาพที่แสดงการจบเหตุการณ์

2.4 นำแบบทดสอบ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและการประเมินผล ในระดับมหาวิทยาลัยและระดับอนุบาล จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อเรื่อง กับรูปภาพเพื่อพิจารณาปรับปรุง

ผู้เชี่ยวชาญคือ

ผศ. ดร. สุนันท์ ศลโกสุม อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 ผศ. ดร. ยาวพา เคชะคุปต์ อาจารย์ประจำโรงเรียนประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 อาจารย์กัญญา เกตุกล้า อาจารย์ประจำโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2.5 แก้ไขแบบทดสอบตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ เกี่ยวกับข้อเรื่องให้มีเด็กเกี่ยวข้องด้วย ความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปภาพกับข้อเรื่อง

2.6 นำแบบทดสอบไปทดสอบ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อผลการวิเคราะห์แบบทดสอบ ดังนี้

2.6.1 หากค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้การแจกแจงแบบ t (t -distribution) เลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้แบบทดสอบที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ 10 เรื่อง ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.7684 - 7.3851

2.6.2 เลือกแบบทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง 8 เรื่อง มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ได้ค่าความเชื่อมั่นของความสามารถในการเล่าเหตุการณ์เท่ากับ .8594 แยกเป็นความสามารถด้านการพุดรายละเอียดของเหตุการณ์เท่ากับ .8474 และความสามารถด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์เท่ากับ .7957

2.7 นำแบบทดสอบที่หาคุณภาพแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธี
 คำเนิการทดสอบดังนี้

2.7.1 ทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล (Individual Test)

ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยทดสอบทีละเรื่องจนครบจำนวนเด็ก ทั้งกลุ่ม
 ความคุมและกลุ่มทดลอง (ตามตาราง 2 และตาราง 4)

2.7.2 บันทึกการเล่าของเด็กด้วยเทปบันทึกเสียง

2.7.3 ออกเรื่องที่เด็กทุกคนเล่าจากเทปลงในแบบบันทึกการเล่า
 เหตุการณ์

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองเป็นแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest
 Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 77) ซึ่งมีรูปแบบดังตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
(R)E	T _{1E}	X	T _{2E}
(R)C	T _{1C}	-	T _{2C}

ความหมายของสัญลักษณ์

X แทน การจัดการกระทำ (Treatment) หมายถึง การสอนโดยใช้ทักษะ
 พื้นฐานละครสร้างสรรค์

- แทน การสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ
- E แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
- C แทน กลุ่มควบคุม (Control Group)
- R แทน การสุ่ม
- T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
- T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง

การดำเนินการทดลอง

ในการทดลองผู้วิจัยทำการทดลองด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สร้างความคุ้นเคยกับเด็กทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ถึงวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 โดยจัดกิจกรรมในวงกลม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยจะเข้าไปใช้เวลาในการทดลอง ใช้เวลาวันละ 20 นาที ตามตารางกิจกรรมประจำวัน
2. ทดสอบก่อนการทดลอง ระหว่างวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ถึงวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ จำนวน 8 เรื่อง ตามตาราง 2

ตาราง 2 การทดสอบก่อนการทดลอง

วัน	8.30 - 9.30 น.	10.00 - 11.00 น.	แบบทดสอบ
1	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	การเล่าเหตุการณ์เรื่องที่ 1
2	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	การเล่าเหตุการณ์เรื่องที่ 2
3	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	การเล่าเหตุการณ์เรื่องที่ 3
4	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	การเล่าเหตุการณ์เรื่องที่ 4
5	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	การเล่าเหตุการณ์เรื่องที่ 5
6	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	การเล่าเหตุการณ์เรื่องที่ 6
7	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	การเล่าเหตุการณ์เรื่องที่ 7
8	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	การเล่าเหตุการณ์เรื่องที่ 8

3. คำเป็นการทดลองตามตารางการลำดับหน่วยการสอนของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ ระหว่างวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ถึงวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2533

3.1 กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

3.2 กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล

ปีที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

การดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่มสลับกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จนสิ้นสุดการทดลอง ตามตาราง 3

ตาราง 3 กำหนดการสอนในการทดลอง

สัปดาห์ที่	วัน	9.00 - 9.20 น.	9.30 - 9.50 น.
1. หน่วยสีตัวน้ำ	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์ ₁	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง
2. หน่วยนกน้อย	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม
3. หน่วยสีตัวก	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง

ตาราง 3 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	9.00 - 9.20 น.	9.30 - 9.50 น.
4. หน่วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม
5. หน่วยฉันทิภา	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง
6. หน่วยไม้ดอกไม้ประดับ	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม
7. หน่วยวันปีใหม่	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง

ตาราง 3 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วัน	9.00 - 9.20 น.	9.30 - 9.50 น.
8. หน่วยอาหารคาว มีประโยชน์	จันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	พุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	ศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม

4. ทดสอบหลังการทดลองระหว่างวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2533 ถึงวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2535 โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการเลาเหตุการณ์กับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังจากดำเนินการทดลอง 8 สัปดาห์ ตามตาราง 4

ตาราง 4 การทดสอบหลังการทดลอง

วัน	8.30 - 9.30 น.	10.00 - 11.00 น.	แบบทดสอบ
1	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	การเลาเหตุการณ์เรื่องที่ 1
2	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	การเลาเหตุการณ์เรื่องที่ 2
3	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	การเลาเหตุการณ์เรื่องที่ 3
4	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	การเลาเหตุการณ์เรื่องที่ 4
5	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	การเลาเหตุการณ์เรื่องที่ 5
6	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	การเลาเหตุการณ์เรื่องที่ 6
7	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	การเลาเหตุการณ์เรื่องที่ 7
8	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	การเลาเหตุการณ์เรื่องที่ 8

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ห้วิธีการทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 63)

$$s^2 = \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ใช้วิธีการแจกแจงที (t-distribution) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน ค่าความเชื่อมั่น
	n	แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	s_i^2	แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของ เครื่องมือทั้งฉบับ

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ใช้การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2528 : 228)

$$\text{เมื่อ } \sigma_1^2 = \sigma_2^2 = \sigma^2 \text{ ใช้สูตร}$$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

โดยมี	$df = n_1 + n_2 - 2$
เมื่อ	$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
	$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
	S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
	S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
	n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มทดลอง
	n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มควบคุม

6. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
ใช้การทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) (ชูศรี วงศ์รัตน์.
2528 : 236)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n - 1}}}$$

โดยมี	$df = n - 1$
เมื่อ	D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนน
	n แทน จำนวนคน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ดังนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
- ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
- $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
- S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
- t แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้ในการแจกแจงแบบ t
- D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนน
- df แทน ค่าแห่งความเป็นอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูด รายละเอียดของเหตุการณ์และด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูด รายละเอียดของ เหตุการณ์และด้านการ เรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ก่อนการทดสอบและหลังการทดสอบ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูด
รายละเอียดของ เหตุการณ์และคำกริยาเรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการ
การสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูดรายละเอียด
ของ เหตุการณ์และคำกริยาเรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอน โดย
ใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเล่าเหตุการณ์
ด้านการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์และด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผน
การจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ความสามารถ	กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s^2	t
การเล่าเหตุการณ์	กลุ่มทดลอง	15	39.6667	522.952	2.68*
	กลุ่มควบคุม	15	16.2000	625.457	
การพูดรายละเอียด ของเหตุการณ์	กลุ่มทดลอง	15	26.6000	329.400	2.88**
	กลุ่มควบคุม	15	8.0000	296.570	
การเรียงลำดับ เหตุการณ์	กลุ่มทดลอง	15	13.0667	39.495	1.72
	กลุ่มควบคุม	15	8.2000	80.171	

$$t (.05, 28) = 2.048$$

$$t (.01, 28) = 2.763$$

จากตาราง 5 แสดงว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 นั่นคือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ถ้าพิจารณาความสามารถในการเล่าเหตุการณ์เป็น 2 ด้าน คือ ด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์และด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์ พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1.1 นั่นคือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1.2 นั่นคือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์กับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์ใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ค่าการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์และค่าการเรียงลำดับ เหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ค่าการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์และค่าการเรียงลำดับ เหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอน โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ความสามารถ	กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S^2	t
การเล่าเหตุการณ์	หลังการทดลอง	15	137.5333	23.727	6.72**
	ก่อนการทดลอง	15	97.8667	23.461	
การพูดรายละเอียดของเหตุการณ์	หลังการทดลอง	15	88.6667	18.783	5.68**
	ก่อนการทดลอง	15	62.0667	17.157	
การเรียงลำดับเหตุการณ์	หลังการทดลอง	15	48.8667	7.318	8.05**
	ก่อนการทดลอง	15	35.8000	7.418	

$$t_{(.01, 14)} = 2.624$$

จากตาราง 6 แสดงว่า หลังจากการทดลอง กลุ่มทดลองมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ คำานการพุดร่ายละเอียดของเหตุการณ์และคำานการเรียงลำดับเหตุการณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 ข้อ 2.1 และข้อ 2.2 นั่นคือ การสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ คำานการพุดร่ายละเอียดของเหตุการณ์และคำานการเรียงลำดับเหตุการณ์สูงขึ้น

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์และด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์และด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ความสามารถ	กลุ่มควบคุม	N	$\bar{X}$	S^2	t
การเล่าเหตุการณ์	หลังการทดลอง	15	113.6000	24.439	2.51*
	ก่อนการทดลอง	15	97.4000	23.335	
การพูดรายละเอียดของเหตุการณ์	หลังการทดลอง	15	70.2667	17.442	1.80*
	ก่อนการทดลอง	15	62.2667	18.514	
การเรียงลำดับเหตุการณ์	หลังการทดลอง	15	43.3333	8.715	3.55**
	ก่อนการทดลอง	15	35.1333	5.680	

$$t (.05, 14) = 1.761$$

$$t (.01, 14) = 2.624$$

จากตาราง 7 แสดงว่า หลังจากการทดลอง กลุ่มควบคุมมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์และคำบรรยายรายละเอียดของเหตุการณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความสามารถด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3 ข้อ 3.1 ข้อ 3.2 นั่นคือ การสอนตามแผนการจับประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ คำบรรยายรายละเอียดของเหตุการณ์และคำบรรยายเรียงลำดับเหตุการณ์สูงขึ้น

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีลำดับชั้นโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อ เปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูด รายละเอียดของ เหตุการณ์และคำกริยาเรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. เพื่อ เปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูด รายละเอียดของ เหตุการณ์และคำกริยาเรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

3. เพื่อ เปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูด รายละเอียดของ เหตุการณ์และคำกริยาเรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์แตกต่างกัน

1.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคกับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์แตกต่างกัน

1.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคกับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์แตกต่างกัน

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคมีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

3.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

3.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการศึกษาครั้งนี้

1. ประชากร

ประชากรเป็นเด็กชาย หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 196 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 แบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์

ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบเกี่ยวกับภาษาพูดของเด็กปฐมวัยและดำเนินการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับเด็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบโดยใช้การแจกแจงแบบ t (t -distribution) เลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นของความสามารถในการเล่าเหตุการณ์เท่ากับ .8594 คำนการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์เท่ากับ .8474 และค่านการเรียงลำดับเหตุการณ์เท่ากับ .7957

3.2 แผนการจัดประสบการณ์

ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2530 เพื่อเขียนแผนการจัดประสบการณ์ 2 ชุด คือ แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคกับแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จำนวน 40 แผน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจแก้ไขหลังจากนั้นนำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. วิธีดำเนินการทดลอง

4.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยไปทดสอบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทำการทดสอบเป็นรายบุคคลจนครบ 30 คน

4.2 ผู้วิจัย เป็นผู้ดำเนินการทดลองสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที

4.3 หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ผู้วิจัย ได้นำแบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัย ไปทดสอบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยดำเนินการสข เช่น เกี่ยวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples)

5.2 เปรียบเทียบการพัฒนาของความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถด้านการพุดรายละเอียดของ เหตุการณ์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์ใกล้เคียงกัน

2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์สูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

2.1 เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์ สูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

2.2 เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์สูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์

3. เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการเล่า เหตุการณ์สูงขึ้นหลังจากได้รับการสอน ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.1 เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์ สูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ

3.2 เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์สูงขึ้น หลังจากที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาอภิปราย ได้ดังนี้

1. จากการเปรียบเทียบความสามารถในการเล่า เหตุการณ์ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอน โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถในการเล่า เหตุการณ์สูงกว่าเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ แสดงว่า การสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ที่เน้นการใช้ความคิด ของเด็กมีผลต่อการพัฒนาการทางภาษา จากการดำเนินกิจกรรมที่ครูได้นำทักษะพื้นฐาน ละครสร้างสรรค์ 6 ทักษะมาสัมพันธ์กับ เนื้อหา ทำให้เด็ก เรียนรู้ เนื้อหาโดยครู เป็นผู้

กระตุ้นให้เด็กกล้าคิด กล้าแสดงออก ซึ่งกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์จะเน้นทักษะให้เด็กสามารถใช้ความคิดเกี่ยวกับร่างกายของตน การใช้พื้นที่และรูปร่าง การรู้จักลักษณะเฉพาะของตน การใช้ประสาทสัมผัส การสื่อความหมาย และการแสดงเป็นตัวละคร ดังนั้น การที่ครูรู้จักเลือกทักษะดังกล่าวมาใช้จึงก่อให้เกิดกระบวนการคิด การแสดงออกด้วยภาษาและท่าทางอยู่เสมอ และจากการที่ ศรีเวื่อน แก้วกิ่งวาล (2529 : 215) กล่าวว่า วิวัฒนาการของภาษาเดินควบคู่ไปกับวิวัฒนาการของความคิด เด็กที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคจึงมีพัฒนาการทางความคิดและภาษาที่ขึ้น ซึ่งตรงกับแนวคิดในการใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคของ ภรณี สุรรัตน์ (2529 : 89) ที่ว่า การใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคจะทองเปิดโอกาสให้เด็กคิดและแสดงความคิด โดยการใช้ภาษาและท่าทาง เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กกลุ่มที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะเห็นว่าครูจะดำเนินกิจกรรมไปในลักษณะการเน้นเนื้อหาและไม่มีโอกาสนำทักษะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์มาขยายความคิดของเด็ก เด็กจึงได้รับประสบการณ์เชิงความคิดน้อยกว่าเด็กกลุ่มแรก ถ้าพิจารณาจากความรู้สึกรักของเด็กหรือทัศนคติต่อการเรียนแล้ว เด็กที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคมีโอกาที่จะปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนมากกว่าเด็กอีกกลุ่มหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันเด็กจะได้รับการเสริมแรงให้มีความมั่นใจและกล้าแสดงออกด้วยภาษาและท่าทาง ซึ่งนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาของ ไรน์โกลด์ (Rheingold) และคนอื่น ๆ ที่พบว่าภาษาพูดของเด็กจะพัฒนาขึ้นเมื่อได้รับรางวัลหรือการเสริมแรง (ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. 2519 : 33)

ถ้าพิจารณาความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์ เด็กปฐมวัย ที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถด้านการพูด รายละเอียดของ เหตุการณ์สูงกว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เป็นเพราะการสอนโดยใช้ ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้เด็กหลาย ๆ คนได้คิดและรับรู้ความคิด ของคนอื่นที่แสดงออกเสมอ จึงทำให้เด็กมีโอกาสรวบรวมความคิดไว้ได้เป็นจำนวนมาก เมื่อมีโอกาสแสดงออกทางภาษาจึงทำให้มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น อีกประการหนึ่ง เด็ก กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ได้ค่า เป็นค่าการสอนติดต่อกันทุกวัน จึงทำให้เด็ก เกิดทักษะ มีความคล่องแคล่วในการคิด ซึ่งสอดคล้องกับกฎการฝึกหัด (Law of Exercise) ของ ธอร์นดิค (Thorndike) ที่กล่าวว่า เมื่อต้องการให้ เด็กมีทักษะจะต้องสร้างให้เด็กเกิดความเข้าใจและหมั่นฝึกฝนบ่อย ๆ (กมลรัตน์ หล้าสูงศักดิ์. 2528 : 182)

สำหรับความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการ สอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า การสอนทั้ง 2 แบบ ส่งผลต่อความสามารถในการเรียงลำดับเหตุการณ์ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กทั้ง 2 กลุ่มต่างก็ได้รับการสอนโดยมีเนื้อหาเดียวกัน ส่วนใหญ่ เป็นเนื้อหาซึ่งมีลักษณะเป็นข้อเท็จจริงและการเสนอข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่จำเป็นต้อง เรียงลำดับเสมอไป อีกประการหนึ่งการใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มิได้ดำเนินไป เช่นเดียวกับการเสนอนิทานหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เด็กจึงไม่ได้รับการฝึกให้คุ้นเคยกับ การลำดับความคิดโดยเฉพาะ นอกจากนี้การเรียงลำดับเหตุการณ์ของแบบทดสอบอาจ จะยากกว่าการลำดับเรื่องราวที่เด็กคุ้นเคย ดังนั้นการที่ครูให้เด็กคุณภาพและเล่าเรื่อง โดยไม่มีการเตรียมตัวก่อนในขณะทดสอบ จึงทำให้เด็กไม่สามารถคิดเรียงลำดับเหตุการณ์ ไปพร้อม ๆ กับการโยงประสบการณ์ได้

2. ผลจากการเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ก่อนและหลังการทดลองของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ และ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า เด็กปฐมวัยทั้ง 2 กลุ่ม มีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์สูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้ความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์และความสามารถด้านกริยาเชิงลำดับ เหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยทั้ง 2 กลุ่ม สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองด้วย แสดงว่า การสอนทั้ง 2 แบบช่วยส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสใช้ความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กทั้ง 2 กลุ่มได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมหลาย ๆ ลักษณะ เมื่อพิจารณาจากลักษณะกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะเห็นว่า มีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเล่านิทาน การสนทนา การอภิปราย การร้องเพลง และการพูดคำคล้องจอง เป็นต้น ถ้าครูใช้กิจกรรมเหล่านี้อยู่เสมอ เด็กย่อมมีโอกาสที่จะเสริมสร้างทักษะด้านภาษา ตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ได้พิจารณาความเหมาะสมของ เนื้อหาและกิจกรรมที่มีรายละเอียดและลำดับขั้นตอนไว้แล้ว ซึ่งแนวคิดในการ เสริมประสบการณ์ทางภาษานี้ตรงกับหลักในการเรียนรู้ภาษาของ โรเวน (Rowen) ที่เน้นการจัดกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง (Rowen, 1980 : 112) แต่เมื่อครูนำทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มาสัมพันธ์กับ เนื้อหาตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทำให้ครูสามารถปรับกิจกรรมให้มีจุดเน้นในเรื่องการใช้ความคิด การแสดงออกทางภาษา และท่าทางควบคู่กันไป จึงทำให้เด็กได้รับความรู้ในด้าน เนื้อหา เช่นเดียวกับ เด็กที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แต่เนื่องจากเด็กที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์นั้น ได้เรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งมีประสบการณ์และการแสดงออกที่หลากหลาย ทำให้เด็กได้รับการเสริมสร้างทักษะด้านภาษามากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ไฮนิง (Heining) ที่กล่าวถึงคุณค่าทาง

ทางการศึกษาของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ในการส่งเสริมความสามารถพื้นฐานด้านการพัฒนาภาษาของเด็ก โดยเฉพาะทางด้านการสื่อสาร หรือการสื่อความหมาย (Heining. 1961 : 5) เมื่อพิจารณาถึงเวลาของการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้เท่า ๆ กันทั้ง 2 กลุ่ม จะเห็นว่าการใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ช่วยให้ครูใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมให้เด็กใช้ความคิดอย่างต่อเนื่อง เพิ่มเวลาที่กำหนดไว้ ต่างจากการใช้แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกิจกรรมตามที่ระบุไว้อาจทำให้ครูไม่มั่นใจในการช่วยขยายความคิดของเด็กให้กว้างไกลและหลากหลาย เมื่อยังไม่หมดเวลาที่กำหนดไว้ ครูมักจะใช้ในการทบทวนกิจกรรมและเนื้อหาให้กับเด็ก การทบทวนดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้เวลาในการขยายความคิดให้กับเด็ก ซึ่งให้เห็นว่าการขยายความคิดย่อมให้ประโยชน์ต่อเด็กในด้าน การเพิ่มทั้งปริมาณและคุณภาพการคิด และสอดคล้องกับแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย โดยเน้นเรื่องความคิด กระบวนการคิดมากกว่าความจำและเนื้อหา

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ในระยะแรก ๆ ของการทดลอง เนื่องจากเด็กไม่ค่อยได้รับการกระตุ้นให้คิด ทำให้มีการแสดงออกทางภาษาและท่าทางที่ซ้ำ ๆ กันหรือเลียนแบบผู้อื่น โดยเฉพาะการทำท่าทางหรือการแสดง แต่เมื่อการทดลองผ่านไปประมาณ 4 สัปดาห์ เด็กจะเริ่มแสดงออกทางภาษาและท่าทางที่แตกต่างกันมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติแล้ว สังเกตพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ จะมีความกล้าในการแสดงออกและมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้แสดงมากกว่า

2. การสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ เป็นการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนได้คิดและแสดงความคิดโดยใช้ภาษาและท่าทาง ทำให้

ต้องการเวลาในการดำเนินกิจกรรมเพิ่มขึ้นอีก ทั้งที่ส่วนใหญ่จะต้องการแสดงออกถึงความคิดของตน แต่แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดว่า การจัดกิจกรรมในวงกลม ควรใช้เวลาที่เหมาะสมประมาณ 20 นาที อีกทั้งการศึกษาครั้งนี้มีการเปรียบเทียบผลระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา

3. ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคมีหลายทักษะ สามารถเลือกใช้ทักษะได้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา เมื่อใดเลือกใช้ทักษะการใช้ประสาทสัมผัส ซึ่งมีหลักปฏิบัติคือ เป็นการหาประสบการณ์ โดยใช้สัมผัสทุกส่วนในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ความแตกต่างในการรับรู้สัมผัสของบุคคลแล้ว สังเกตได้ชัดว่า เด็กจะมีความสนใจ ความชอบ ความกระตือรือร้น และความสนุกสนานเป็นพิเศษ โดยเฉพาะทักษะการชิมรสและการดมกลิ่น

ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค เป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์และความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรคจึง เป็นแนวทางหนึ่งที่ควรนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาซึ่งจะนำไปสู่พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

2. ในการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค เน้นการเปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนได้คิด และแสดงความคิดของตนโดยใช้ภาษาและท่าทาง การสอนแบบนี้ควรให้เวลาในการดำเนินกิจกรรม ดังนั้นระหว่างดำเนินกิจกรรมต้องสังเกตความสนใจของเด็กในขณะร่วมกิจกรรมเพื่อจัดเวลาและยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก

3. การสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ในระยะแรก เด็กอาจไม่กล้าแสดงออก การเสริมแรงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กกล้าแสดงออก โดยการชมเชยหรือการแสดงอาการยอมรับของครู เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น และกล้าแสดงออกทั้งทางภาษาและท่าทาง

4. ครูไม่ควรกังวลในเรื่องการแสดงออกทางท่าทางที่สวยงามและถูกต้องของ เด็กแต่ควรเน้นความสำคัญของความต้องการของเด็กที่แสดงออกตามประสบการณ์ ความสามารถและความพอใจ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ โดยศึกษาตัวแปรตาม ด้านอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่น ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างเด็กกับเด็ก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู ความสามารถในการแก้ปัญหา การรับรู้และการปรับตัวทางสังคม

2. ควรมีการศึกษากิจการจรรยาในรูปแบบอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถ ในการเล่าเหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัย

3. ควรมีการศึกษากิจการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์กับ กลุ่มตัวอย่างที่เป็น เด็กปฐมวัยที่มีระดับอายุต่างกัน

3.1

3.2

3.3 ✓

מגדל המגן

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเคษา, 2528.

กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ :
ไพบูลย์พานิช, 2524.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "การจัดประสบการณ์ชั้น เด็ก เล็ก
และศึกษาดูงาน," ใน เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาระดับ
ก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.

_____ . "การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา,"
ใน ชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 2. กรุงเทพฯ :
รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2531.

_____ . การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนชั้น เด็ก เล็กใน โรงเรียน
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศึกษา, 2527.

_____ . แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล 2 เล่ม 1. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530.

_____ . แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล 2 เล่ม 2. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530.

จันทร์ภา ลิ้มปิเจริญ. ความสามารถในการรู้จักถ้อยคำและเข้าใจคำของนักเรียน
อนุบาลในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2524. อักสำเนา.

จินตนา เนียมเปีย. พัฒนาการทางภาษาคำนจำนวนถ้อยคำและความซับซ้อนของ
ประโยคของเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อักสำเนา.

จินตนา สุทธิจินดา. พัฒนาการทางภาษากับชนิดและสัดส่วนของคำของเด็กก่อน
วัยเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522. อักสำเนา.

- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. การละครสำหรับครูประถม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
 ชาลิต บุญกิติ. โครงการเสนอ เพื่อจกัณาการประกอบการสอนภาษาไทยสำหรับ
 นักศึกษาปริญญาตรี วิชาเอก -- โท ภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานครหลวง.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
 อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน ศาสตรภัทร. การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- การารวัลย์ เกษทอง. "การเรียนรู้ของเด็ก," วิทยาสาร. (2) : 18 ;
 มกราคม 2515.
- พิศนา แซมมณี และคนอื่น ๆ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติเล่ม 1.
 กรุงเทพฯ : บุรพาคิดปรักการพิมพ์, 2522. *
- น้อมฤดี จงพยุหะ และคนอื่น ๆ. คู่มือการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2519.
- นิตยา ประพศิกิจ. การเปรียบเทียบสัมพันธผลทางการพูดภาษาอังกฤษของ
 นักศึกษาคณะวิชาเอกภาษาอังกฤษที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครกับการฝึก
 รูปประโยค. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2527. อัดสำเนา.
- ประมวญ คิคคินสัน. จิตวิทยา : จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
 2524.
- ประสาธ อิศรปริศา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กราฟิควารต, 2521.
- ประหยัด จิระวรวงศ์. หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. พิษณุโลก :
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2527.

ณจญ สุวรรณวงศ์. การทดลองสอนโดยใช้เกมประกอบการสอน ในวิชาภาษาไทย

กับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักสำเนา.

พรทิพา ทองสว่าง. พัฒนาการทางภาษาของเด็กในระดับคำ. กรุงเทพฯ :

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

พรรณนทิพย์ สิริวรรณยศย์. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

พัฒนา ชัยพงศ์. "การปรับแผนการจัดประสบการณ์," ใน เอกสารประกอบการ

อบรมเตรียมวิทยากรแกนนำระดับอนุบาลศึกษา. ม.ป.ท., 2532.

อักสำเนา.

เพ็ญจันทร์ สุนทรจารย์. ความสามารถในการพูดของเด็กก่อนวัยเรียน.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

อักสำเนา.

ภรณ์ ศุภรัตน์. "ความคิดรวบยอด," ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา

การพัฒนาการอนุบาลศึกษา : เรื่องละครสร้างสรรค์ละครใบ้สำหรับ

เด็ก. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2532. อักสำเนา.

• ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2524. อักสำเนา.

• "ละครสร้างสรรค์," สารานุกรมศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 4 : 87 ; เมษายน -

กันยายน 2529.

ลมโชย เจริญวงศ์. การนำเสนอโปรแกรมการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูด

ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

อักสำเนา.

- ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : คีตชาพร จำกัด, 2528.
- วินิจ เกตุขำ และชาญชัย ศรีไสยเพชร. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : พิระพัฒนาการพิมพ์, 2522.
- วิมลศรี อุปถนัย. นาฏกรรมและการละคร : หลักการบริหารและการจัดการแสดง.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2524.
- วิไล อิ่มสมบูรณ์. "กิจกรรมพื้นฐานละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน," ใน
เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการทางวิชาการ : การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เด็กก่อนประถมศึกษา. ม.ป.ท., 2531.
อัครสำเนา.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม. พัฒนาทางภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรคคิง, 2519.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาฝ่ายภาษา. กรุงเทพฯ : แพร่ทิทยา, 2519.
- สลับ ชีระบุตร. วิธีสอนพูด. กรุงเทพฯ : ไทยเซหม, 2521.
- สมใจ ทิพย์ชัยเมฆา และละออ ชุตติกร. "การเล่นและเกมสำหรับเด็กปฐมวัย,"
ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสื่อการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยศึกษาเล่มที่ 1
หน่วยที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2525.
- สาลินี หมายเจริญ. โครงการเสนอการจัดนาฏการประกอบการสอนภาษาไทย
ในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัครสำเนา.
- สุนันท์ จันทร์ทิพย์. ละครสร้างสรรค์. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2530. อัครสำเนา.
- สุมิตรา อังวฒนกุล และภาลินี ศรีหิรัญ. ความสามารถในการใช้ภาษาไทย
ของเด็กอายุ 2 - 3 ขวบ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2526.

สุวัฒน์ เงินจำ. การศึกษาแบบการคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.
 ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร,
 2513. อักซ่าเนา.

สุวัฒน์ นิยมคำ. การสอนวิทยาศาสตร์แบบพัฒนาความคิด. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

อภิญา กังสนารักษ์. การศึกษาพัฒนาการทางภาษาคำนับจำนวนโดยคำและ
การใช้ประโยคในการสื่อความหมายของเด็กก่อนวัยเรียนที่อยู่ในสถาน
สงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์และในครอบครัวปกติ.
 ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2530. อักซ่าเนา.

อมรา ปริญญาญรณ์. การใช้สื่อการสอนแบบละครในโรงเรียนมัธยมในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2521. อักซ่าเนา.

Burn, Paul C., Betty L. Broman and Ablerta L. Lowe Wantling.
The Language Arts in Childhood Education. 2nd ed. Chicago :
 Rand Mc Nally, 1971.

Carmichael, Leonard. Manual of Child Psychology. 2nd ed.
 New York : John Wilay & Son, 1954.

Dale Edgar. Audio Visual Methods in Teaching. 3rd ed. New York :
 Dryden Press, 1969.

Gardner, Bruce D. Development In Early Childhood : The Preschool
Years. New York : Harper and Row, 1964.

Heining, Beall Ruth. and Lyda Stillwill. Creative Drama for the
Classroom Teacher. New Jersey : Englewood Cliffs, 1981.

Karioth, Emil. "Creative Dramatics as an Aid to Developing Creative
 Thinking Abilities," Ph.D. Dissertation. Minnesota : University
 of Minnesota, 1967.

Lee, Dorris M. and Joseph B. Rubin. Children and Language.
 California : Wandswerth Publishing, 1979.

- Maranon, Susan Pearl. "A Descriptive Analysis of a Program of Creative Dramatics with a Bilingual/Bicultural Content (Spanish/English) : Implications for English Oral Language Development of Mexican American Children," Dissertation Abstracts International. 42 : 124-A; July, 1981.
- Miccinati, Jeannette L. and Stephen Phelps. Classroom Drama From Children's Reading From the Page to the Stage. The Reading Teacher, 1980.
- Piaget, J. and B. Inhelder. The Psychology of the Child. New York : Weaver, Helen, Basic Books, 1969.
- Ridel, Shel by Jean Harvey. "An Investigation of the Effects of Creative Dramatics on Ninth Grade Students," Dissertation Abstracts International. 36 : 355-A; December, 1975.
- Rowen Eitty, Byrne Joon, and Winter Lois. The Learning Match. New Jersey : Englewood Cliffs, 1980.
- Schmidt, Toni, Goforth Elissa and Drew Kathy. "Creative Dramatics and Creativity : An Experimental Study," Educational Theatre Journal. 27 : 111 - 114; March, 1975.
- Templin, Mildred C. Certain Language Skills in Children. Minnesota : University of Minnesota, 1957.
- Thompson, George G. Child Psychology. 2nd ed. Boston : Houghton Mifflin, 1962.
- Van Tassel, Katrina and Greimann Millie. Creative Drama. New York : Maxmillan Publishing, 1973.
- Wright, Mary Elin Sommers. "The Effects of Creative Drama on Person Perception," Dissertation Abstracts International. 33 : 1876-A; October, 1972.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์

คำชี้แจง

แบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์

ลักษณะทั่วไปของแบบทดสอบ

แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ จำนวน 8 เรื่อง เครื่องมืกละมี 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นชื่อเรื่องที่กำหนดให้เด็กเล่า

ส่วนที่ 2 เป็นรูปภาพขนาด 6" x 8" ใช้ประกอบการเล่าเรื่องที่กำหนดให้ จำนวน 2 ภาพ คือ ภาพที่ 1 เป็นภาพที่แสดงการเริ่มต้นเหตุการณ์ กับภาพที่ 2 เป็นภาพที่แสดงการจบเหตุการณ์ ซึ่งทั้งสองภาพมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน

เวลาที่ใช้ในการทดสอบ

แบบทดสอบ เป็นชื่อเรื่องที่กำหนดให้เล่าโดยมีภาพประกอบ ซึ่งใช้เวลาในการเล่าข้อละไม่เกิน 2 นาที

วิธีดำเนินการทดสอบ

1. จัดเตรียมสถานที่สำหรับสอบ เป็นรายบุคคล
2. เตรียมเทปบันทึกเสียงพร้อมนาฬิกาจับเวลา
3. เริ่มดำเนินการสอบโดยครูบอกเรื่องที่กำหนดให้เด็กเล่าพร้อมทั้งแสดงภาพทั้ง 2 ภาพและชี้แจงให้เด็กทราบว่าภาพใดเป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์และภาพใดเป็นภาพจบเหตุการณ์
4. บันทึกที่เด็กเล่า บันทึกเทปพร้อมทั้งจับเวลา
5. ขณะที่เด็กเล่าแสดงความสนใจด้วยสีหน้า ท่าทาง

6. ในกรณีที่เด็กไม่ยอมเล่า ภายใน 30 วินาที ครูต้องกระตุ้นด้วยคำพูด ชักชวนให้เล่า

7. หมดเวลา 2 นาทีให้ปิดเทป แต่ปล่อยให้เด็กเล่าต่อไปจนจบข้อความ หรือประโยค แล้วกล่าวชมเชยเด็ก

เกณฑ์ในการตรวจความสามารถในการเล่าเหตุการณ์

การตรวจความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ พิจารณาจากเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. ความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์ หมายถึง ข้อความ หรือประโยคที่เกิดจากการเล่าเหตุการณ์ของเด็ก เข้าใจได้ระหว่างเด็กกับครู โดยสามารถแปลความหมายได้ว่าเด็กหมายถึงอะไร แต่ต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับภาพ
2. ความสามารถด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ หมายถึง การเล่าเหตุการณ์ ที่เกิดก่อนและหลัง ได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่ควรจะเป็น

ขั้นตอนในการตรวจ

1. ถอดเทปจากการเล่าเหตุการณ์ของเด็ก แล้วบันทึกการเล่าในแบบบันทึก การเล่าที่เตรียมไว้
2. อ่านการเล่าเหตุการณ์ของเด็ก ซึ่งได้มาจากการถอดเทปก่อน 1 ครั้ง
3. แบ่งข้อความหรือประโยคในการเล่าเหตุการณ์ของเด็กออกเป็นส่วน ๆ โดยสังเกตจากการเปลี่ยนแปลงความหมายของข้อความหรือประโยค เพื่อความสะดวก ในการให้คะแนน
4. ตรวจการเล่าเหตุการณ์ของเด็กทีละเรื่อง โดยตรวจรายละเอียดของ เหตุการณ์จนครบทุกคน แล้วจึง เริ่มตรวจการเรียงลำดับ เหตุการณ์จนครบอีก เช่นกัน แล้วจึง เปลี่ยนไปตรวจเรื่องอื่น
5. บันทึกคะแนนตามเกณฑ์ในการประเมินลงในแบบประเมิน

การพิจารณาให้คะแนน

1. ความสามารถด้านการพูดรายละเอียดของ เหตุการณ์ ให้คะแนนข้อความ หรือประโยคละ 1 คะแนน โดยพิจารณาจากข้อความหรือประโยคที่สื่อความหมายได้ ดังตัวอย่าง

- วันหนึ่งคุณแม่ของหนูก็จะซักผ้า
- คุณแม่ก็เอาไปตาก
- หนูช่วยคุณแม่ซักผ้า
- คุณแม่พาหนูไปหาหมอ

ฯลฯ

2. ความสามารถด้านการเรียงลำดับ เหตุการณ์ ให้คะแนนลำดับ เหตุการณ์ละ 1 คะแนน โดยพิจารณาจากการ เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลัง ได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่ควรจะเป็น ดังตัวอย่าง

- แม่เปิดน้ำใส่อ่าง	มาก่อน	พอดูคุณแม่ซักผ้าเสร็จ
- หนูไม่สบาย	มาก่อน	คุณแม่พาหนูไปหาหมอ
- คุณแม่ซื้อของมาเยอะ	มาก่อน	คุณแม่พากับข้าว
- หนูใส่รองเท้า	มาก่อน	หนูนั่งรถไปโรงเรียน

ฯลฯ

3. การพิจารณาข้อความหรือประโยค จะไม่คำนึงถึงการพูดไม่ชัด

แบบบันทึกการเล่าเหตุการณ์ของ ค.ช. ค.ณ. ....

เรื่อง	เนื้อเรื่องที่เล่าถอดได้จากเทป	คะแนน		
		การพูดรายละเอียด ของเหตุการณ์	การเรียงลำดับ เหตุการณ์	การเล่า เหตุการณ์

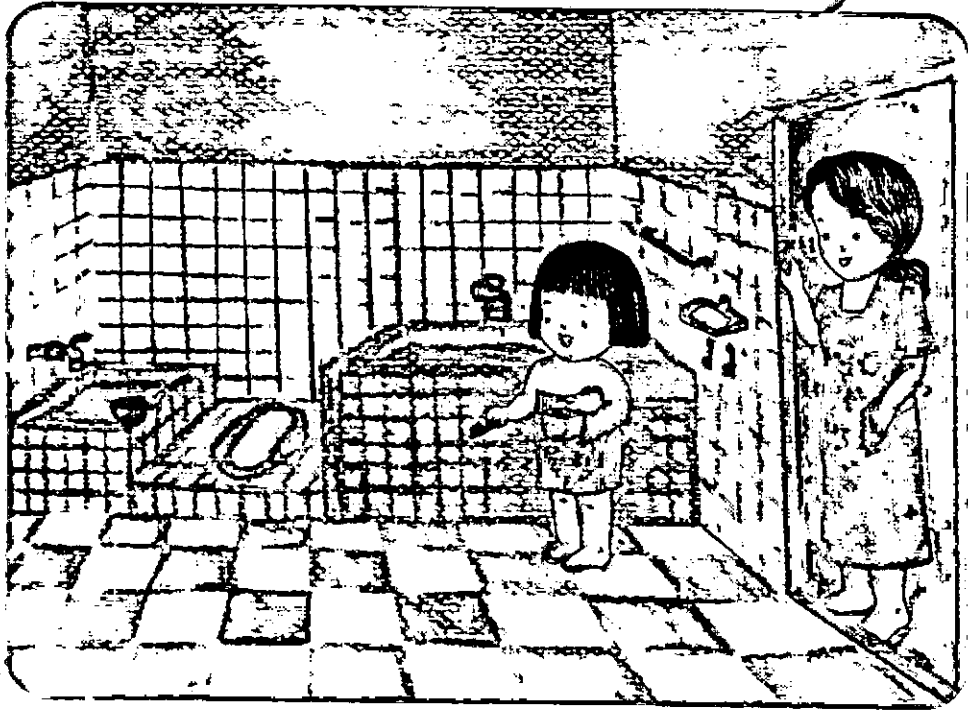
แบบทดสอบการเล่าเหตุการณ์

ส่วนที่ 1 ชื่อเรื่อง

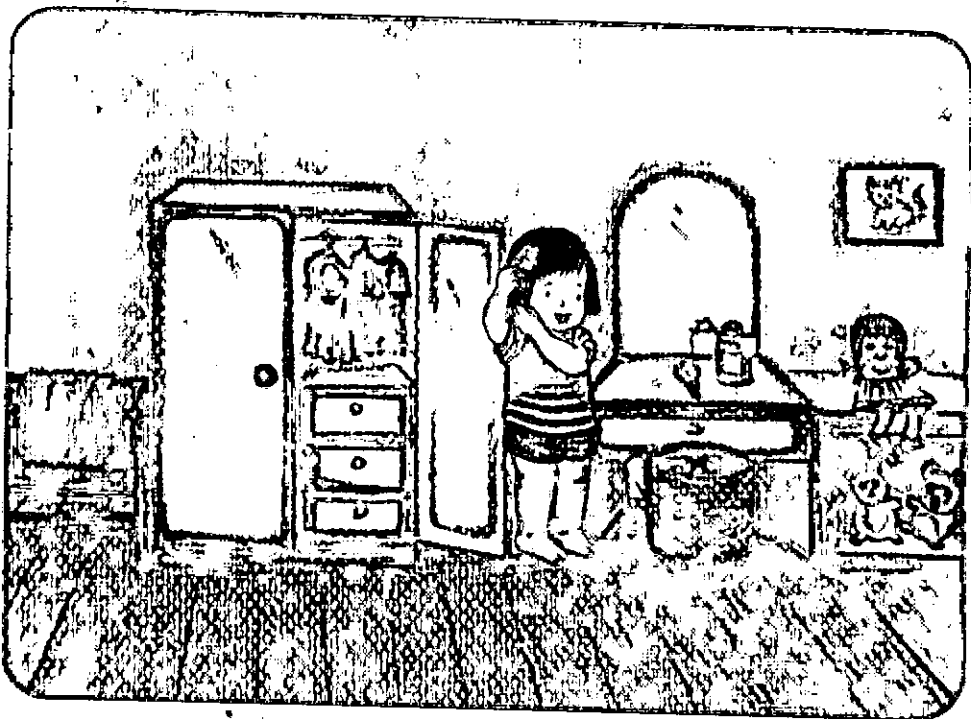
- เรื่องที่ 1 หนูทำความสะอาดร่างกาย
 เรื่องที่ 2 คุณแม่ทำความสะอาดผ้า
 เรื่องที่ 3 หนูไปตลาดกับคุณแม่
 เรื่องที่ 4 หนูจะไปโรงเรียน
 เรื่องที่ 5 หนูไม่สบาย
 เรื่องที่ 6 หนูไปเที่ยววันหยุด
 เรื่องที่ 7 หนูจะไปทำบุญ
 เรื่องที่ 8 หนูจะรับประทานอาหาร

- ส่วนที่ 2 รูปภาพประกอบการเล่าเหตุการณ์ จำนวน 2 ภาพ ต่อ 1 เรื่อง
 ภาพประกอบ 1 เป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์
 ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบเหตุการณ์

เรื่อง หนูทำความสะอาดร่างกาย

ภาพประกอบ 1 เป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์

ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบเหตุการณ์

เรื่อง คุณแม่ทำความสะอาด

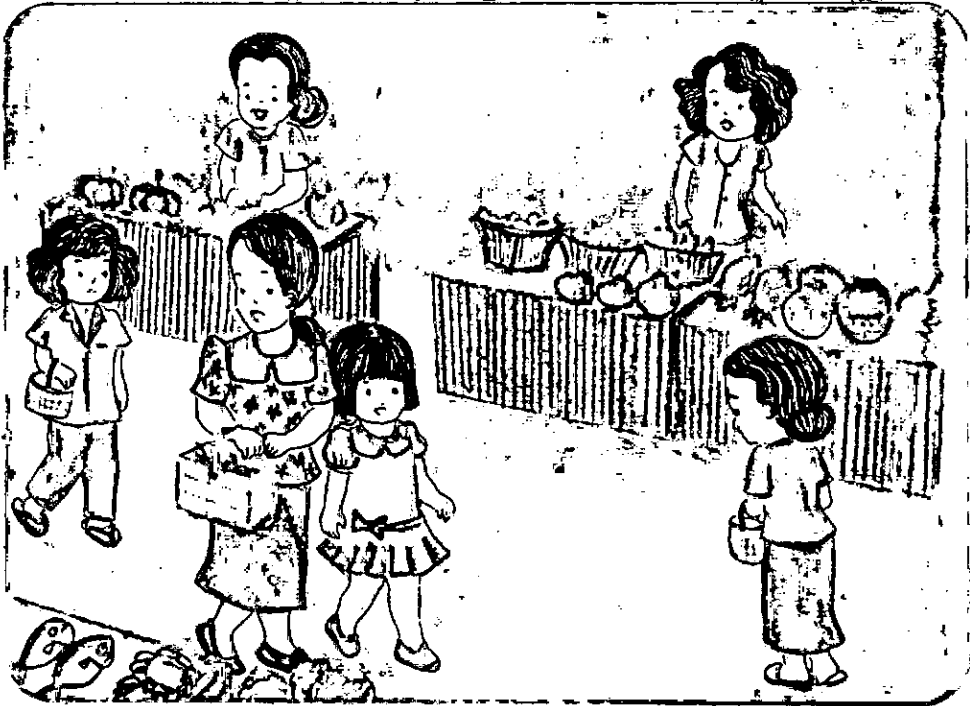

ภาพประกอบ 1 เป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์

ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบเหตุการณ์

เรื่อง หนูไปตลาดกับคุณแม่

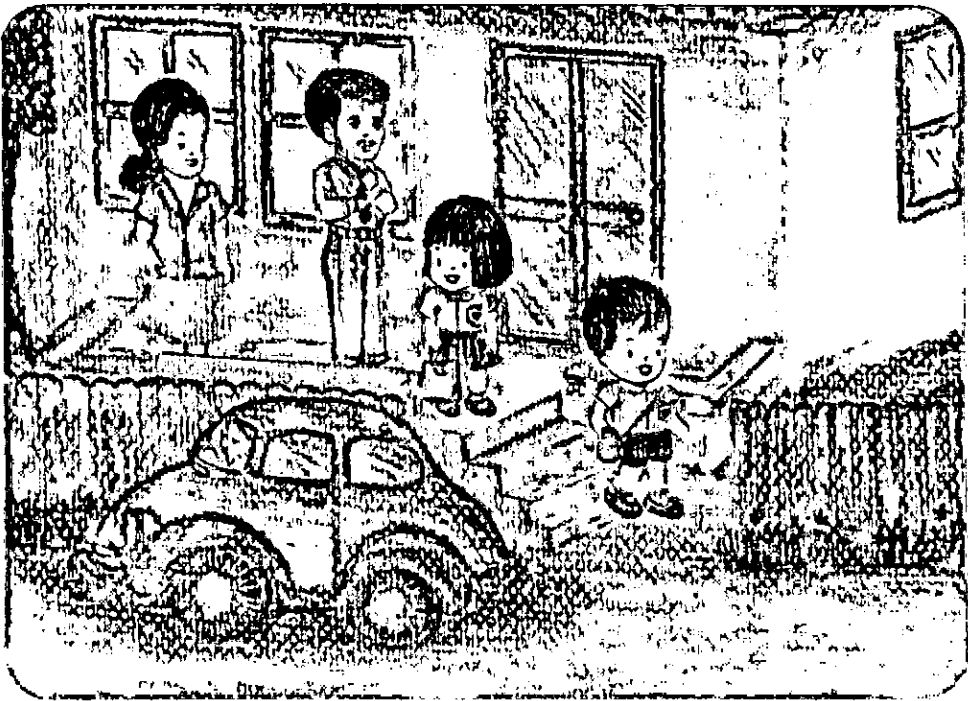

ภาพประกอบ 1 เป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์

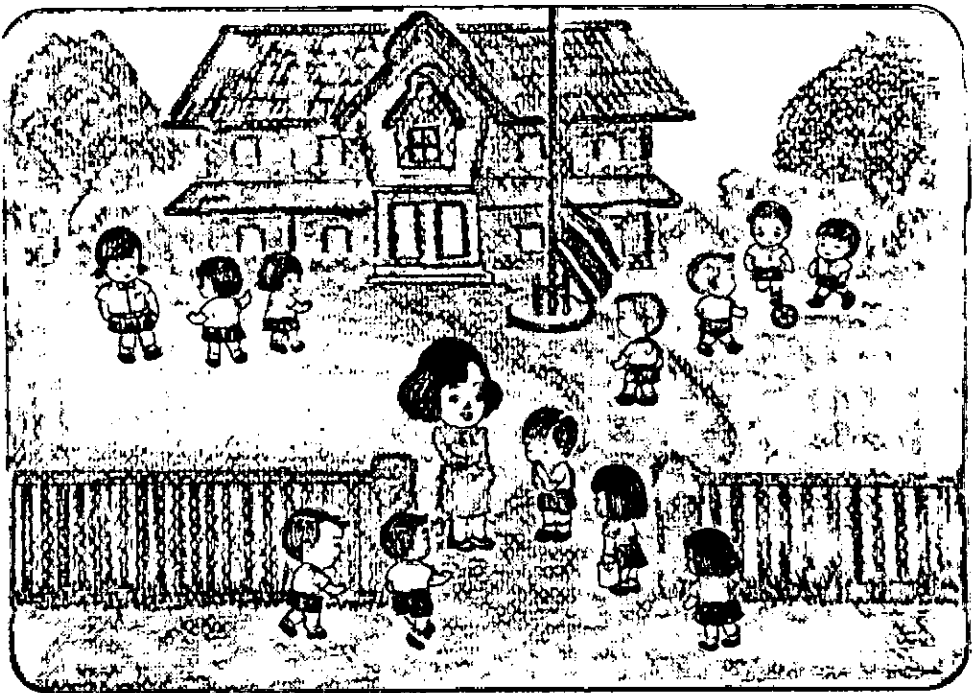

ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบเหตุการณ์

เรื่อง หนูจะไปโรงเรียน

ภาพประกอบ 1 เป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์

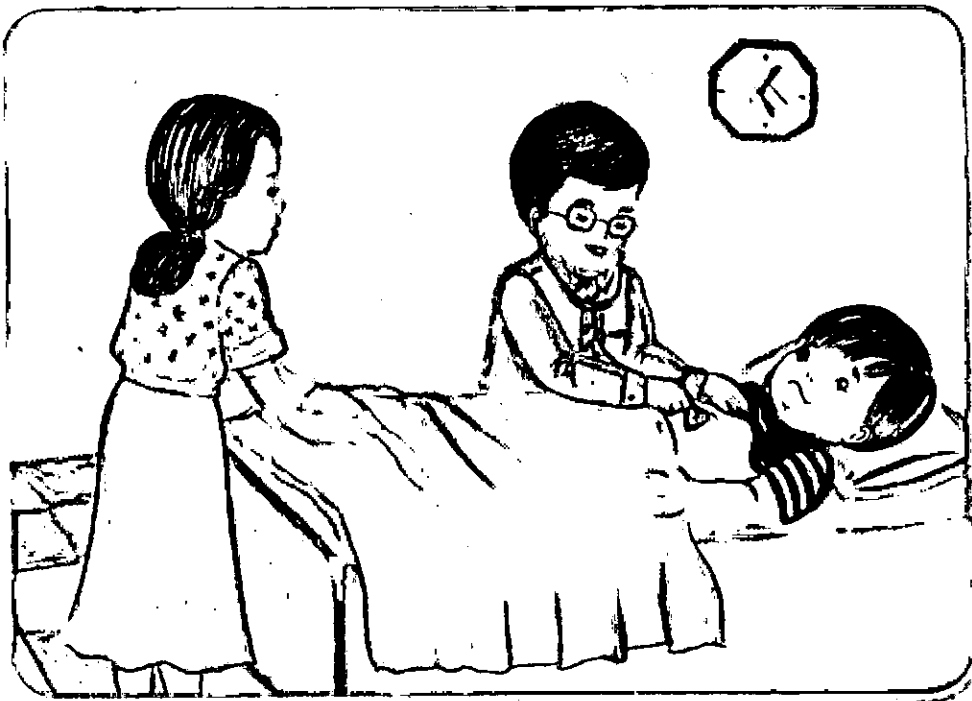

ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบเหตุการณ์

เรื่อง หนูไม่สบาย

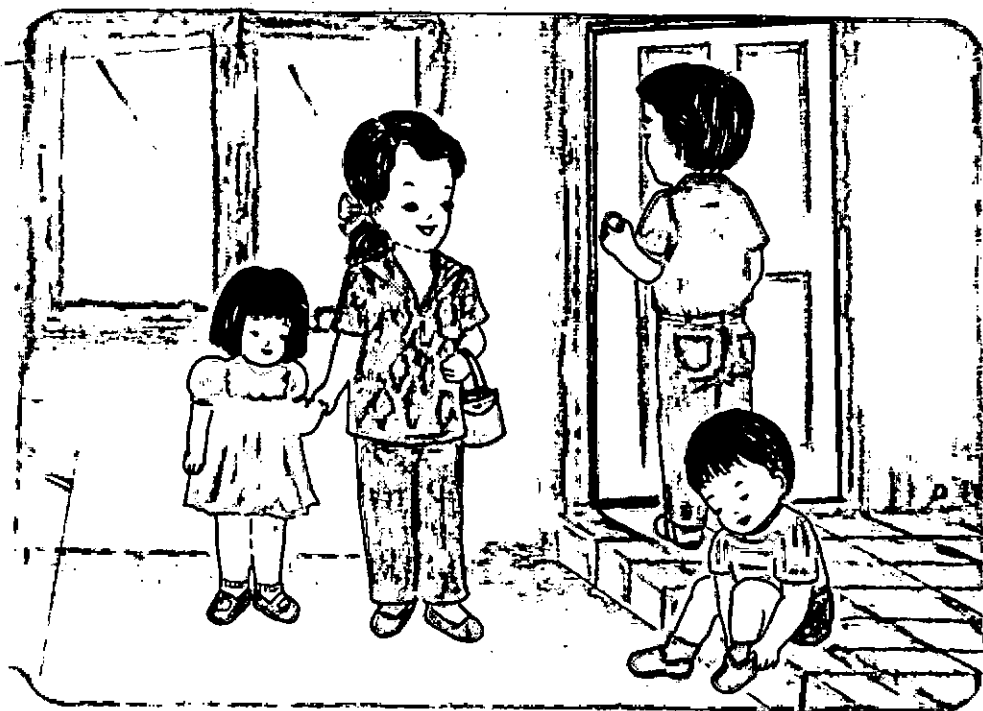

ภาพประกอบ 1 เป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์

ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบเหตุการณ์

เรื่อง หนูไปเที่ยววันหยุด

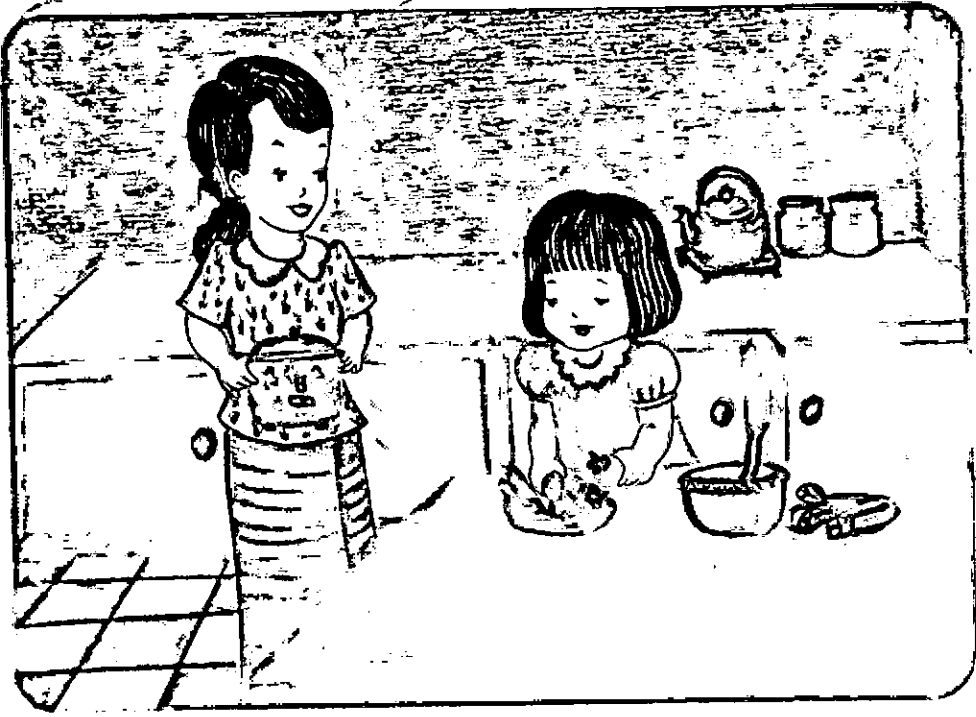

ภาพประกอบ 1 เป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์

ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบเหตุการณ์

เรื่อง หนูจะไปหาคุณ

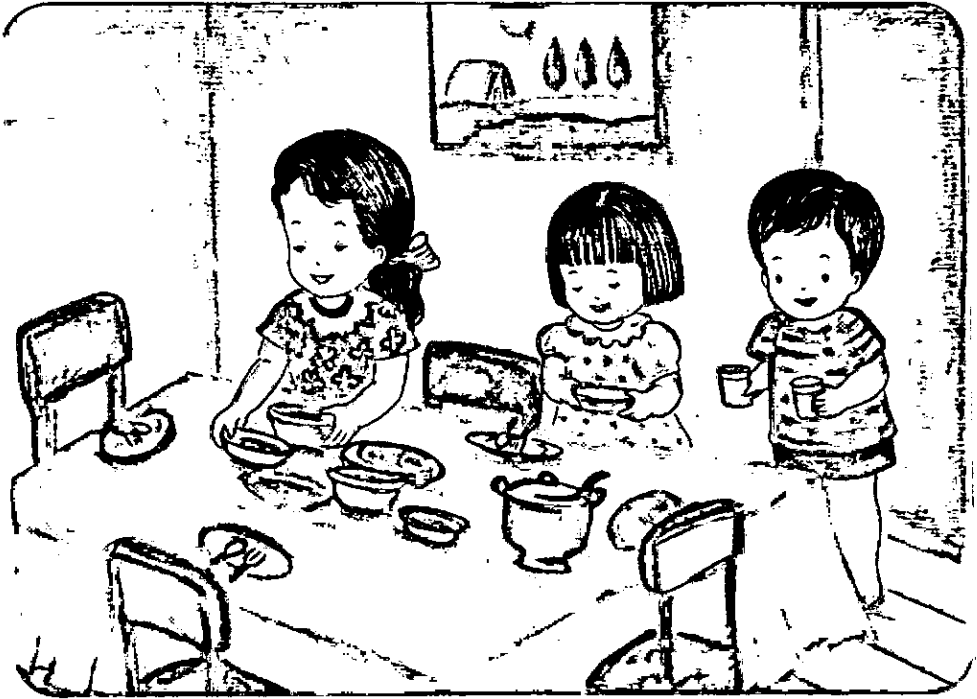

ภาพประกอบ 1 เป็นภาพ เริ่มต้นเหตุการณ์

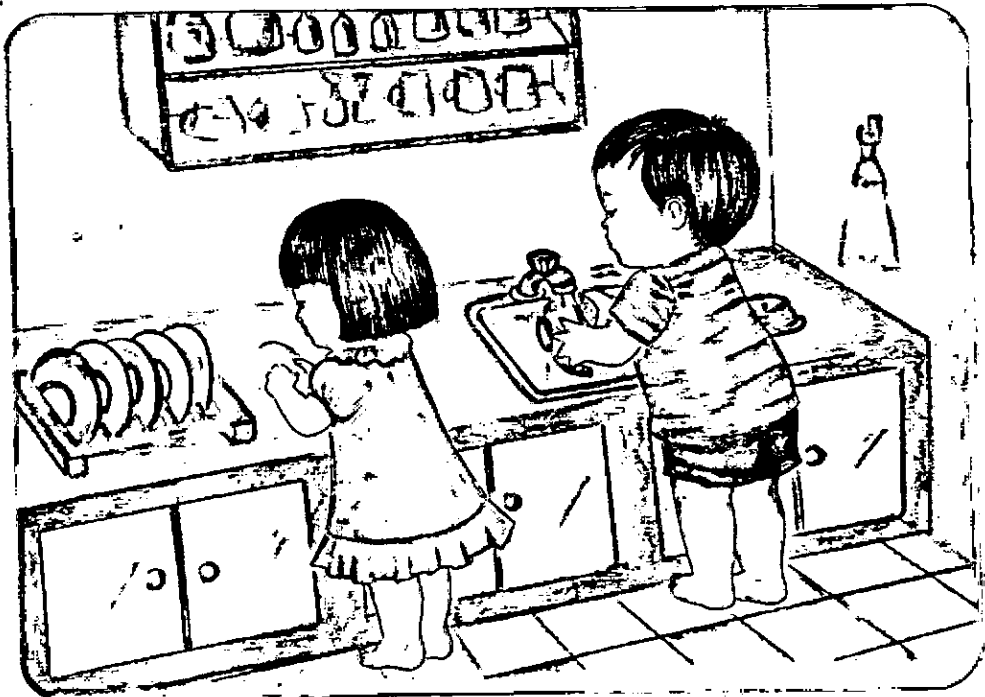

ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบ เหตุการณ์

เรื่อง หนูจะรับประทานอาหาร

ภาพประกอบ 1 เป็นภาพเริ่มต้นเหตุการณ์

ภาพประกอบ 2 เป็นภาพจบ เหตุการณ์

ภาคผนวก ข

แผนการจัดประสบการณ์

โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์และแผนการจัดประสบการณ์
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

หน่วยสัตว์น้ำ

แนวคิด

1. สัตว์น้ำ เป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ
2. สัตว์น้ำมีประโยชน์ เป็นอาหารของพวกเรา บางชนิดเลี้ยงไว้ดูเล่น บางชนิด เมื่อตายแล้วนำมาเป็น เครื่องประดับตกแต่งได้

จุดประสงค์

1. รู้จักชีวิตความเป็นอยู่และรูปร่างลักษณะของสัตว์น้ำบางชนิด
2. รู้จักแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ
3. รู้จักประโยชน์และโทษ
4. รู้ความหมายเท่ากัน - ไม่เท่ากัน

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัควน้ำ วันที่ 1

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

สัควน้ำคือสัตว์ที่ดำรงชีวิตอยู่ในน้ำ มีหลายชนิด เช่น หอย ปู กุ้ง ปลา ไรน้ำ ลูกน้ำ เป็นต้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกชื่อสัควน้ำชนิดต่าง ๆ ได้
2. บอกลักษณะทั่ว ๆ ไปของสัควน้ำได้

การคว่ำเนนกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
1. ครูนำน้ำที่มีลูกไรหรือลูกน้ำใส่ขวดมาให้ เด็กดู	1. ครูนำน้ำที่คักมาจากบ่อหรือแอ่งน้ำที่มี สัตว์เล็ก เช่น ลูกไร ลูกน้ำ ฯลฯ มาให้เด็กดูแล้วให้เด็กอภิปรายจาก สิ่งที่เห็นและช่วยกันสรุปว่าในน้ำมี สิ่งที่มีชีวิตอาศัยอยู่

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูสนทนากับ เด็ก เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ของสัตว์น้ำทั่ว ๆ ไป ประกอบภาพสัตว์น้ำ ต่าง ๆ</p>	<p>2. ครูชวน เด็กสนทนา เรื่องลักษณะและ ธรรมชาติความเป็นอยู่ของสัตว์น้ำ จากภาพ เช่น ภาพปลาหมึก ภาพ ปลาต่าง ๆ ภาพปะการัง ฯลฯ แล้วให้เด็กสังเกตการเคลื่อนไหว ของสัตว์น้ำจริงที่ครูนำมาให้ดู โดย ให้คิดจินตนาการว่าจะใช้วิธีอะไร ส่วนใดของร่างกาย เคลื่อนไหวได้ คล้ายกับสัตว์น้ำ เหล่านี้ ให้บอกและ แสดงท่าประกอบ</p>
<p>3. ครูให้ เด็กบอกชื่อสัตว์น้ำที่เด็กรู้จัก คนละ 1 ชื่อ</p>	<p>3. ครูกำหนดบริเวณส่วนหนึ่งของห้องเรียน เป็นแม่น้ำ ให้เด็กแต่ละคนเลือก อยาก เป็นสัตว์น้ำชนิดใดที่อยู่ในแม่น้ำ โดยให้สมมุติตัวเอง เป็นสัตว์น้ำชนิดนั้น พร้อมกับบอกชื่อสัตว์น้ำที่ตนเอง เลือก แสดงให้เพื่อนทราบ</p>
<p>4. ครูสอนให้เด็ก ร้องและท่าทาง ประกอบเพลง "สัตว์น้ำ"</p>	<p>4. ครูสอนให้เด็ก ร้องเพลง "สัตว์น้ำ" และให้เด็กท่าทางตามจินตนาการ ประกอบ เพลง โดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพถ่ายสัตว์น้ำหลายชนิด เช่น ภาพหอย ภาพปู ภาพกุ้ง ภาพปลา ภาพม้าน้ำ ภาพปะการัง ฯลฯ
2. ของจริง เช่น ลูกไร ลูกน้ำ ปลา ฯลฯ
3. เพลง "สัตว์น้ำ"

ภาคผนวก

เพลง "สัตว์น้ำ"

(สงวนศรี บุญยามระ พันธุ์พันธ์)

มาพวกเรามา	มาเล่นน้ำเร็วไว
ไวพวกเราไว	หอยปูกุ้งปลา
เราเป็นสัตว์น้ำ	อยู่ในน้ำตลอดเวลา

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัปดาห์ วันที่ 2

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ปลา มีรูปร่างและสีต่าง ๆ กัน มีครีบและหางสำหรับว่ายน้ำ ปลาบางชนิดเลี้ยงไว้ดูเล่น เช่น ปลาเงิน ปลาทอง บางชนิดก็เป็นอาหาร เช่น ปลาช่อน ปลาคู เป็นคนปลาที่อาศัยอยู่ในน้ำลำคลอง เรียกว่า ปลาน้ำจืด ส่วนปลาที่อาศัยอยู่ในทะเล เรียกว่า ปลาน้ำเค็ม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกรูปร่างลักษณะและประโยชน์ของปลาได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานอะครสร้างสรรค์
1. ครูนำปลาจริงหรือภาพประกอบมาให้เด็กดู พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ และประโยชน์	1. ครูนำตู้ปลาซึ่งประกอบด้วยปลาต่าง ๆ ต้นไม้น้ำ สาหร่ายและลูกน้ำมาให้เด็กดู สนทนากับเด็กเกี่ยวกับปลาในตู้ เช่น ชื่อ รูปร่าง สี ของปลา เป็นต้น

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>2. ครูให้เด็กเล่าประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับการระมัดระวังในการรับประทานอาหารจำพวกปลาและครูแนะนำวิธีระวังแก่ปลา</p>	<p>2. ครูนำปลาที่มีรูปร่างลักษณะต่างกัน เช่น ปลาน้ำดอกไม้ ปลาสร้อย ปลาจาระเม็ด เป็นต้น มาให้เด็กอาสาสมัครดู (โดยไม่ให้เด็กคนอื่นเห็น) และให้เด็กที่ได้ดูแสดงรูปร่างลักษณะของปลาให้เพื่อนรู้เพื่อทายเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะของปลาตัวนั้น แล้วจึงให้เด็กทุกคนได้ดูปลาและสัมผัสปลาทั้งหมด โดยครูบอกชื่อปลาที่เด็กไม่รู้จัก</p>
<p>3. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของปลา</p>	<p>3. ครูชวนเด็กสนทนาเรื่องประเภทของปลาเรียกตามลักษณะที่อยู่อาศัย ได้แก่ ปลาน้ำจืด ปลาน้ำเค็ม และประโยชน์ของปลา เช่น เลี้ยงไว้ดูเล่น เป็นอาหาร โดยครูนำปลาพุด ปลาตุ๊กตา ปลาร้า มาให้เด็กดูและดมกลิ่น แล้วให้บอกความรู้สึก เมื่อได้ดมกลิ่น</p>
<p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบเพลง "ปลาทอง"</p>	<p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ปลาทอง" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการประกอบเพลง โดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ของจริง เช่น ตุ๊กตา ปลาทอง สหรัย ต้นไม้ น้ำ ถูน้ำ ปลาพลาสติก ปลาตุ๊กตาง่าย ปลาซ่อนแหง
2. ภาพถ่ายปลาชนิดต่าง ๆ
3. เพลง "ปลาทอง"

ภาคผนวก

เพลง "ปลาทอง"

(คุณหญิง เบญจา แสงมณี)

ในสระใหญ่แลไปเห็นปลา
ครึ่งทางหางโบกวงไว

สีทอง โอ้อาทาศศิ
โลกโล่พ่นน้ำคำลง

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัปดาห์ วันที่ 3

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

ปูเป็นสัตว์น้ำชนิดหนึ่ง มีกระดูกแข็งหุ้มตัว มีก้ามใหญ่ 2 ข้าง มีขาเล็ก ๆ 8 ขา ปูมีหลายชนิด เช่น ปูม้า ปูแสม ปูทะเล ปูอาศัยอยู่ชายน้ำ ใช้ประกอบเป็นอาหาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกรูปร่างลักษณะและประโยชน์ของปูได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและสร้างสรรค์
1. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบเพลง "จับปูม้า" 2. ครูนำปูจริงและภาพปูมาให้เด็กดูและสนทนาถึงรูปร่างลักษณะและความเป็นอยู่ของปู	1. ครูเล่านิทานเรื่อง "เสกกับฉวนหาบ้านใหม่" โดยใช้ภาพประกอบการเล่าและช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน 2. ครูนำปูจริง เช่น ปูทะเล ปูม้า ปูนา และภาพปูชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กดูและสัมผัส สนทนากับเด็กเรื่องชนิดของปู รูปร่างลักษณะและปูใช้ประกอบเป็นอาหารได้หลายอย่าง

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและสร้างสรรค์
3. ให้เด็กบอกชื่อปูที่ตนรู้จัก	3. ครูนำปูทะเลที่มีก้ามไว้มาให้เด็กดู ให้เด็กจินตนาการว่าปูจะทำอย่างไร หรือ เคลื่อนไหวอย่างไร เมื่อครูดัก เชือก ที่มีคอก โดยให้เด็กอาสาสมัครคิดและ แสดงให้เพื่อนดู แล้วครูจึงตัด เชือกมีคปู ออกเพื่อให้เด็กสังเกตการเคลื่อนไหว ของปูจริงและให้เด็กอภิปรายว่า เพื่อน ทำทำนั้นเหมือนหรือไม่ว่างไร
4. ครูอธิบายให้เด็กฟังถึงประโยชน์ของปู คือ ใช้ประกอบอาหารสำหรับ รับประทาน	4. ครูให้เด็ก เล่น เกม แข่งขัน ลง รูป สมมุติพื้นที่บริเวณส่วนหางของห้องเรียน เป็นเขตทะเล และเป็นรูป จำนวนรูป จะน้อยกว่าปูในทุกครั้ง (คล้าย เกม เก้าอี้คนตรี) แล้วให้เด็กอาสาสมัคร เลือกสมมุติเป็นปูชนิดต่าง ๆ เคลื่อนไหวอยู่รอบรูป โดยครูเป็นผู้ กำหนดสัญญาณเพื่อให้ปูแย่งกันลงรูป ปูที่แย่งรูปไม่ได้ให้เดินลงทะเล
5. ครูเล่านิทานเรื่อง "เสกกับฉวนหา บ้านใหม่"	5. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "จับปูมา" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. นิทานเรื่อง "เสกกับฉนวนหาบ้านใหม่"
2. ภาพถ่ายหุ่นขี้คนต่าง ๆ
3. ของจริง เช่น ปู่ทะเล ปู่มา
4. เพลง "จับปูมา"

ภาคผนวก

เพลง "จับปูมา"

(สุกรี ไกรเลิศ)

	1	2	3	4	5	จับปูมามาได้ 1 ตัว
6	7	8	9	10		ปูนั้นหนีบฉันต้อง สันหัว
						ปูหนีบฉันที่หัวแม่มือ
ดา	ตัน	ดา	ตัน	ดา		กา ลา ลา ลา ลา ลา (ซ้ำ)

นิทานเรื่อง "เสกกับฉวนหาบ้านใหม่"

(ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์)

ปูเสฉวน 2 ตัว ชื่อ เสและฉวน เป็นเพื่อนรักกันมากชอบไปไหนมาไหนด้วยกันเสมอ วันหนึ่ง เสปรี่กมากับฉวนว่า "บ้านเรายังจะคุ้มแคไปเสียแล้ว เราออกไปหาบ้านใหม่กับดีไหม ฉวน" "จริงดี ฉันทึรู้สึกอึดอัดเหมือนกัน เราไปกันเดี๋ยวนี้อย่างไร" "แล้วเสกกับฉวนก็พากันเดินมุ่งหน้าไปยังชายหาดกว้าง ซึ่งมีเปลือกหอยสวย ๆ ถูกคลื่นซัดขึ้นมามากมาย

ทั้งเสและฉวนวิ่งเข้าวิ่งออกจากเปลือกหอย เปลือกหนึ่งไปยังอีกเปลือกหนึ่ง เพื่อค้นหาบ้านที่เหมาะสม แต่ก็ยังไม่เจอเปลือกหอยที่ถูกใจ บางครั้งทั้งสองจะวิ่งเข้าไปยังหอยตัวเดียวกัน เพราะต่างก็คิดว่าสวยงามอยู่ ใครถึงก่อนจะได้ใช้เป็นบ้านของตน แต่สำรวจดูแล้วกลับเห็นว่าไม่น่าอยู่ บางครั้งการวิ่งแข่งทำให้ไม่ไ้สังเกตหอยนั้นมีเจ้าของอยู่แล้ว จึงวิ่งเข้าไปถูกเจ้าของ เณงานจนต้องล่าถอยออกมา ในที่สุดก็พบเปลือกหอยที่ขนาดพอเหมาะ เสียแต่ภายในมีตะไคร้จับเต็มจนดูไม่สวย เสคิดว่า เราอยู่ข้างใน หากข้างในอยู่สบาย ถึงข้างนอกจะไม่สวยก็ช่างเถิด หากซัดน้ำให้สะอาดเราก็พอใจแล้ว เสจึงตัดสินใจเลือกเปลือกหอยนั้นเป็นบ้านของเขา ถึงแม่ฉวนจะคิดว่าไม่สวยก็ตาม

เจ้าฉวนข้าง เลือกก็ เลือกต่อไปเรื่อย ๆ ขณะที่เสมีสำรวจเช็คนบ้านใหม่ของเขาอยู่ ฉวนเลือกแล้วเลือกอีกจนเย็นจึงพบเปลือกหอยที่ถูกใจ เป็นหอยที่สวยงาม ฉวนภูมิใจเหลือเกิน รีบนำมาอวดเสทันที แต่ฉวนหาเสไม่เจอเสียแล้ว เสเปลี่ยนบ้านใหม่จำได้ว่าเป็นหอยดำ ๆ มีตะไคร้เต็มแต่พอไปดูคิดว่าใช่ ก็กลับไม่เข้าบ้านของ เส ในที่สุดฉวนก็ใช้วิธีร้องเรียก "เสเธออยู่ไหน เส" "ฉวนอยู่นี่จะฉวน" เสไ้ไ้ล่อออกมาจากหอยตัวใหม่สะอาดตา "อ้าวนี้ไม่ใช่หอยที่เลือกไว้" ฉวนดูหนาควยความประหลาดใจ "ใช่ที่ฉวน เพียงแต่ฉันทึคิดว่าให้มันสะอาดกว่าเท่านั้น" เสอธิบาย "บ้านใหม่ของเธอสวยงามนะ ฉวน" เสชมอย่างจริงใจ "ของเธอก็สวยกว่าที่ฉันทึคิดไว้" ฉวนชมตอบบ้าง เย็นวันนั้นปูเสฉวนทั้งสองก็อยู่บ้านใหม่อย่างมีความสุข

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัปดาห์ วันที่ 4

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

กุ้งเป็นสัตว์น้ำชนิดหนึ่งมีเปลือกหุ้มตัวเป็นปล้อง ๆ มีก้าม ทนวยาว กุ้งใช้ประกอบเป็นอาหารรับประทานได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกรูปร่างลักษณะและประโยชน์ของกุ้งได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>1. คุมน้ำกุ้งจริงและภาพกุ้งมาให้เด็ก ๆ ดู พร้อมทั้งอธิบายรูปร่างลักษณะและประโยชน์ของกุ้ง</p>	<p>1. คุมน้ำส่วนต่าง ๆ ของกุ้งแต่ละส่วนที่แกะออกจากกัน เช่น ก้ามกุ้ง กรักกุ้ง หางกุ้ง เปลือกตัวกุ้ง เนื้อกุ้ง มาให้เด็กสัมผัสโดยไม่ให้เห็น ให้เด็กบอกลักษณะสิ่งของที่ได้สัมผัส โดยครูเป็นผู้สรุปคำบอกของเด็กแล้วให้ทายว่าเป็นอะไร และให้ดูกุ้งจริงที่มีส่วนประกอบครบ</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูกับ เด็กร่วมกันอธิบายถึงอาหารที่ใช้กุ้ง เป็นส่วนประกอบ</p> <p>3. ครูนำกุ้งแห้งหรืออาหารที่ทำจากกุ้ง เช่น ข้าวเกรียบกุ้ง มาให้เด็กดู และทดลอง รับประทาน</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง "กุ้ง"</p>	<p>2. ครูชวน เด็กสนทนาเรื่องกุ้งว่า สามารถนำไปทำอาหารได้หลายชนิด โดยครูนำอาหารที่ทำจากกุ้ง เช่น กุ้งแห้ง ข้าวเกรียบกุ้ง กุ้งหวาน มาให้เด็กดูและดมกลิ่น</p> <p>3. ครูแบ่ง เด็ก เป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทน เพื่อ เลือกอาหารที่ทำจากกุ้ง ไปจัดแบ่งให้เพื่อนในกลุ่ม คนละ เท่า ๆ กัน แล้วทดลอง รับประทาน และบอกความรู้สึกหรือนึกถึงอะไร เมื่อได้รับประทาน</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง "กุ้ง" และให้เด็กนำทาทตามจินตนาการ ประกอบคำคล้องจองโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. กุ้งจริง
2. ภาพกุ้งชนิดต่าง ๆ
3. อาหารที่ทำจากกุ้ง กุ้งแห้ง ข้าวเกรียบกุ้ง
4. คำคลองจอง "กุ้ง"

ภาคผนวก

คำคลองจอง "กุ้ง"

(มาจกภิกขา ผลพิรุฬห์)

กุ้งหรือคือสัตว์น้ำ
 เคยอยู่ในน้ำใส
 กุ้งมีทั้งที่ใบ
 หวายหนอง คลองปะปน

รสเลิศล้ำอาหารใจ
 แหวกว่ายไปทุกตำบล
 แม่น้ำใหญ่ทะเลวน
 ทั้ง เล็กใหญ่เหือประมาณ

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัปดาห์ วันที่ 5

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. หอยเป็นสัตว์น้ำชนิดหนึ่ง มีเปลือกแข็งหุ้มตัว หอยบางชนิดอยู่ในทะเล บางชนิดก็อยู่ในแม่น้ำ ห้วย ของ กลอง บึง
ประโยชน์ของหอย เป็นอาหาร ประดิษฐ์เป็นของใช้และเครื่องประดับ
2. การเปรียบเทียบจำนวนเท่ากัน - ไม่เท่ากัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกรูปร่างลักษณะและประโยชน์ของหอยได้
2. เปรียบเทียบจำนวนเท่ากัน ไม่เท่ากันได้

การดำเนินกิจกรรม

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>1. ครูนำภาพหอยและเปลือกหอยชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กดู พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับ รูปร่างลักษณะและที่อยู่อาศัย</p>	<p>1. ครูนำหอยจริง และเปลือกหอยมาให้ เด็กดู และสัมผัส แล้วสนทนากับ เด็ก เกี่ยวกับรูปร่างลักษณะชีวิตและ ธรรมชาติของหอย</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูให้เด็กบอกชื่อของหอยที่เด็กรู้จักคนละ 1 ชื่อ</p> <p>3. ครูกับเด็กร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ ของหอย</p> <p>4. ครูว่าเปลือกหอยมากอง 2 กอง ให้เด็ก เปรียบเทียบจำนวนเท่ากันหรือไม่เท่ากัน โดยการนับเปลือกหอย</p> <p>5. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบ เพลง "ทะเลแสนงาม"</p>	<p>2. ครูชวนเด็กสนทนาเรื่องหอยว่า มีประโยชน์หลายอย่างทั้งเป็นอาหาร และเปลือกสามารถนำมาทำประโยชน์ อื่นได้ โดยนำสิ่งของที่ทำจากหอย เช่น กระจก ทรายคอ พวงกุญแจ ที่เขียนหรี มาให้เด็กดู และสัมผัส</p> <p>3. ให้เด็กสังเกตเปรียบเทียบเทียบจำนวน เครื่องใช้ที่ทำจากหอยเกี่ยวกับจำนวน เท่ากัน - ไม่เท่ากัน</p> <p>4. สมมุติพื้นที่ในบริเวณที่สมมุติเป็นที่ร้าน ขายเครื่องประดับจากเปลือกหอย และให้เด็กอาสาสมัครเล่นซื้อ ขาย เครื่องใช้ที่ทำจากหอย โดยให้ครู บอกเพื่อนคนอื่นว่าเลือกซื้ออะไรและ ซื้อไปทำไม</p> <p>5. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ทะเล แสนงาม" และให้เด็กทำท่าทาง ตามจินตนาการประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ของจริง เช่น หอย เปลือกหอยและสิ่งของเครื่องใช้ที่ทำจากหอย ได้แก่ พวงกุญแจ กระดุม สร้อยคอ ตุ้มหู ที่เขี่ยบุหรี่
2. ภาพถ่ายหอยต่าง ๆ
3. เพลง "ทะเลแสนงาม"

ภาคผนวก

เพลง "ทะเลแสนงาม"

(ศรีนวด รัตนสุวรรณ)

โน้๓ทะเลแสนงาม	น้ำเตี๓วครามส๓ไ้
แ๓เห็นเรือใบ	แ๓อยู่ในทะเล
หากท๓วางามเห็นปู	ก๓ช๓แม่ปลา
ก๓ง๓หอยนานา	อยู่ใ๓ทองทะเล

หน่วยกนอย

แนวคึก

1. นก เป็นสัตว์ปีก อาศัยอยู่ในรังตามต้นไม้และสถานที่ต่าง ๆ
2. นกบางชนิดสวยงามน่ารัก บางชนิดนำเชื้อโรคมารูคน

จุดประสงค์

1. รู้จักชื่อ ลักษณะ ประโยชน์ โทษ ที่อยู่ของนก
2. รู้จักป้องกันตนเองจากโรคที่เกิดจากนก
3. มีความเมตตากรุณา
4. รู้ความหมายเพิ่ม - ลด
5. นับเรียงลำดับ 1 - 20
6. รู้กาจำนวน 8

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยนกอ้อย วันที่ 1

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. ชื่อของนก เช่น นกยูง นกกระจอก นกกระจิบ นกเอี้ยง นกฟิราวย ฯลฯ
2. การรูปร่างและความหมายจำนวน 8

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกชื่อนกได้อย่างน้อย 3 ชื่อ
2. บอกเล่าและความหมายจำนวน 8 ได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูเล่านิทานเรื่อง "การสร้างรัง" 2. ครูสนทนาถึงนิทานเกี่ยวกับลักษณะ และชื่อของนก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูเล่านิทานเรื่อง "การสร้างรัง" โดยใช้ภาพประกอบการเล่าและ ช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน 2. ครูชวนเด็กสนทนาเรื่องนกว่ามี หลายชนิด โดยนำภาพเหมือนนก ชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กดู เช่น ภาพนกยูง นกเอี้ยง นกฟิราวย ฯลฯ

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและสร้างสรรค์</p>
<p>3. ครูนำภาพนกไม่น้อยกว่า 8 ภาพ มาให้ เด็กหยิบภาพนกที่ละภาพแล้วไปติดที่ แผ่นป้ายผ้าสำลีหรือกระดาษ</p> <p>4. ให้เด็กนับภาพนกบนกระดาษพร้อมกัน จำนวน 8 ตัว</p> <p>5. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "นกน้อย"</p>	<p>แล้วให้เด็กบอกว่าชอบนกอะไรมาก ที่สุดซึ่งอาจจะเป็นนกที่นอกเหนือไป จากภาพที่ครูให้ดู</p> <p>3. ให้เด็กเลือกบอกชื่อนกคนละ 1 ชนิด (ครูเป็นผู้กำหนดจำนวนนก 1 - 8 ชนิด โดยไม่บอกเด็ก) แล้วให้เด็ก ช่วยกันนับจำนวนนกที่เพื่อนบอกว่ามี กี่ชนิด และให้เด็กฉลัดเปลี่ยนกัน บอกชื่อนกชนิดอื่น ๆ ว่าง</p> <p>4. สมมุติพื้นที่ส่วนหนึ่งของห้องเรียน เป็น สวนนก ให้เด็กได้เลือกและสมมุติเป็น นกบินอยู่ในสวนนกแล้วให้บอกชื่อนกที่ สมมุติ</p> <p>5. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "นกน้อย" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. นิทานเรื่อง "กาสร้างรัง"
2. ภาพถ่ายนกชนิดต่าง ๆ เช่น ภาพนกยูง ภาพนกเอี้ยง ภาพนกพิราบ ฯลฯ
3. เพลง "นกน้อย"

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง "กาสร้างรัง"

(บุญชู สนั่นเสียง)

ในป่าแห่งหนึ่ง กา นกเขา นกยูง นกแก้ว เป็นเพื่อนกัน วันหนึ่งกาเกิดจะสร้างรัง จึงไปขอเพื่อน ๆ ช่วยหาเศษไม้ นกเขา นกยูง นกแก้วก็ไม่ยอมช่วย กาจึงไปหาเศษไม้ มาเอง เมื่อหาเศษไม้ได้ก็ไปขอเพื่อน ๆ มาช่วยสร้างรัง เพื่อน ๆ ก็ไม่ยอมช่วย กาจึงสร้างรังเอง เมื่อสร้างรังเสร็จกาจึงไปขอขนม ๆ จากเพื่อน เพื่อนำมาใส่ไว้ในรังให้นุ่ม เพื่อนก็ไม่ยอมให้ กาจึงบินไปหาปุ๋ยถ่ายจากต้นถ่าย มาใส่ในรัง และอาศัยอยู่ในรังอย่างมีความสุข

วันหนึ่ง มีพายุพัดมา อากาศหนาวเย็น ฝนกำลังจะตก นกเขา-นกยูง นกแก้ว จึงมาขออาศัยอยู่กับกา แต่กาไม่ยอมให้อยู่ด้วย กาบอกว่ารังกาสร้างเองก็ต้องอยู่เอง เพื่อน ๆ ก็เลยต้องทนหนาวอยู่ข้างนอกรัง

เพลง "นกน้อย"

(สุเทพ โชคสกุล)

เจ้านกน้อยคล้อยบินสู่เวหา	เจ้าถลาแลนลมเพลินฤดี
บิน บิน ถลา ถลา เล่นลม	บินล่องบินลอย บินถลา ถลา เล่นลม (ซ้ำ)

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยนกอ้อย วันที่ 2

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

1. รูปร่างลักษณะของนก นกส่วนมากมีรูปร่างลักษณะเพรียว ปากแหลม มีปีก 2 คู่ ขา 2 ขา มีรูปร่างเหมาะแก่การเคลื่อนไหวในอากาศ นกมีส่วนที่ปกคลุมตัวเรียกว่าขน ขนนกมีหน้าที่ปกคลุมร่างกาย และป้องกันความหนาวเย็น
2. การนับเรียงลำดับ 1 - 20

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูนำนกจริงมาให้เด็กดู แล้วสนทนาถึงส่วนต่าง ๆ ของนก ส่วนไหนเรียกว่าอะไร มีหน้าที่อย่างไร 2. ครูนำภาพนกที่มีลักษณะแตกต่างกันมาให้เด็กดู เช่น นกเอี้ยง นกกระยาง นกแก้ว นกกระจอกเทศ นกกระจิบ ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูนำนกจริง เช่น นกกระจอกมาให้เด็กดูและสังเกตว่าลักษณะของนกประกอบด้วยอวัยวะต่าง ๆ กัน เช่น ตา ปาก ขา ปีก เป็นต้น 2. ครูนำภาพเหมือนนกมาให้เด็กเลือกคนละ 1 ภาพ (โดยไม่ให้เห็นภาพก่อน) ให้เด็กแต่ละคนแสดงภาพที่เลือกให้เพื่อนดูและช่วยกันบอกลักษณะของนกในภาพ

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>3. ครูกับเด็กร่วมกันอภิปรายจากภาพ</p> <p>4. ครูนำภาพนก 20 ภาพ มาให้เด็กนับ เรียงลำดับ 1 - 20</p>	<p>3. ให้เด็กคิดว่าถ้าตนเองเป็นนกจะไปใน ที่ต่าง ๆ ได้อย่างไรบ้าง โดยให้เด็ก แต่ละคนแสดงท่าทางการเคลื่อนที่ของนก</p> <p>4. สมมุติพื้นที่บริเวณส่วนหนึ่งของห้องเรียน เป็นสนามหญ้าและสวนดอกไม้ ให้เด็ก อาสาสมัครสมมุติเป็นนกเคลื่อนที่ด้วย วิธีต่าง ๆ อยู่ในสวนพร้อมกับนับเรียง ลำดับ 1 - 20 ครั้ง แล้วให้เด็กที่ เหลือผลัดเปลี่ยนกันเป็นนกพร้อมกับ นับเรียงลำดับ 1 - 20 บ้าง</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. นกจริง เช่น นกกระจอก
2. ภาพถ่ายนกชนิดต่าง ๆ เช่น นกกระยาง นกเอี้ยง นกแก้ว นกกระจอกเทศ

นกกระจิบ ฯลฯ

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยย่อย วันที่ 3

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

ที่อยู่อาศัยของนกเรียกว่ารัง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกัน บางชนิดทำรังบนต้นไม้ บนพื้นดินหรือบางทีก็เจาะต้นไม้เป็นโพรงใหญ่ เช่น นกหัวขวาน นกบางชนิด ทำรังน้ำลาย ทำรัง เช่น นกนางแอ่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกได้ว่าที่อยู่ของนกเรียกว่า รัง

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์
1. ครูให้ดูรังนกและภาพรังนกชนิดต่าง ๆ	1. ครูชวนเด็กสนทนาว่านกมีที่อยู่อาศัย ต่างกัน เช่นในรัง โพรงไม้ เกาะ ความกิ่งไม้ เป็นต้น โดยนำรังนก เช่น รังนกกระจาตมาให้เด็กสัมผัสจับต้อง และ ให้บอกความรู้สึกที่ได้สัมผัส

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>2. ครูกับ เด็ก ร่วมกันอภิปรายถึง เรื่อง รังนก จากภาพ</p> <p>3. ให้เด็กออกมาเล่าประสบการณ์เดิม</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบ เพลง "ลูกนก"</p>	<p>2. ครูนำกระดาษแข็งขนาดใหญ่มากมายแผ่น มาวางบนพื้นห้องเรียน สมมุติเป็นที่อยู่ ของนก แล้วให้เด็กสมมุติตนเอง เป็นนก เลือกที่อยู่ตามชอบและบอกเหตุผลใน การเลือกรัง</p> <p>3. ครูตกลงสัญญากับเด็ก คือ สัญญา "ชา" สมมุติตนเอง เป็นนก บินออกไป หากินหรือบินไปเฝ้าห้องฟ้า เมื่อได้กิน สัญญา "เร็ว" ให้บินกลับเข้ารัง แล้วให้เด็กปฏิบัติตามสัญญาที่ตกลงกัน</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้อง เพลง "ลูกนก" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบ เพลง โดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ของจริง ได้แก่ ริงนกระจอก
2. ภาพวาดริงน
3. เพลง "ลูกนก"

ภาคผนวก

เพลง "ลูกนก"

(วิชัย น้อยเสนีย์)

ลูกนกน้อย
อายุเจ็ดขวบ
ตัวเจีย้งไม่วางอกแม่

เจ้าบ่เคยโผผกผัน
อย่าเห็นไปไกลรวงรัง

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยนกอพยพ วันที่ 4

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. อาหารของนก นกกินอาหารไม่เหมือนกัน บางชนิดกินปูปลาคือเป็นอาหาร เช่น นกกระยาง นกนางนวล บางชนิดกินเนื้อเป็นอาหาร เช่น เหยี่ยว นกทูก บางชนิดกินแมลง หนอน ผัก ผลไม้ เมล็ดพืช เช่น นกเอี้ยง นกเขานกกระจอก
2. ความหมายเพิ่ม - ลด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกชื่ออาหารของนกได้
2. บอกความหมายเพิ่ม - ลดได้

การดำเนินกิจกรรม

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์</p>
<p>1. ครูสนทนากับ เด็กถึง เรื่องอาหารของนก</p>	<p>1. ครูชวน เด็กสนทนาว่านกจะกินอาหารหลายชนิด เช่น นกเอี้ยงกินหนอน นกกระจอกกินเมล็ดพืช นกแก้วกินผลไม้ ฯลฯ โดยนำอาหารนก เช่น ผลไม้ เมล็ดพืช หนอน อาหารสำเร็จ ฯลฯ มาให้เด็กดูและสัมผัส แล้วบอกความรู้ที่เด็กเมื่อได้สัมผัส</p>

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>2. ครูตีคภาพนกจำนวน 8 ตัว ให้เด็กนับจำนวนตามภาพ</p> <p>3. ครูสนทนาจากภาพนกที่ติดอยู่บนแผ่นป้าย ป้ายคำสี่ว่าเช้าวันหนึ่งนกบินออกไปหา อาหาร ครูหยิบภาพนกออกมา 1 ตัว และ ตัวอื่น ๆ ก็บินออกไปหาอาหารด้วย ครูหยิบภาพนกออกอีกทีละตัว ๆ ให้เด็ก สังเกตว่า เมื่อนกออกไปหาอาหารแล้ว ก็ลดจำนวนลงเรื่อย ๆ พอตักเย็นนกทั้งหมด ก็บินกลับรัง โดยครูนำภาพนกมาติด เหมือนเดิม จำนวนนกก็เพิ่มขึ้น</p> <p>4. ครูบรรยายซ้ำโดยให้เด็กออกมาช่วยกัน หยิบภาพนกออกและเพิ่มขึ้นตามคำบรรยาย ของครู</p>	<p>2. ให้เด็กตีคภาพนกจำนวน 1 - 8 ตัว บนแผ่นป้ายคำสี่ พร้อมกับช่วยกัน นับจำนวนนกตามภาพ แล้วครูวาง อาหารนกไว้ตรงกลางห้อง เรียงและ ให้เด็กอาสาสมัคร เลือกภาพนกมา วางที่อาหาร</p> <p>3. ให้เด็กช่วยกันสังเกตและบอกจำนวน เพิ่ม-ลดของภาพนกกับอาหาร</p> <p>4. ให้เด็กสมมุติตนเอง เป็นนกมาเลือก กินอาหารบ้าง โดยกำหนดจำนวนนก ที่บินมากินอาหารครั้งละไม่เกิน 8 ตัว</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ของจริงอาหารนก เช่น ด้ก ผลไม้ เมล็ดพืช ฯลฯ
2. ภาพถ่ายนกชนิดต่าง ๆ
3. แผนป้ายผ้าสำเร็จ

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยนกน้อย วันที่ 5

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

1. ประโยชน์และโทษของนก ชื่นก เป็นนุ้ยได้และนกยังจับสัตว์ที่เป็นศัตรูของพืช มากินเป็นอาหาร นกบางชนิดมีโทษ นำเชื้อโรคมารู้นคน เช่น นกกระจอก นกพิราบ
2. การนับเรียงลำดับ 1 - 20

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกประโยชน์และโทษของนกได้
2. นับเรียงลำดับ 1 - 20 ได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
1. ครูให้เด็กนำภาพนกมาติดที่แผ่นป้ายผ้าสำลี จำนวน 20 ภาพ	1. ครูให้เด็กนับภาพนกจำนวน 20 ภาพ แล้วให้เด็กเลือกภาพนกคนละ 1 ภาพ และให้บอกว่าเมื่อเห็นภาพนกนี้ แล้วทำให้คิดถึงอะไร

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>2. สันทนาจากของจริงและภาพถึงประโยชน์ และโทษของนกและให้เด็กช่วยกันนับจำนวน นก 1 - 20</p>	<p>2. ครูชวนเด็กสนทนาว่านกบางชนิดจะมี ประโยชน์ เช่น นกที่กินหนอน (นกเอี้ยง) จะช่วยให้พืชผักของชาวนา ชาวสวน ไม่ถูกทำลาย บางชนิดก็มีโทษ เช่น ตัวไรจากนกจะทำให้คนเป็นโรค (นกพิราบ) โดยนำของจริงและภาพ มาให้เด็กดูและสัมผัส เช่น พัดหางนกยูง หมอนขนนก ภาพนกกำลังกินหนอน ฯลฯ และให้เด็กอาสาสมัครได้เล่าประสบการณ์ เดิมเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของนก ให้เพื่อนฟัง</p>
<p>3. ให้เด็กหยิบภาพนกคืนทีละตัว พร้อมกับ นับด้วย</p>	<p>3. แบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มหนึ่ง สมมุติตนเองเป็นนก อีกกลุ่มหนึ่งสมมุติ ตนเองเป็นหนอน โดยครูตกลงสัญญา 2 ชนิด ได้แก่ สัญญา "กลอง" และ สัญญา "กรับ" เพื่อให้นกและหนอน ได้เคลื่อนไหว</p>
<p>4. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง "นกกระเจี๊ยบ นกกระเจียว"</p>	<p>4. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง "นกกระเจี๊ยบ นกกระเจียว" และให้เด็กทำท่าทางตาม จินตนาการประกอบคำคล้องจองโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการทอญ คำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพวาดประโยชน์และโทษของนก เช่น ภาพนกกำลังกินหนอน ภาพนกฟิราบ ฯลฯ
2. ของจริง เช่น พัดหางนกยูง หมอนขนนก ฯลฯ
3. คำคล้องจอง "นกกระจิบ นกกระจาย"

ภาคผนวก

คำคล้องจอง "นกกระจิบ นกกระจาย"

(ไม่รวมนายผู้แต่ง)

จิบ	จิบ	จิบ	นกกระจิบบินไป
จอก	จอก	จอก	นกกระจอกบินไป
จิบ	จิบ	จิบ	นกกระจิบบินมา
จอก	จอก	จอก	นกกระจอกบินมา

หน่วยสัตว์บก

แนวคิด

1. สัตว์บกคือ สัตว์ที่อาศัยอยู่บนพื้นดิน ซึ่งมีธรรมชาติและความเป็นอยู่แตกต่างกัน
2. สัตว์บกหลายชนิดมีประโยชน์ต่อเรา เราควรให้ความเมตตาการุณาต่อสัตว์

จุดประสงค์

1. รู้จักชื่อ รูปร่างลักษณะ เสียงร้อง (ถ้ามี) และประเภทของสัตว์บก
2. รู้จักสภาพความเป็นอยู่ตลอดจนอาหารของสัตว์บก
3. รู้จักประโยชน์และโทษของสัตว์บกบางประเภท
4. มีความเมตตาการุณาต่อสัตว์
5. รู้ความหมายเล็ก - ใหญ่
6. ฟังและแยกเสียงได้ว่าเหมือนหรือแตกต่างกัน

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัควงศ์ วันที่ 1

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

สัควงศ์มีมากมายหลายชนิด มีชื่อ รูปร่างลักษณะต่างกัน เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย
สุนัข กระทาย ฯลฯ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกชื่อ รูปร่างลักษณะ ชีวิตความเป็นอยู่ของ สัควงศ์ชนิดใด

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค
1. ครูเล่านิทานเรื่อง "กระทายตื่นตูม" แล้วให้เด็กช่วยกันบอกชื่อสัตว์ต่าง ๆ ในนิทาน 2. ครูให้เด็กบอกชื่อสัตว์อื่น ๆ ที่เคยรู้จัก	1. ครูเล่านิทานเรื่อง "กระทายตื่นตูม" โดยใช้ภาพประกอบการเล่า แล้วให้เด็กช่วยกันบอกชื่อสัตว์ในนิทาน 2. ครูนำลูกไก่ ลูกเป็ด มาให้เด็กดูและ ให้อภิปรายเกี่ยวกับความแตกต่างของ สัตว์ทั้งสองและครูนำชนสัตว์ เช่น ชนกระทายมาให้เด็กสัมผัสโดยไม่ให้เห็น (บอกเด็กว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัตว์)

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์
<p>3. ครูนำสัตว์บกจริง เช่น ลูกไก่ และ ภาพสัตว์บกชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กดู แล้วบอกชื่อ ความเป็นอยู่ของสัตว์</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "ลูกสัตว์"</p>	<p>ให้เด็กแต่ละคนตอบคำถามครู เช่น สัตว์อะไรบ้าง สัตว์ตัวนั้นมีขนาดเท่าไร สัตว์ตัวนั้นสีอะไร มีเสียงร้องหรือไม่อย่างไร จะกินอะไร เป็นอาหาร ถ้ามันหิวมันจะทำท่าอย่างไร ฯลฯ แล้วให้เด็กดูชนสัตว์จริง</p> <p>3. ครูสมมติบริเวณพื้นที่ส่วนหนึ่งของห้องเรียน เป็นสวนสัตว์ครูนำภาพสัตว์บกชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กเลือกคนละ 1 ชนิด โดยไม่ให้เพื่อนคนอื่นเห็นภาพที่ตนเองเลือกไว้ แล้วให้เด็กออกมาแสดงเป็นสัตว์ที่เลือกไว้ในสวนสัตว์ พร้อมกับส่งเสียงร้องทวย (ถ้ามี) และให้เพื่อนทายว่า เป็นสัตว์อะไรมีรูปร่างลักษณะอย่างไร อาศัยอยู่ที่ไหน</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ลูกสัตว์" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ของจริง ไม้เท้า ลูกไก่ ลูกเป็ด ขนกระต่าย ฯลฯ
2. ภาพถ่ายสัตว์บกชนิดต่าง ๆ เช่น ภาพช้าง ภาพม้า ภาพวัว ภาพควาย ภาพสุนัข ภาพกระต่าย ฯลฯ
3. เพลง "ลูกสัตว์"
4. นิทานเรื่อง "กระต่ายตื่นตูม"

ภาคผนวก

เพลง "ลูกสัตว์"

(คุณหญิง เบญจา แสงมณี)

* นั้นลูกหมามันร้อง บ๊อ ก บ๊อ ก บ๊อ ก บ๊อ ก
 มันชอบหลอกลูกแมว เหมียว เหมียว เหมียว เหมียว
 พ่อมันเหลียวเบ้กรอก กาย กาย กาย กาย
 มันนอนรายไถ่ขัน เอ๊ก เอ๊ก เอ๊ก เอ๊ก

นิทานเรื่อง "กระต่ายตื่นตูม"

(นิทานอิสป)

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีกระต่ายตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ที่ต้นตาล ขณะนั้นมีลมพายุพัดแรง ลูกตาลหล่นทับลงมาข้าง ๆ กระต่ายคิดว่าฟ้าถล่มจึงวิ่งไปอย่างรวดเร็วสุดชีวิตไปเจอข้าง ไม้ วัว ควาย กำลังเดินอยู่ในป่า ก็บอกให้รีบหนีเร็ว ฟ้าถล่ม สัตว์พวกนั้นพอตกใจพากันวิ่งหนีกันใหญ่ เมื่อวิ่งออกจากป่ามาถึงหมู่บ้านเจอ หมู เป็ด ไก่ หมา แมว และนกกำลังกินอาหารกันอยู่ กระต่ายก็บอกให้รีบหนีเร็วฟ้าถล่ม สัตว์พวกนั้นพากันวิ่งตามกระต่ายเข้าป่าไปเหยียบกันล้มตายเป็นจำนวนมาก ต่อมากกระต่ายก็ไปพบกับสิงโตตัวหนึ่งกำลังเดินสวนทางมา กระต่ายก็บอกให้สิงโตหนีฟ้ากำลังถล่ม สิงโตก็บอกให้กระต่ายพาไปดูว่าฟ้าถล่มที่ไหน กระต่ายก็เดินนำไป ปรากฏว่า พบแต่ลูกตาลหล่นอยู่กับพื้น สิงโตจึงสอนสัตว์ทั้งหลายที่ยังเหลืออยู่ว่า เวลาได้รับฟังอะไรต้องคิดพิจารณาให้ดีเสียก่อนอย่าเชื่ออะไรง่าย ๆ แล้วจะเกิดผลเสียหายภายหลัง พวกสัตว์ทั้งหลายรู้สึกตัวว่าหลงผิดจึงพากันแยกย้ายกลับที่อยู่ของตน

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัควบถ วันที่ 2

กิจกรรมในวงกลม:

เนื้อหา

สัตว์หลายชนิดอาศัยอยู่ในป่า เช่น ช้าง เสือ ฯลฯ
สัตว์เลี้ยงไว้ตามบ้าน เช่น วัว ควาย ม้า ฯลฯ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกความเป็นอยู่ของสัตว์บางชนิดได้

การทำนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>1. ครูให้เด็กทายปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์</p> <p>2. นำภาพปริศนาคำทายมาสนทนากับเด็ก เรื่องที่อยู่อาศัยของสัตว์นั้น ๆ</p>	<p>1. ครูทายปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์ ให้เด็กตอบ คุยการแสดงท่าทางแล้วให้ เพื่อนทาย</p> <p>2. ครูชวนเด็กสนทนาเรื่องสัตว์อาศัยอยู่ใน ในที่ต่างกัน สัตว์อาศัยอยู่ในป่า เช่น ช้าง เสือ หมู สิงโต เป็นต้น สัตว์เลี้ยงไว้ตามบ้าน เช่น วัว ควาย ไก่ นก เป็นต้น</p>

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยวิทยากรพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>3. ให้เด็กแยกประเภทสัตว์ป่า สัตว์เลี้ยงจากภาพ</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบเพลง "สัตว์วิ่งเข้าคอก"</p>	<p>3. ครูทดลองสัญญาที่จะใช้กับเด็ก เพื่อใช้ในการเลือกที่อยู่ให้เหมาะสมกับชนิดของสัตว์แล้วให้เด็กเลือกสมมุติเป็นสัตว์ชนิดต่าง ๆ ออกมาเคลื่อนไหวร่างกายให้ทั่วบริเวณ เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดจากครูให้เลือกที่อยู่ให้เหมาะสมและให้เด็กแต่ละคนบอกว่าเลือกเป็นสัตว์อะไร</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "สัตว์วิ่งเข้าคอก" และให้เด็กทำท่าทางจินตนาการประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สิ่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. เพลง "สัตว์วงเขาคอก"
2. ปริศนาคำทาย
3. ภาพสัตว์บกชนิดต่าง ๆ

ภาคผนวก

เพลง "สัตว์วงเขาคอก"

(เนื้อใจ ศรีมาตุ)

อูค อูค อูค หมูเอ๋ยใครเขาเลี้ยงเจ้า
ใครเขาให้เจ้าได้พักผ่อน (ซ้ำ)

มอ มอ มอ วัวเอ๋ยใครเขาเลี้ยงเจ้า
ใครเขาให้เขาพักผ่อน (ซ้ำ)

แะ แะ แะ แพะเอ๋ยใครเขาเลี้ยงเจ้า
ใครเขาให้เจ้าได้พักผ่อน (ซ้ำ)

กูตัวเจ้าข้างอันจริง
รับวิ่งไปเขาคอกเอ๋ย
กูตัวเจ้าข้างอันจริง
รับวิ่งไปเขาคอกเอ๋ย
กูตัวเจ้าข้างอันจริง
รับวิ่งไปเขาคอกเอ๋ย

ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์

ตัวใหญ่เตาเผา
มั่งวงมั่งงา

มีหางคล้ายไส้
มีผมหนาฆ่า

เขาค้นชนชั้น
มีหางมีทอง

ตัวใหญ่คล้ายแมว
ทั้งคำทั้งลาย

มีสี่ขา
ตาเล็กนิกเคี้ยว (ช้าง)

แถมสี่ขา
ร้องว่า ฮี ฮี (หมา)

ค่านั่งจับคอน
คอนเขาปลุกคน (ไก่)

แค่นั้นดูร้าย
อยู่ในป่าเอ๋ย (เสือ)

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัปดาห์ วันที่ 3

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

1. ประโยชน์ของสัตว์ เลี้ยงไว้ดูเล่น ใช้งาน เป็นอาหาร
2. โทษ โรคที่ติดจากสัตว์
3. ความหมาย เล็ก - ใหญ่

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกประเภทของสัตว์ที่เป็นสัตว์เลี้ยงได้
2. บอกประโยชน์และโทษของสัตว์เลี้ยงได้
3. บอกความหมายเล็ก - ใหญ่ ได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์
1. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบ เพลง "ลุงมาฆานา"	1. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ลุงมาฆานา" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและครุภัณฑ์</p>
<p>2. ครูนำภาพสัตว์เลี้ยงประเภทต่าง ๆ มาให้ เด็กดู แล้วรวมกับแสดงความคิดเห็น ถึงประโยชน์ เช่น ภาพแมวเลี้ยงไว้ดูเล่น เป็นต้น</p>	<p>2. ครูชวนเด็กสนทนาเกี่ยวกับ ประโยชน์ของสัตว์ เช่น สุนัขไซ เป้ชาน วัว ค่ายใช้ไถนา เป็นต้น โทษของสัตว์ เช่น สุนัข แมว กัดอาจเป็น โรคคุดน้ำ ขนแมวทำให้เป็นโรค หิด เป็นต้น</p>
<p>3. ครูนำภาพสัตว์เลี้ยงที่มีขนาดแตกต่างกัน มาให้เด็กเปรียบเทียบขนาดเล็ก - ใหญ่</p>	<p>3. ครูนำภาพสัตว์ ที่มีขนาดเล็ก-ใหญ่ ต่างกัน มาให้เด็กสังเกต เปรียบเทียบและให้ เลือกใจส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย สื่อ ความหมายให้เพื่อนทราบเกี่ยวกับขนาด เล็ก - ใหญ่ ของสัตว์ชนิดต่าง ๆ</p>
<p>4. ครูให้ทายขนาดของสัตว์ว่า สัตว์ใดใหญ่ กว่ากัน เช่น แมวกับเสือ หรือช้างกับหมา เป็นต้น</p>	<p>4. ครูแจกภาพสัตว์มาให้เด็กคนละ 2 ภาพ โดยสมมติให้เป็นสัตว์ที่เด็กเลี้ยงไว้ แล้ว สมมุติพื้นที่ของห้องเรียนเป็นงานแดง สัตว์บก 2 ประเภท คือ กำหนดบริเวณ หนึ่งเป็นที่อยู่ประเภทสัตว์ใหญ่ อีกบริเวณ หนึ่งเป็นที่อยู่ประเภทสัตว์เล็ก และให้ เด็กนำสัตว์สมมุติที่มี (ภาพสัตว์) มาไว้ ในที่ที่กำหนดให้ถูกต้อง</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. เพลง "ลุงมาซาวนา"
2. ภาพวาดประโยชน์และโทษของสัตว์ เช่น ภาพวัว ควาย ไถนา ภาพสุนัขเฝ้าบ้าน ภาพไก่ออกไข่ ภาพสุนัขกัดคน ฯลฯ
3. ภาพถ่ายและภาพวาดสัตว์บกชนิดต่าง ๆ ที่มีขนาดเล็ก - ใหญ่

ภาคผนวก

เพลง "ลุงมาซาวนา"

(กีวี นวล รัตนสุวรรณ)

ลุงมาซาวนา	เสียงวัวเสียงควาย	เอาไวโซไถนา
ลุงมาซาวนา	เสียงหมาเสียงแมว	ไว้เป็นเพื่อนลุงมา
หมาก็เห่าขอก ๆ	แมวก็น้องเหมียว ๆ	ลุงมาไถนาทั่วร่องมอ ๆ (ซ้ำ)

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัปดาห์ วันที่ 4

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

สิ่งของเครื่องใช้ที่ได้จากสัตว์ เช่น หนังสือทำกระดาษ รongเท้า เข็มขัด
งาช้างทำเครื่องประดับหรือตกแต่งบ้าน เข็มใช้ประดับบ้าน ทำกระจุกมเสื่อ สร้อยคอ
ตุ้มหู เป็นต้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกสิ่งของเครื่องใช้ที่ได้จากสัตว์ได้

การดำเนินกิจกรรม

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยให้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>1. ครูนำของจริงหรือภาพสิ่งของเครื่องใช้ที่ได้ จากสัตว์มาให้เด็กดูพร้อมกับสนทนาจากของ จริงหรือภาพ</p>	<p>1. ครูนำสิ่งของเครื่องใช้ที่ได้จากสัตว์ เช่น พัดขนนก กระเป๋า เข็มขัด rongเท้า กำไลงาช้าง เข็ม สร้อยคอ กระจุกม ฯลฯ มาให้เด็กดู และสัมผัส แล้วให้เด็กบอกกล่าวสิ่งเหล่านั้น มาจากสัตว์อะไร นำมาจากส่วนใดของสัตว์</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยให้ทักษะพื้นฐานและสร้างสรรค์</p>
<p>2. ให้เด็กเล่าถึงเครื่องใช้ที่ได้อะไร สัตว์ที่เด็กเคยเห็นหรือรู้จัก</p> <p>3. ครูให้เด็กหยิบสิ่งของเครื่องใช้ที่ ได้จากสัตว์ตามคำสั่ง</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กพูดคำสั่งของ "ประโยชน์ของสัตว์"</p>	<p>2. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับประโยชน์ของ สิ่งของเครื่องใช้ เหล่านี้จะมีต่างกัน แล้ว ให้เด็กอาสาสมัคร เลือกสิ่งของเครื่องใช้ คนละ 1 อย่าง แล้วบอกให้เพื่อนทราบว่า จะให้ทำอะไร</p> <p>3. ครูให้เด็กหญิง 1 คน เลือกสิ่งของเครื่องใช้ ที่ได้จากสัตว์ เช่น กำไล แหวน กระเป่า รองเท้า ฯลฯ มาใช้กับตนเอง (โดยให้ บอกครูไว้ก่อนว่าจะเลือกเป็นใคร) แล้วให้เด็กที่เหลือทุกคนทายว่าเพื่อน แต่งตัวเป็นใคร และให้เด็กที่แสดง บอกว่าใครสมมุติตนเองเป็นใคร</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กพูดคำสั่งของ "ประโยชน์ ของสัตว์" และให้เด็กทำท่าทางตาม จินตนาการประกอบคำสั่งของโดย อิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สิ่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ของจริง ได้แก่ สิ่งของเครื่องใช้ที่ได้จากสัตว์ เช่น พัดทำจากขนนก กระเป๋ารองเท้า เข็มขัด กระดุม สร้อยคอ
2. คำคล้องจอง "ประโยชน์ของสัตว์"

ภาคผนวก

คำคล้องจอง "ประโยชน์ของสัตว์"

(อารี เกษมวิทย์)

สิ่งของเครื่องใช้
 เครื่องหนังสัตว์
 สร้อยคอ ตุ้มหู
 กระดุมและเข่า

ที่ได้จากสัตว์
 เข็มขัดกระเป๋
 สวดยหรูไม้เบา
 ของเจ้านั่นเอง

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสัปดาห์ วันที่ 5

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

1. การเลี้ยงสัตว์
2. การฟังเสียง แยกเสียงที่คล้ายกัน เช่น ปลา - นา หมู - หนู
วัว - คาวาย เสียงที่ต่างกัน เป็ด - ไก่ ม้า - นก

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกวิธีแสดงความเมตตากรรณาต่อสัตว์ได้
2. ฟังและแยกเสียงที่เหมือนกันหรือต่างกันได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
1. ครูเล่านิทานเรื่อง "ลูกนกกลับบ้าน" และร่วมกันสรุปเนื้อ เรื่องในนิทาน	1. ครูเล่านิทานเรื่อง "ลูกนกกลับบ้าน" โดยใช้ภาพประกอบการเล่าแล้วช่วย กันสรุปเนื้อ เรื่องในนิทาน

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรุป</p>																									
<p>2. ครูให้เด็กออกมาเล่าประสบการณ์เดิม เรื่องการเลี้ยงสัตว์หรือการขยให้ลือ สัตว์ให้เพื่อนฟัง</p> <p>3. ครูสนทนากับเด็กถึงอาหารของสัตว์ แต่ละชนิดที่ไม่เหมือนกัน เช่น แมวกินปลา วัวกินหญ้า เป็นต้น</p> <p>4. ครูออกเสียงให้เด็กบอกพร้อม ๆ กัน ว่าคล้ายหรือต่างกัน</p>	<p>2. ครูให้เด็กดูลูกไก่กินเมล็ดข้าว และสนทนา กับเรื่องสัตว์แต่ละชนิดจะกินอาหารต่างกัน เช่น ช้าง ชอบกินอ้อย วัว ควายชอบกิน ญา แมวชอบกินปลา ฯลฯ โดยนำอาหาร สัตว์บางชนิดมาให้เด็กดูและสัมผัส</p> <p>3. ครูสมมุติให้บริเวณส่วนหนึ่งของห้องเรียน เป็นคอกปลูกสัตว์ ครูวางอาหารสัตว์ชนิด ต่าง ๆ เช่น ญา อ้อย ข้าวเปลือก ปลา ฯลฯ โดยให้เด็กอาสาสมัครเลือก สมมุติตนเองเป็นสัตว์ชนิดต่าง ๆ กินอาหาร ที่ชอบพร้อมกับบอกชื่อสัตว์ที่เลือกแสดงให้เพื่อน ทราบ</p> <p>4. ครูทำเสียงสัตว์ชนิดต่าง ๆ ให้เด็กทายว่า เป็นสัตว์อะไร แล้วสนทนากับเด็กให้เข้าใจ เกี่ยวกับคำพูดที่ออกเสียงคล้ายกัน โดยครู ให้เด็กบอกชื่อสัตว์ที่ออกเสียงคล่องจองกับคำที่ ครูพูด เช่น</p> <table border="1" data-bbox="768 1573 1166 1941"> <thead> <tr> <th>ครูพูด</th> <th>หู</th> <th>เด็กพูด</th> <th>หู</th> <th>หู</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>นา</td> <td>กา</td> <td>ดา</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>กั</td> <td>ว้</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>เบ็ด</td> <td>เบ็ด</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>นา</td> <td>มา</td> <td>ลา</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ครูพูด	หู	เด็กพูด	หู	หู		นา	กา	ดา			กั	ว้				เบ็ด	เบ็ด				นา	มา	ลา	
ครูพูด	หู	เด็กพูด	หู	หู																						
	นา	กา	ดา																							
	กั	ว้																								
	เบ็ด	เบ็ด																								
	นา	มา	ลา																							

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สิ่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. นิทานเรื่อง "ลูกนกกลับบ้าน"
2. ของจริงอาหารสัตว์ เช่น หนุ่ย อ้อย ปลาชู่ ข้าวเปลือก ฯลฯ

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง "ลูกนกกลับบ้าน"

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เช้าวันหนึ่งหมอกขาว ๆ โรยตัวไปตามพุ่มไม้ เสียงไก่ขันมาแต่ไกลปลุกให้หนูนิดตื่นขึ้นมา รีบอาบน้ำแต่งตัวเตรียมที่จะไปโรงเรียน

ตกเย็นหนูนิดเลิกเรียนเดินกลับบ้าน พอเดินผ่านต้นไม้ใหญ่หนูนิดเห็นรังนกตกอยู่ที่พื้นดิน ลูกนก 4 ตัวร้องดัง จิบ จิบ ๆ หนูนิดอยากได้จึงเก็บมันไปเลี้ยงที่บ้าน

พอถึงบ้านลูกนกก็กลัวจนตัวสั่นตกใจร้องลั่น หนูนิดคิดว่ามันหนาวจึงเอาผ้าห่มให้ แต่ลูกนกก็ไม่หยุดร้อง หาขนมขบเคี้ยวมาให้กินลูกนกก็ไม่หยุดร้อง

หนูนิดหมดปัญญาไม่รู้จะทำอย่างไรให้ลูกนกหยุดร้องได้ ไต่แต้ตั้งประคองรังนกหน้าเต้า ๆ แม่เดินมาเห็นเข้าก็เข้าใจ จึงบอกหนูนิดว่าลูกนกคงร้องหาแม่เพราะหนูนิดไปเอามันมาจากแม่ของมัน

หนูนิดนึกสงสารลูกนก จึงรีบพามันไปส่งคืนให้แม่ซึ่งกำลังร้องไห้คิดถึงลูกอยู่ พอเห็นหนูนิดนำลูกนกคืนก็ใจกระโดดไปมาตีปีกพริบพริบ

หนูนิดค่อย ๆ วางลูกนกลงในโพรงไม้ เพื่อซ่อนไม่ให้สัตว์อื่นมาคาบเขาไป

เขาวัวรุ่งชน หนูนึกก็มาหาตุณกอก แต่ตองตกใจเพราะโนโพรงว่างเปล่ากลับมีแต่
เจานกชุกย่นหน้าออกมาแทน

ทันใดนั้นหนูนึกได้ยินเสียงร้อง "จิบ จิบ จิบ" ก็หันไปดูจึงรู้ว่าตุณกอกกำลังหัดบิน
จากนั้นมาตุณกอกก็บินมาเล่นกับหนูนึกทุกวันอย่างมีความสุข

หน่วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

แนวคิด

1. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชนและประเทศชาติ
2. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นมิ่งขวัญ เป็นองค์ประมุขที่รวมพลังใจของคนไทยทั้งชาติ

จุดประสงค์

1. บอกความสำคัญของพระมหากษัตริย์ได้
2. ปฏิบัติตนเป็นผู้จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์
3. รู้จักสังเกตเปรียบเทียบ

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช วันที่ 1

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ความหมายของผู้นำหรือหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้นำเลี้ยงครอบครัว ดูแลปกป้อง
ไม่ให้คนในบ้านได้รับอันตราย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกได้ว่าใคร เป็นหัวหน้าครอบครัว

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค
1. ครูนำภาพบุคคลในบ้าน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ฯลฯ มาให้เด็กดู	1. ครูนำภาพบุคคลที่จะท้องอาบที่บ้าน เช่น ภาพผู้หญิง ภาพผู้ชาย ภาพคนแก่ ภาพเด็กและภาพคนต่าง ๆ มาให้เด็กดู และให้เด็กบอกว่าเมื่อเห็นภาพเหล่านั้นแล้ว นึกถึงใคร

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูสนทนาถึงความ เป็นอยู่ในบ้าน แล้วให้ เด็กแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. ครูสรุปให้ฟังว่าผู้ที่ทำหน้าที่เหล่านี้โดยมาก จะเป็นมีคามาตรา ซึ่งเราเรียกว่า เป็นหัวหน้าครอบครัว หรือผู้นำของ ครอบครัว</p> <p>4. ครูยกตัวอย่าง เรื่องผู้นำในห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน</p>	<p>2. ครูชวนเด็กสนทนาถึงครอบครัวที่มีพ่อแม่ หรือผู้ใหญ่ในบ้าน ซึ่งทำงานอาชีพต่าง ๆ มีหน้าที่หาเงินมาเลี้ยงลูก ดูแลลูกให้ สุขสบาย ป้องกันอันตรายให้กับคนในบ้าน ช่วยเหลือคนในบ้าน ฯลฯ โดยให้เด็ก อาสาสมัครบอกภาพบ้านของตนเองใครคือ ผู้ทำหน้าที่เหล่านี้ และให้เล่าเรื่องเกี่ยวกับ ครอบครัวตนเอง</p> <p>3. ครูสมมุติบทส่วนหนึ่งของห้องเรียนเป็น บ้าน ให้เด็กผลัดเปลี่ยนกันสมมุติตนเอง เป็นบุคคลในครอบครัวแสดงแล้วบอกให้เพื่อน ทราบว่า เป็นใครในครอบครัว</p> <p>4. ครูสรุปร่วมกับเด็กว่า ทุกครอบครัวจะต้องมี ผู้นำ คือผู้หาเลี้ยงครอบครัว ดูแลปกป้อง ไม่ให้คนในบ้านได้รับอันตราย</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

ภาพบุคคลต่าง ๆ เช่น ภาพผู้หญิง ภาพผู้ชาย ภาพคนแก่ ภาพเด็ก ฯลฯ

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช วันที่ 2

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำของประเทศ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกได้ว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำของประเทศ

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>1. ครูนำพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมาให้เด็กดู</p> <p>2. ครูสนทนาและอธิบายให้เด็กทราบว่าพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์ในรัชกาลปัจจุบัน คือ รัชกาลที่ 9</p>	<p>1. ครูนำพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (ภาพถ่ายองค์เดียว) มาให้เด็กดูและให้เด็กบอกว่าเคยเห็นที่ไหน เป็นใคร มีความรู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นภาพ</p> <p>2. ครูเล่าเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตอนที่ 1" และสรุปให้เด็กเข้าใจว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำของประเทศ</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและสร้างสรรค์</p>
<p>3. ครูบอกให้เด็กทราบว่าประเทศไทยมี พระมหากษัตริย์เป็นผู้นำประเทศตลอดมา และทำให้ประเทศไทยอยู่ได้อย่างสงบสุข (จากเนื้อเรื่องตอนที่ 1)</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "ทรงพระเจริญ"</p>	<p>3. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการทำความเคารพ บุคคลอื่นและการทำความเคารพพระบาทสมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีวิธีแสดง ความเคารพได้หลายวิธี เช่น การกราบ การโค้งคำนับ การถอนสายบัว แล้วให้ เด็กแสดงความเคารพกับพระบรมฉายา ลักษณ์</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ทรงพระเจริญ" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
2. เพลง "ทรงพระเจริญ"
3. เนื้อเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตอนที่ 1"

ภาคผนวก

เพลง "ทรงพระเจริญ"

(เทือนใจ ศรีมารุต)

ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ ทรงพระเจริญ

เนื้อเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตอนที่ 1"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นองค์พระประมุขของประเทศชาติ ทรงมีพระเมตตาคุณาตอประชาชนทั่วประเทศไม่ว่าจะอยู่ในภาคใด ฝั่งรูกันการใด บนภูเขาในป่าดงพงไพร ไม่ว่าอยู่ในภาวะปกติหรือไม่ปกติ เกิดสาธารณภัยต่าง ๆ ไฟไหม้ น้ำท่วม พายุพัดบ้านเรือนพังหรือหักพังคลื่นทะเลเลมมาก คล้างบ้านเรือนของประชาชนตลอดจนสถานที่ราชการ ไม่ว่าอยู่ในแนวรบระอุควยสงคราม ทรงห่วงใยและอาทรต่อความเดือดร้อนของราษฎรของพระองค์ตลอดจนเจ้าหน้าที่กำลังปฏิบัติการอยู่ในสถานที่เกิดเหตุภัยต่าง ๆ นั้น

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช วันที่ 3

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

มีความรู้เรื่องพระราชกรณียกิจเหมาะสมกับวัย

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค
<p>1. ครุฑนำภาพพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมาให้เด็กดู</p>	<p>1. ครุฑนำพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในริยาบทต่าง ๆ เช่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับคนแก่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอุ้มพระเจ้าหลานเธอ ฯลฯ มาให้เด็กดูแล้วให้เด็กบอกความรู้สึกเมื่อเห็นภาพ</p>

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยให้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>2. ครูสนทนากับเด็กโดยใช้ของจริงและภาพประกอบ</p> <p>3. ครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจจากประสบการณ์เดิม</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบเพลง "องค์พระประมุข"</p>	<p>2. ครูนำภาพพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาให้เด็กดู แล้วสนทนากับเด็กจากภาพ</p> <p>3. ครูสนทนากับเด็กให้ทราบว่า โครงการโคนมจิตรลดาเป็นส่วนหนึ่งในโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยนำนมสดจิตรลดามาให้เด็กชิมและบอกความรู้สึกเมื่อได้ชิมนม (อาจเปลี่ยนสอนพระราชกรณียกิจอื่นตามความเหมาะสม)</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "องค์พระประมุข" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพพระราชนิพนธ์กวีต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. ของจริง เช่น นมสดจิตรลดา
3. เพลง "องค์พระประมุข"

ภาคผนวก

เพลง "องค์พระประมุข"

(เตือนใจ ศรีมาตุต)

พระเจ้าอยู่หัว พระราชินี
พระองค์สละความสุขส่วนตน

ทรงสร้างคุณประโยชน์
แก่เด็ก ๆ ทุกคนนมเฝ้าสดชื่น

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช วันที่ 4

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

มีความรู้เรื่องพระราชกรณียกิจเหมาะสมกับวัย

การทำใบกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์
<p>1. ครุนำภาพพระราชกรณียกิจของต่าง ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาให้เด็กดู</p>	<p>1. ครุเล่าเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตอนที่ 2" เพื่อให้เด็กเข้าใจว่าพระราชกรณียกิจมีหลายด้าน ทุกสิ่งพระองค์ทรงนำเพื่งก็เพื่อความดีของราษฎรและความรุ่งเรืองของประเทศชาติ</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยวิธี กระบวนการและโครงสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูสนทนากับเด็กโดยใช้ของจริงและ ภาพประกอบ</p>	<p>2. ครูนำผลผลิตจากโครงการหลวง โครงการ พระราชดำริ เช่น ลูกท้อ กล้วยน้ำ ปลี แก้ว ฯลฯ มาให้เด็กดูและสัมผัส แล้วสนทนากับเด็กว่าเป็นผัก ผลไม้ พระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานพันธุ์ให้ ชาวเขาปลูกไว้ขายแทนการปลูกฝิ่น ซึ่ง เป็นส่วนหนึ่งในโครงการงานของ พระเจ้าอยู่หัว และให้เด็กบอกชื่อผัก ผลไม้ที่ชอบ</p>
<p>3. ครูสนทนาถึงเนื้อเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตอนที่ 2" ให้เหมาะสม กับวัย</p>	<p>3. ครูนำตัวแดงที่ขูดแล้ว มาให้เด็กดูแล้ว แล้วช่วยกันปรุงตัวแดงต้มยำรสเผ็ด เด็กรับประทานและให้เด็กแต่ละคนบอก ความรู้สึก</p>
<p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบ เพลง "องค์พระประมุข"</p>	<p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "องค์พระประมุข" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. ของจริง เช่น กระหล่ำปดี ถั่วแดง ลูกท้อ ฯลฯ
3. เนื้อเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถอนแค้น 2"

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถอนแค้น 2"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นประมุขของชาติ ทรงเป็นศูนย์รวมของหัวใจประชาชนชาวไทยทุกดวง พระราชกรณียกิจทุกสิ่งทุกอย่างที่พระองค์ทรงบำเพ็ญเพื่อความ สุข ความรุ่งเรืองของประเทศชาติ และเพื่อช่วยเหลือราษฎรของพระองค์อย่างมิได้ทรงเหน็ดเหนื่อยหรือทรงย่อท้อแก่ประการใด พระองค์ทรงห่วงใยอาณาประชาราษฎร์ของพระองค์โดยทั่วหน้า เมื่อทรงวางจากพระราชกรณียกิจในกรุงเทพฯ พระองค์จะทรงเสด็จแปรพระราชฐานไปประทับตามหัวเมืองภาคต่าง ๆ เพื่อเยี่ยมเยียนราษฎรของพระองค์อย่างใกล้ชิดเพื่อจะได้ทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของพวกเขา และจะได้ทรงหาทางช่วยเหลือคลอลคจนรงให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อพวกเขาได้อย่างถูกต้อง ทุกครั้งที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนในต่างจังหวัดนั้น พระองค์จะพระราชทานเครื่องใช้ที่จำเป็นแก่พวกเขา ทรงให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำมาหากินเลี้ยงชีพ พระราชทานพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เพื่อให้ราษฎรได้นำมาทำการทนาดูแลในด้านการชลประทาน และผลปรากฏว่าในที่สุดตามที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียน ชีวิตความเป็นอยู่ราษฎรในแถบนั้นจะเจริญรุ่งเรืองขึ้น รู้จักทำมาหากินเลี้ยงชีพใน

ทางที่ถูกที่ควรถึงพระราชประสงค์ของพระองค์ ดังเช่นชาวเข่าในภาคเหนือซึ่งกำลังจะเปลี่ยนอาชีพจากการทำไร่เลื่อนลอยและปลูกเป็นชาย มาทำพืชไร่และเลี้ยงสัตว์ที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและเมื่อเสด็จไปแห่งใด พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แพทย์หลวงที่ตามเสด็จฯ นั้นรักษาราษฎรที่เจ็บไข้ได้ป่วย หากมีผู้ป่วยที่ยากจนจริงๆ พระองค์ทรงรับผู้ป่วยนั้นเป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยไม่จำกัดเพศ วัย หรือศาสนา พระองค์ทรงให้ความช่วยเหลือและเสด็จฯ เยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่เลือกชาติ ชั้น หรือศาสนา และที่น่ายกย่องที่สุด คือ การเสด็จฯ เยี่ยมเยียนทหาร ตำรวจ ที่ปฏิบัติหน้าที่ชายแดนซึ่งบางครั้งสถานที่เสด็จฯ นั้นเป็นเขตอันตราย พระองค์ก็มิได้ทรงเกรงกลัว ยังทรงปลื้มปิติศุภทวาร ตำรวจ เหล่านั้นเป็นอันมาก บางครั้งจะทรงส่งพระราชทรัพย์สว่นพระองค์รวมราษฎรอย่างมิได้ทรงเสียค่าชดเชย เหตุนี้เองพระองค์จึงเป็นที่รักและห่วงหาของประชาชนทั้งประเทศ

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช วันที่ 5

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ความสำคัญของวันที่ 5 ธันวาคม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกได้ว่าวันที่ 5 ธันวาคม มีความสำคัญอย่างไร

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์
1. ครูนำภาพเกี่ยวกับวันเฉลิมพระชนมพรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมาให้เด็กดู	1. ครูเล่าเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ตอนที่ 3" และสรุปว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นบุคคล สำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูเล่าเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตอนที่ 3" ให้เด็กฟังพอเหมาะสมกับวัย</p> <p>3. ครูสรุปให้เด็กฟังว่า ประชาชนเคารพรัก เทิดทูนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมากประดุจว่าพระองค์ เสมือนพ่อของประชาชนทั่วประเทศ ในวันที่ 5 ธันวาคมของทุก ๆ ปี ทางราชการถือว่าเป็นวันพ่อของชาติไทย และใช้ดอกพุทธรักษา เป็นสัญลักษณ์ของ วันพ่อ</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบ เพลง "ถวายพระพร"</p>	<p>2. ครูชวนเด็กสนทนาว่า ประชาชนเคารพ รัก เทิดทูนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มากประดุจว่าพระองค์เสมือนพ่อของ ประชาชนทั่วประเทศ ในวันที่ 5 ธันวาคม ของทุก ๆ ปี ทางราชการ ถือว่าเป็นวันพ่อแห่งชาติ และใช้ดอก พุทธรักษาเป็นสัญลักษณ์วันพ่อ โดยครูนำ ดอกพุทธรักษามาให้เด็กดูและสัมผัส</p> <p>3. ให้เด็กแต่ละคนคิดและบอกว่าเป็นใน โอกาสวันพ่อ เด็กจะทำอย่างไร เช่น ให้อะไรกับพ่อ พูดอะไรกับพ่อ ทำอะไรให้พ่อ (ให้ตอบคนละ 1 อย่าง)</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ถวายพระพร" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบ เพลง โดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สิ่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. เนื้อเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ตอนที่ 3"
2. ดอกพุทธรักษาจริง
3. เพลง "ถวายพระพร"

ภาคผนวก

เนื้อเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ตอนที่ 3"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีภารกิจอีกหลายด้าน เช่น เสด็จในงานพระราชพิธีต่าง ๆ เช่น พระราชพิธีทางศาสนา หรือเสด็จในรัฐพิธี ตลอดจนเสด็จงานการศึกษา งานการกุศล เสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศอันจะเป็นหนทางให้ชาวต่างชาติรู้จักและเข้าใจเมืองไทยดีขึ้น

พระราชภารกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีมากมาย แต่พระองค์มิได้ทรงย่อท้อหรือทรงเบือนหน้า เพราะทรงตระหนักและซาบซึ้งในพระราชหฤทัยเป็นอย่างดีถึงพระราชภาระ และหน้าที่พึงมีต่อราษฎรและประเทศชาติ ประชาชนจึงเทอญและจงรักภักดีต่อพระองค์มาก

เพลง "ถวายพระพร"

(เนื้อใจ ศรีมารุต)

เหล่าข้าพระบาท
เฉลิมพระชนมพรรษาสถาพร
ขอจงทรงพระเจริญ
ขอจงทรงพระเจริญ

เล็ก ๆ ของชาติน้อมใจถวายพระพร
องค์มิ่งขวัญนิกรปวงประชา
ขอจงทรงพระเจริญ
มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน

หน่วยฉันทกฤตุนาว

แนวคิด

1. กฤตุนาวมีอากาศหนาวเย็น
2. การทำร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอไม่ทำให้เกิดเจ็บป่วย

จุดประสงค์

1. รูสภาพของอากาศในกฤตุนาว
2. รู้จักการแต่งกายให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ
3. รู้วิธีป้องกันตนให้พ้นจากการเจ็บป่วย
4. นับเรียงลำดับ 1 - 20
5. รู้ความหมายหน้า - บาง
6. รู้จักจำแนกเสียงที่เหมือนกัน แยกต่างกัน
7. รู้ค่าจำนวน 8

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยฉันรักฤดูหนาว วันที่ 1

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. ฤดูต่าง ๆ ในประเทศไทย ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว
2. สภาพอากาศในฤดูหนาว หนาวเย็น แห้ง ฝนไม่ตก

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกฤดูต่าง ๆ ในประเทศไทยได้
2. บอกสภาพดินฟ้าอากาศในฤดูหนาวได้

การดำเนินกิจกรรม

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>1. ครูนำภาพเกี่ยวกับฤดูต่าง ๆ มาให้เด็กดู</p>	<p>1. ครูนำภาพที่แสดงถึงลักษณะของฤดูฝน ฤดูหนาว ฤดูร้อน มาให้เด็กดูแล้วให้เด็กอภิปรายถึงสภาพอากาศที่ต่างกัน จากภาพ</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูกับเด็กร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับภาพที่ดู</p> <p>3. ครูสนทนาเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศใน ฤดูหนาว</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบ เพลง "หนาว"</p>	<p>2. ครูให้เด็กแต่ละคนสังเกตและบอกสภาพที่แสดง ว่าเป็นฤดูหนาว (คนใส่เสื้อหนาว คนผูกผ้า พันคอ ผีเสื้อ นกน้ำเย็น ฯลฯ) แล้วให้เด็ก สัมผัสผิวของตนเองและน้ำเย็น พร้อมกับ บอกความรู้สึกจากการสัมผัส</p> <p>3. ครูนำภาพที่แสดงถึงลักษณะของฤดู 3 ฤดู สมมุติให้เป็นสภาพบ้านในฤดูต่างกัน คือ บ้านฤดูฝน บ้านฤดูหนาว บ้านฤดูร้อน แล้วให้เด็กทุกคนได้เลือกหาขอบสภาพ อากาศแบบไหน และให้บอกเหตุผลที่ขอบ</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "หนาว" และ ให้เด็กทำท่าทางความจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สิ่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพฤดูฝน ภาพฤดูหนาว ภาพฤดูร้อน
2. เพลง "หนาว"

ภาคผนวก

เพลง "หนาว"

(วิชัย น้อยเสนีย์)

หนาว หนาว หนาว	พอดังหนาวหนาวเหม็นกับหนาวจนสิ้น
หนาวโน้น หนาวนี้ หนาวนั้น	มันหนาวจนสิ้นไม่รู้จะทำอย่างไร
เอาอย่างนี้ เอาอย่างนี้ เอาอย่างนี้	พอหนาวอีกทีคงแข็งแรงวงไว
ทันแต่เขาทองออกกำลังกาย (ซ่า)	พอทำงานไปแล้วจะหาบหนาวเอ๋ย

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยฉันรักฤดูหนาว วันที่ 2

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. ฤดูหนาว อากาศจะเย็น ในตอนเช้าที่หมอก ลมที่พัดมาจะเป็นลมเย็น
2. ออกเสียงและแยกเสียงเหมือนกัน เช่น ทนทว - ทนทว ลม - ลม
รุ่ง - รุ่ง เช่น - เช่น เมฆ - เมฆ เสียงต่างกัน เช่น ทนทว - ททว เมฆ - เลฆ
หนา - หมา เย็น - เบ็น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เข้าใจสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไปในฤดูหนาวได้
2. ออกเสียงที่เหมือนกันและแยกต่างกันได้ถูกต้อง

การดำเนินการกิจกรรม

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>1. ครูสันทนาการเกี่ยวกับฤดูหนาวที่เรียนมาแล้ว</p>	<p>1. ครูพาเด็กออกมานอกห้องเรียน ให้เด็กสังเกตสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป แล้วสนทนากับเด็กถึงสิ่งที่พบเห็น</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูพูดคำที่เหมือนกัน 2 คำ เช่น ลม - ลม ให้เด็กพูดตาม และบอกได้ว่าเสียงเหมือนกันครูพูดคำที่ต่างกัน เช่น ร้อน - เย็น ให้เด็กพูดตามและบอกได้ว่าเสียงต่างกัน ครูพูดคำเหมือนและไม่เหมือน ให้เด็กพูดตามอีกหลาย ๆ ครั้ง</p>	<p>2. ครูนำภาพที่แสดงว่าเป็นฤดูหนาว เช่น ภาพคนยิงไฟ ภาพคนใส่เสื้อหนาว ภาพลมพัด ฯลฯ มาให้เด็กดูแล้ว ให้เด็กบอก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน และหลังภาพนั้นตามจินตนาการของเด็ก</p>
<p>3. ครูพูดคำที่เหมือนกันและต่างกับสลบกันไป ถ้าเหมือนให้เด็กพยักหน้า ถ้าต่างกันให้ส่ายหน้า</p>	<p>3. ให้เด็กคิดและบอกคำที่เกี่ยวข้องกับ ฤดูหนาวอย่างน้อยคนละ 1 คำ</p>
<p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "หนาว"</p>	<p>4. ครูพูดคำที่เหมือนกันหรือต่างกันสลบกันไปโดยใช้คำที่เด็กบอก (ครูเพิ่มเติม ถ้าเด็กคิดได้น้อย) ถ้าคำเหมือนกันให้เด็กทำท่าทางแสดงการยอมรับ ถ้าคำต่างกันให้เด็กทำท่าทางแสดงการปฏิเสธ</p>
<p>5. ครูให้กำบ้านเด็กไปถามผู้ปกครอง เรื่อง การปฏิบัติตนในฤดูหนาว</p>	<p>5. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "หนาว" และ ให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบ เพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

เพลง "หนาว"

ภาคผนวก

เพลง "หนาว"

(ศิริลักษณ์ อนุกุล)

หนาว หนาว หนาว
 ไล่เสือกกับหนาวทั้งวัน
 ทำร้าย เกยอบอุณ

ลมโชนโยกโยกหนาวสั้น
 เอาวา ไชยา บาเด (ซ่า)

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยฉันรักฤดูหนาว วันที่ 3

กิจกรรมในวงกลมเนื้อหา

1. วิธีปฏิบัติคนให้ร่างกายอบอุ่นในฤดูหนาว
2. ความหมาย หนา - บาง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกวิธีทำร่างกายอบอุ่นได้
2. บอกความหมาย หนา - บาง ได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยไว้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูถามเด็กว่าวันนี้อากาศเป็นอย่างไร 2. ครูชี้มเขยผู้ที่สวมเสื้อกันหนาว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูชวนเด็กสนทนาเกี่ยวกับสภาพอากาศในวันนี้ เช่น ความหนาวเป็นอย่างไร หมอกมีหรือไม่ มีลมหรือไม่ ฯลฯ 2. ครูนำเสื้อผ้าชนิดต่าง ๆ ทั้งอย่างหนาและอย่างบางมาให้เด็กสัมผัสแล้วบอกลักษณะของผ้าจากการสัมผัส

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>3. ให้เด็กออกมาเล่าเรื่องที่ไปตามผู้ปกครองว่า ควรปฏิบัติตนอย่างไรในอุทยาน</p> <p>4. ครูสนทนากับ เด็กถึงวิธีปฏิบัติตนให้ ร่างกายอบอุ่นพร้อมทั้ง เปรียบ เที่ยบ ความหนา - บาง ตามคำสั่งครู</p>	<p>3. ครูสนทนากับ เด็ก เรื่อง การปฏิบัติตน ให้หายหนาว สามารถทำได้หลายวิธี เช่น สวมเสื้อผ้ากันหนาว หมวก สวม หมวกกันหนาว ใส่ถุงมือ ถุงเท้า ฯลฯ โดยนำ เครื่องใช้ ในอุทยานมา ให้เด็ก สัมผัสและบอกความรู้สึก</p> <p>4. ให้เด็กอาสาสมัคร เล่าถึง การปฏิบัติตัว ของตนเอง ในอุทยาน เช่น เวลานอน เวลามาโรงเรียน เวลาอาบน้ำ เป็นต้น</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. เสื้อผ้าชนิดหนา และบางหลาย ๆ ตัว
2. เครื่องใช้ในอุทยาน เช่น ผ้าพันคอ ถุงมือ ผ้าหมวกกันหนาว ฯลฯ

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยจันทร์ ฤดูหนาว วันที่ 4

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. ในฤดูหนาว ผัก ผลไม้ บางชนิดจะเจริญงอกงามมาก ผักในฤดูหนาว เช่น ปวยเล้ง แร้คคิช พักจานบิน คังโอ ผักกาดแก้ว เป็นต้น ผลไม้ในฤดูหนาว เช่น กล้วยหอม ชมพู ส้ม ละมุด เป็นต้น
2. การนับเรียงลำดับ 1 - 20
3. การรู้ค่าและความหมายจำนวน 8

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกชื่อผัก ผลไม้ที่มีมากในฤดูหนาวได้
2. นับเรียงลำดับ 1 - 20 ได้
3. บอกค่าและความหมายจำนวน 8 ได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์
1. ครูนำผัก ผลไม้ในฤดูหนาวมาให้เด็กดู แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับชื่อผัก ผลไม้	1. ครูนำผัก ผลไม้ที่เจริญงอกงามในฤดูหนาว เช่น ปวยเล้ง คังโอ ผักกาดแก้ว ชมพู ส้ม ฯลฯ มาให้เด็กดูและสัมผัส แล้วชวนเด็กสนทนาว่า ผัก ผลไม้เหล่านี้จะงามเป็นพิเศษใน

<p>ความแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>2. ให้เด็กพูดคำคล้องจองเกี่ยวกับการนับ</p> <p>3. ให้เด็กนับเรียงลำดับ 1 - 20 พร้อมกับ ทบมือ</p> <p>4. ครูให้นับจำนวนคนที่ใส่เสื้อหนาวมา โรงเรียน ครั้งละจำนวน 1 - 8 คน</p> <p>5. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "หนาวจริง"</p>	<p>ฤดูหนาวและให้เด็กช่วยกันนับจำนวน จีนของผัก 1 - 20</p> <p>2. ครูชวน เด็กสนทนาว่าเมื่อเห็นผัก เหล่านี้แล้วนึกถึงอะไร</p> <p>3. ครูสมมุติพื้นที่บริเวณส่วนหนึ่งของ ห้องเรียนเป็นตลาด ให้เด็กอาสาสมัคร เล่นซื้อขายผัก ผลไม้ โดยกำหนด ให้ซื้อได้คนละไม่เกิน 8 จีน</p> <p>4. ครูให้เด็กแต่ละคนนำผัก ผลไม้ที่ซื้อได้ มานับให้เพื่อนทราบและให้บอกว่าจะ นำผักเหล่านี้ไปทำอะไร</p> <p>5. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "หนาวจริง" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลง โดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ชื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ผัก ผลไม้ของจริง เช่น ปวยเล้ง ตังโอ ผักกาดแก้ว กวยหอม ชมพู
ส้ม มะม่วง ฯลฯ
2. ภาพและสื่อเกี่ยวกับผลไม้
3. เพลง "หนาวจริง"

ภาพแนว

เพลง "หนาวจริง"

(เก็บใจ กรีนารุต)

หนาวจริง หนาวจริง หนาวจริง
ออกกำลังวิ่งกับชุดมัน (ข้า)

หนาวจริงบึงไข่มุน
หยุดวิ่งก่อนหายหนาวแล้วเอ๋ย

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยฉันรักฤดูหนาว วันที่ 5

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

การระมัดระวังโรคภัยไข้เจ็บในฤดูหนาว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกวิธีรักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บในฤดูหนาวได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์
<p>1. ครูเล่านิทานเรื่อง "เด็กชายออก"</p> <p>2. ครูกับเด็กร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง ในนิทาน</p>	<p>1. ครูเล่านิทานเรื่อง "เด็กชายออก" โดยใช้ภาพประกอบการเล่าและ ช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน</p> <p>2. ให้เด็กตอบคำถามครู โดยการเลือก ภาพ เช่น ในฤดูหนาว ควรสวมเสื้อ ตัวหนา (ภาพเสื้อหนาว - ภาพเสื้อปกติ) การออกกำลังกายที่เหมาะสมใน ฤดูหนาว (ภาพเด็กว่ายน้ำ - ภาพ เด็กวิ่ง)</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยให้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>3. ครูสนทนากับเด็กเรื่องการระวังรักษา ตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บใน ฤดูหนาว</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กหาคำคล้องจอง "ฤดูหนาว"</p>	<p>ในเวลาอันควรปฏิบัติตนอย่างไร (ภาพเด็กนอนหมอน - ภาพเด็กนอน ไมหมอน)</p> <p>ควรปฏิบัติตนอย่างไรเวลาไอ (ภาพ เด็กไอระคาย - ภาพเด็กเอาผ้าเช็ดหน้า ปิดปาก)</p> <p>3. นำภาพที่เกี่ยวกับการระมัดระวังโรค ภัยไข้เจ็บในฤดูหนาว มาให้เด็ก อาสาสมัครเลือก (ภาพจากข้อ 2) แล้วให้เด็กบอกความรู้สึกเกี่ยวกับ ภาพนั้นและครูกับเด็กช่วยกันสรุปวิธี รักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บ</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กหาคำคล้องจอง "ฤดูหนาว" และให้เด็กทำท่าทาง ตามจินตนาการประกอบคำคล้องจอง โดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. นิทานเรื่อง "เด็กชายออก"
2. คำคล้องจอง "ตุ๊กหนาว"
3. ภาพวาดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ถูกและไม่ถูกในสภาพอากาศหนาว

ภาคผนวก

คำคล้องจอง "ตุ๊กหนาว"

(ไมทราบนามผู้แต่ง)

สัตว์สี่เท้า	หมยารสนัด
มันหนาวชะมัด	หรือหนูว่าไร
หนูเป็นเด็กดี	อวนพี่แจ่มใส
รักษานามขี้	ก็จริงหนูเอ๋ย

นิทานเรื่อง "เด็กชายออก"

(มัลลิกา เฉลิมพงศ์)

ในตอนเช้าอากาศหนาวมาก เด็กชายออกนอนซบบนที่นอน นอนไปกองอยู่
 ปลายเท้า เพราะเขาได้ออกทุกครั้งแต่หมยารให้ เมื่อเขาคืนขึ้นมา เขารู้สึกปวดศีรษะ
 แล้วปวดเมื่อยรวมทั้งเจ็บคอ และไม่มีเสียง เขาพยายามจะลุกขึ้นเพื่อแต่งตัวไปโรงเรียน ก็ลุก
 ไม่ไหว คุณแม่เข้ามาดูแล้วจับตัวออก รู้สึกว่าตัวร้อนมาก คุณแม่จึงพาไปหาหมอ หมอฉีดยา
 ให้หมอใจดี และเอาใจออกมาก และทำให้เขาสบายขึ้น เมื่อพักที่ภูบ้าน 2 - 3 วัน จึงไป
 โรงเรียนได้ คุณครูจึงเตือนให้ระวังสุขภาพของตนเอง กลางคืนควรสวมเสื้อแขนยาวหนา ๆ
 และหมยารเขานอนคว่ำ เมื่อมาโรงเรียนต้องสวมเสื้อกันหนาว เพื่อให้ร่างกายอบอุ่นอยู่เสมอ
 แล้วจะไม่เจ็บป่วยดั่งหวังตัวเองให้ดี

หน่วยไม้ดอกไม้ประดับ

แนวคิด

1. ไม้ดอกไม้ประดับ ปลูกไว้ตกแต่งอาคารบ้านเรือนให้สวยงาม ทุกคนควรบำรุงรักษาไว้
2. ไม้ประดับบางชนิดเป็นอันตรายไม่ควรไปสัมผัสหรือจับต้อง

จุดประสงค์

1. รู้จักลักษณะของไม้ดอกไม้ประดับ
2. รู้จักชนิดของไม้ดอกไม้ประดับ
3. รู้จักประโยชน์และโทษของไม้ประดับดอกไม้ประดับ
4. เปรียบเทียบจำนวนมาก - น้อย
5. นับเรียงลำดับ 1 - 30
6. รู้ค่าจำนวน 9

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยไม้ดอกไม้ประดับ วันที่ 1

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. ดอกไม้ ชื่อ รูปร่างลักษณะ สี กลิ่น
2. การรู้ค่าและความหมายจำนวน 9

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกชื่อ สี กลิ่น ดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ได้
2. บอกค่าและความหมายจำนวน 9 ได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
1. ครูให้เด็กดูดอกไม้ และสนทนาถึง ชื่อ สี กลิ่น และลักษณะ	1. ครูนำดอกไม้หลายชนิดมาให้เด็กดู แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องคนเรา จะชอบดอกไม้ไม่เหมือนกัน โดยให้เด็ก บอกชื่อดอกไม้ตนเองชอบ

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค</p>
<p>2. ครูหยิบดอกไม้มาทีละดอก ให้เด็กนับดอกไม้ จำนวน 1 - 9 ดอก</p> <p>3. ครูให้เด็กหยิบจำนวนดอกไม้ตามคำสั่ง ไม่เกิน 9 ดอก</p> <p>4. ครูนำดอกไม้มาถามทบทวนเกี่ยวกับชื่อ กลิ่น และสีของดอกไม้อีกครั้ง</p> <p>5. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "ดอกไม้แดนไพร"</p>	<p>2. ครูชวนเด็กสนทนา เรื่องดอกไม้ว่า ดอกไม้แต่ละชนิดจะมีชื่อ รูปร่าง ลักษณะกลิ่นและสีต่างกัน โดยนำดอกไม้ ชนิดต่าง ๆ มาให้สัมผัสและดมกลิ่น สัมผัสบริเวณส่วนหนึ่งของห้องเรียน เป็นส่วนดอกไม้ ให้เด็กอาสาสมัคร ใครเลือกกว่าอยากเป็นดอกไม้ชนิดใดที่ อยู่ในสวนดอกไม้แห่งนี้ โดยให้เด็ก สมัครตัวเองเป็นดอกไม้ชนิดนั้น พร้อมกับบอกชื่อกลิ่น และสีที่ตนเองเลือก แสดงให้เพื่อนทราบ</p> <p>3. ครูให้เด็กที่ไม่ได้แสดงเป็นดอกไม้ ผลัดกันเป็นคนเลือกเก็บดอกไม้ในสวน ตามจำนวนที่ต้องการ ไม่เกิน 9 ดอก</p> <p>4. ครูนำดอกไม้ใส่ถุงผ้าทีละครั้งละ 1 ชนิด แล้วให้เด็กเอามือจับดูและให้ทายเกี่ยวกับ ชื่อ สี และกลิ่นดอกไม้ แล้วนำออกมาดู</p> <p>5. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ดอกไม้แดนไพร" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ดอกไม้จริง หลายชนิด
2. เพลง "ดอกไม้แดนไพร"

ภาคผนวก

เพลง "ดอกไม้แดนไพร"

(วิชัย น้อยเสนีย์)

แด่ป่าเขาหนูน้อยเร่ใจ
 ดอกมะลิวัลย์ ธรรมชาติ ดันหม
 ชวนกันร้องเพลงเพลินเดินไป

เก็บดอกไม้สดใส่แจ่มฉม
 ฝ่าแดดคดลมขมแดนไพร
 นานใจดอกไม้ในคง

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยไม้ดอกไม้ประดับ วันที่ 2

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ประโยชน์ของดอกไม้

1. ประดับเพื่อความสวยงาม เช่น มาลัยบูชาพระ ปักแจกันดอกไม้
2. ใช้เป็นอาหาร เช่น ดอกโสน ดอกแค
3. ใช้ทำยารักษาโรค เช่น ดอกคำฝอย ดอกบัว

โทษของดอกไม้

1. หนามแหลมเป็นอันตราย
2. ยางมีพิษทำให้คัน
3. เกสรมีพิษทำให้หอบ

การนับเรียงลำดับ 1 - 30

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกประโยชน์และโทษของดอกไม้ได้บ้าง
2. นับเรียงลำดับ 1 - 30 ได้

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>1. ครูให้เด็กนำดอกไม้ที่เอามาจากบ้านตนเอง ให้เพื่อนดูพร้อมทั้งบอกชื่อ สี กลิ่น ดอกไม้</p> <p>2. ครูสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ โทษของ ดอกไม้จากของจริง และภาพประกอบ</p> <p>3. ครูหยิบดอกไม้ที่ใส่ดอกไม้ใส่ภาชนะอีกใบหนึ่ง</p> <p>4. ครูแบ่งกลุ่มเด็กให้ช่วยกันจัดแจกัน ดอกไม้ประดับห้อง เรียบและบูชาพระ</p>	<p>1. ครูให้เด็กที่นำดอกไม้มาจากบ้านของ ตนเอง ให้เพื่อนดูและสัมผัส ให้เด็ก บอกว่าเมื่อเห็นดอกไม้แล้วนึกถึงการใช้ ดอกไม้ในโอกาสใดบ้าง</p> <p>2. ครูนำดอกไม้มาเพิ่มให้ครบจำนวน 30 ดอก แล้วให้เด็กช่วยกันนับดอกไม้ พร้อมทั้งแสดง ท่าทางประกอบการนับ</p> <p>3. ครูช่วยเด็กสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ ของดอกไม้ เช่น ประดับเพื่อให้นักได้ ชมเชย (ปักแจกัน) เป็นอาหาร (ดอกแค) เป็นยารักษาโรค (ดอกคำฝอย) เป็นต้น โทษของดอกไม้ เช่น หนามแหลม เป็นอันตราย (ดอกกุหลาบ) ยางดอกไม้ ทำให้คัน (ดอกรัก ดอกชวนชม) เป็นต้น</p> <p>4. ครูนำดอกคำฝอย (หรือประโยชน์ของ ดอกไม้ชนิดอื่น) มาให้เด็กดู และ ใส่ในน้ำร้อน แบ่งให้เด็กดื่มและให้ เด็กแต่ละคนบอกความรู้สึกลับ</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยให้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค</p>
<p>5. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง "ฉันชอบดอกไม้"</p>	<p>5. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง "ฉันชอบดอกไม้" และให้เด็กทำท่าทาง ตามจินตนาการประกอบคำคล้องจอง โดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ดอกไม้จริงหลายชนิด
2. คำคล้องจอง "ฉันชอบดอกไม้"
3. ภาพเกี่ยวกับประโยชน์ของดอกไม้ เช่น ภาพพวงมาลัย ภาพแจกันดอกไม้ ฯลฯ
4. หนังสือประกอบภาพ "พืชที่เป็นพิษ"
5. แจกันดอกไม้จริง

ภาคผนวก

หนังสือประกอบภาพ เรื่อง "พืชที่มีพิษ"

(ไม้ทรายนามผู้แต่ง)

พืชที่เป็นพิษมีส่วนต่าง ๆ เหมือนพืชทั่ว ๆ ไป แต่อาจจะมีพิษสะสมอยู่ที่ใบ ที่ดอก ที่ผล ที่เมล็ด หรือที่ลำต้นก็ได้ พืชที่เป็นพิษบางชนิดมีดอกสวยงามมาก จนบางคนนำมาปลูกไว้ที่หน้าบ้านหรือริมทางเดิน

พืชที่มีพิษมีหลายชนิด ตำแย มีพิษอยู่ที่ใบ หมามุ่ย มีพิษอยู่ที่ฝัก ยี่โถและรำเพย มีพิษอยู่ที่ใบและยอด รักมีพิษที่ยาง ลั่นทมมีใบซึ่งมีบางเป็นพิษ หนุ่ยคาใบแหลมคม โป๊ยเซียนหนามแหลมคม ต้นเป็คน้ำตาลของต้นมียาง เป็นพิษ ลำโพงมีเมล็ดและใบเป็นพิษ เป็นต้น พืชมีพิษนั้น แม้แต่สัตว์หรือแมลงก็ไม่อยากเข้าใกล้

คำคล้องจอง "ฉันทชอบดอกไม้"

(มาณวิภา ผลพิรุฬห์)

ฉันทชอบดอกไม้	สติใสสวยดี
ต่างกลิ่นต่างสี	มากมีเหลือคณา
ฉันทชมดอกไม้	สบายใจหนักหนา
ลมพัดโชยมา	หอมดมกาชื่นใจ

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยไม้ดอกไม้ประดับ วันที่ 3

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ไม้ใบ ลักษณะของไม้ใบ มีสีเขียวสด บางชนิดมีลวดลายคล้ายดอกไม้
ไม้ใบบางชนิดจะมีขน เช่น ต้นถั่วฝักยาว ไม้ใบชอบอยู่กลางแจ้งและในร่ม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกลักษณะของไม้ใบได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
1. ครูให้เด็กดูไม้ใบที่เป็นต้นและไม่เลื้อย จากของจริงภายในบริเวณโรงเรียน	1. ครูพาเด็กไปดูไม้ใบที่ปลูกไว้ภายใน บริเวณโรงเรียนแล้วสนทนาถึงลักษณะ เฉพาะของไม้ใบ เช่น ไม้มีดอก ใบมีลักษณะต่าง ๆ กัน สีสวย ชอบอยู่ ในที่ร่ม ฯลฯ

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยชี้ทักษะพื้นฐานละคร่างสรรค์
2. ครูผู้เกี่ยวข้องร่วมกันสนทนาลักษณะของ ลำต้น ใบ สี จากของจริงและภาพ	2. ครูนำใบของไม้ใบที่มีรูปร่างต่าง ๆ กัน เช่น ใบเศรษฐี ใบโกศล ใบเล็บครุฑ ฯลฯ มาให้เด็กสัมผัสและดมกลิ่นแล้วบอกความรู้สึก
3. ครูให้เด็กหยิบใบไม้ตามคำสั่งจำนวน 1 - 9	3. ให้เด็กทุกคนเลือกใบของไม้ที่ชอบ คนละ 1 ใบแล้วทำท่าทางตามลักษณะ ของใบที่เลือก
4. ครูให้เด็กทบทวนคำสองจอนที่เรียน มาแล้ว	4. ครูนำภาพเงาคำของไม้ดอกไม้ประดับ หลายชนิด มาให้เด็กทายว่าเป็นไม้ดอกไม้ หรือไม้ใบ แล้วเฉลยควาภาพระบายสี

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ไม้ใบจริงที่มีรูปร่างลักษณะ สีต่าง ๆ กัน
2. ภาพวาดเงาคำและภาพวาดระบายสี ของไม้ดอกไม้ประดับไม้ประดับหลายชนิด

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยไม้ดอกไม้ประดับ วันที่ 4

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ประโยชน์ไม้

1. เป็นสมุนไพรรักษาโรคต่าง ๆ ได้ เช่น บัวบกแก้ร้อนใน ทางจรเข้
2. เป็นอาหาร เช่น ใบสะระแหน่ ใบโหระพา
3. เป็นไม้ประดับ รอยพวงมาลัย

โทษของไม้ บ้างของไม้บางชนิดทำให้เกิดอันตรายได้ เข้าตาทำให้ตามอด
เช่น ไม้รำเพย ใบส้าน้อยประแปง ไม้รัก เป็นต้น
จำนวนมาก - น้อย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกประโยชน์ของไม้ได้
2. บอกชื่อไม้ที่มีอันตรายได้
3. บอกจำนวนมาก - น้อย

การดำเนินกิจกรรม

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>1. ครูเอาใบไม้ที่เด็กนำมาพร้อมกันและช่วยกันนับ จำนวน 1 - 30.</p>	<p>1. ครูวางใบไม้ที่มีจำนวนมาก - น้อย ใกล้เคียงกันให้เด็กทายเกี่ยวกับจำนวน แล้วให้เด็กช่วยกันนับจำนวนใบไม้ 1 - 30</p>
<p>2. ครูจัดใบไม้มาก - น้อย ให้เด็กสังเกต และตอบคำถาม</p>	<p>2. ให้เด็กเล่าประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับ ประโยชน์และโทษของใบไม้และครูสรุป ถึงประโยชน์ของใบไม้ เช่น ใช้รักษาโรค (ใบหางจรเข้ ใบบัวบก) เป็นอาหาร (ใบสะระแหน่ ใบโหระพา) เป็นต้น โทษของใบไม้ เช่น ยางใบไม้ ทำให้คัน ขนทำให้คัน เป็นต้น แล้วครูนำใบไม้ ที่มีประโยชน์ เช่น วานหางจรเข้ ทาแขนเด็ก แล้วให้เด็กบอกความรู้สึก (ใจส่วนที่อยู่ตรงกลาง)</p>
<p>3. ครูสนทนากับเด็กเรื่องประโยชน์และ อันตรายใบไม้จากของจริงหรือภาพ</p>	<p>3. ครูใช้เชือกทำวงกลม 3 วง วางบนพื้นห้องเรียน และสมมุติเป็น กระถางต้นไม้ ให้เด็กอาสาสมัครเลือก จำนวนใบไม้ตามชอบแล้วเลือกแสดง เป็นต้นไม้มีใบจริงอยู่ในกระถางให้เด็ก ที่เหลือช่วยกันนับจำนวนใบไม้จริงจาก ต้นไม้สมมุติ</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>4. ครูสอนให้เด็กพูดและทำท่าทางประกอบ คำคล้องจอง "ไม้ดอกไม้ประดับ"</p>	<p>4. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง " "ไม้ดอกไม้ประดับ" และให้ทำ ท่าทางตามจินตนาการประกอบ คำคล้องจอง โดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ไม้ที่มีรูปร่างลักษณะ สี ต่าง ๆ กัน
2. พืชสมุนไพรของจริง เช่น ใบกระเพรา ใบโหระพา ใบสะระแหน่
หางจรเข้ ใบบัวบก เป็นต้น
3. คำคล้องจอง "ไม้ดอกไม้ประดับ"

ภาคผนวก

คำคล้องจอง "ไม้ดอกไม้ประดับ"

(ไม้ทรามบนานผู้แต่ง)

ไม้ดอกไม้ประดับ
 ไม่ปล่อยให้เหี่ยวเฉา
 ไม้ดอกสวยงามดี
 เราปลูกเราถนอมไว้

มีไว้สำหรับบ้านเรือนของเรา
 เรายกน้ำพรวนดินเอาไว้
 มีสีสดชามั่งหัวใจ
 เราไม่เคยคอกไม้เอาไปขายผู้เขี้ยว

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยไม้ดอกไม้ประดับ วันที่ 5

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

การดูแลรักษาไม้ดอกไม้ประดับ การปฏิบัติดังนี้

1. ตองรดน้ำพรวนคืน
2. ไม้ทำลายไม้ดอกไม้ประดับที่เป็นของคนและของสาธารณะ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกวิธีดูแลรักษาไม้ดอกไม้ประดับได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างรัก
1. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง "พรวนคืน"	1. ครูนำต้นไม้ที่มีดอกสวยมาให้เด็กดู สัมผัส ดมกลิ่น สนทนากับเด็กเรื่องการดูแล รักษาต้นไม้ และให้เด็กอาสาสมัคร ประสบการณ์เดิมที่เคยช่วยปลูก ดูแลรักษาต้นไม้ ให้เด็กสัมผัสและดมกลิ่น

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและสร้างสรรค์</p>
<p>2. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อเรื่องใน คำคล้องจอง</p> <p>3. ครูกับเด็กร่วมกันแสดงความคิดเห็นเรื่อง การดูแลรักษาไม้ดอกไม้ประดับ ให้มี สภาพสวยงามทั้งที่บ้าน โรงเรียน และตามที่สาธารณะ</p> <p>4. ครูให้เด็กเล่าถึงประสบการณ์เดิม เกี่ยวกับการดูแลรักษาไม้ดอกไม้ ประดับ</p>	<p>2. ครูกำหนดพื้นที่ในบริเวณห้องเรียนเป็น บ้าน 2 หลัง บ้านหลังที่ 1 มีเด็กคิตีที่ ดูแลรักษาต้นไม้ บ้านหลังที่ 2 มีเด็ก เกเรชอบทำลายต้นไม้ แล้วให้เด็ก อาสาสมัคร 2 คน เลือกแสดงโดยมี กระถางต้นไม้จริงอยู่ในบริเวณที่สมมุติ โดยให้เด็กที่เหลืออภิปรายว่า เพื่อนทั้ง 2 คน ทำอะไรกับต้นไม้บ้าง และอยากเป็นเด็กคนไหน</p> <p>3. ครูสอนให้เด็กพูดคำคล้องจอง "พรวนดิน" และให้ทำท่าทางตาม จินตนาการประกอบคำคล้องจอง โดย โดยอิสระ</p> <p>4. ครูพาเด็กไปรดน้ำต้นไม้ในบริเวณ โรงเรียน</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถามของเด็ก
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็ก

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. กระดาษพร้อมต้นไม้คอก 2 กระดาษ
2. คำคล้องจอง "พรวนดิน"

ภาคผนวก

คำคล้องจอง "พรวนดิน"

(ไมทราบนามผู้แต่ง)

<p>พรวนดิน</p> <p>นี่แน่</p> <p>ซุดหลุม</p> <p>รดน้ำนินคินค</p> <p>ฝนตกแล้วแดดก็ออก</p>	<p>พรวนดินให้ดี</p> <p>ฉันมีเมล็ดคอกไม้</p> <p>แล้วเก็ยคินบิค</p> <p>แล้วคอยดูไป</p> <p>ไมซาเห็นคอกงาวิไล</p>
---	---

หน่วยสวัสดิภาพใหม่

แนวคิด

วันขึ้นปีใหม่ตรงกับวันที่ 1 เดือนมกราคมของทุกปี เราควรทำบุญตักบาตรและอวยพรให้ทุกคนมีความสุขตลอดปี

จุดประสงค์

1. รู้อธิปไตยความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่
2. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่
3. รู้วิธีปฏิบัติตนในเรื่องกาชประหยัด
4. นับเรียงลำดับ 1 - 30
5. รู้จำนวน 9
6. รู้จักจำแนกสิ่งของที่แตกต่างกันมาก

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสวัสดีปีใหม่ วันที่ 1

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ประวัติความเป็นมาของวันปีใหม่ เดิมวันปีใหม่ของไทย คือวันที่ 13 เมษายน ซึ่งเป็นวันสงกรานต์ ต่อมาทางราชการประกาศให้วันที่ 1 มกราคม เป็นวันปีใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2483

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกได้ว่าวันปีใหม่ตรงกับวันอะไร

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยจัดทำบนพื้นฐานละครสร้างสรรค์
1. ครูให้เด็กดูภาพวันปีใหม่	1. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับ จำนวนวันใน 1 สัปดาห์ จำนวนวันใน 1 เดือน จำนวนเดือนใน 1 ปี เดือนแรกของปีคือเดือนมกราคม เดือนสุดท้ายของปีคือเดือนธันวาคม และวันที่ 1 มกราคมคือวันขึ้นปีใหม่ในแต่ละปี โดยให้เด็กนับจำนวนวัน เดือนจากปฏิทิน

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพ 12 นกขั้ตร
2. เพลง "ปีใหม่"

ภาคผนวก

เพลง "ปีใหม่"

(ไมตรีชานามชูแต่ง)

ปีใหม่ วันใหม่ เดือนใหม่
 รื่นเริงสำราญ
 จงคลายความทุกข์
 ถนอมหัวรานี้

เราขออวยชัยให้สวัสดิ์
 ดวงใจเบิกบานสุขเกษมเปรมปรกติ
 ความสุขจงมี
 แวนแควนแดนไทย

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยสวัสดีปีใหม่ วันที่ 2

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ประเพณีทำในวันปีใหม่

1. การอวยพร
2. การขอพรจากผู้ใหญ่
3. การส่งความสุขด้วยบัตร
4. การให้ของขวัญ
5. การปล่อยนกปล่อยปลา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกประเพณีที่ควรทำในวันปีใหม่ได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยให้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างรัก
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูถามเด็กเรื่องประเพณีทำในวันปีใหม่ 2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาถึงความคิดเห็นของเล็ก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูให้เด็กอาสาสมัครเล่าเรื่องประเพณีที่ทำในวันปีใหม่จากประสบการณ์เดิม 2. ครูให้เด็กดูภาพประเพณีทำในวันปีใหม่แล้วสนทนากับเด็กกว่าในโอกาสวันขึ้นปีใหม่จะมีประเพณีนิยมทำกันหลายอย่าง เช่น การอวยพรปีใหม่ การส่งบัตรอวยพร ฯลฯ

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
3. ครูสนทนากับ เด็ก เกี่ยวกับประเพณีที่ควรทำ ในวันปีใหม่ โดยใช้ภาพประกอบ	3. ครูให้เด็กแต่ละคน คิดคำอวยพร ที่จะใช้ในวันปีใหม่มกักับเพื่อน ๆ หรือ บุคคลอื่น แล้วให้เด็กอาสาสมัคร สมมุติเป็นผู้กล่าวคำอวยพรใน โอกาส วันขึ้นปีใหม่
4. ครูสอนให้เด็ก ร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "ร่ำวงปีใหม่"	4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ร่ำวงปีใหม่" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบ เพลง โดยอิสระ

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพถ่ายประเพณีที่ทำในวันปีใหม่ เช่น ภาพการอวยพรผู้ใหญ่ ภาพการปล่อยนก
ปล่อยปลา ภาพบัตรอวยพร ฯลฯ
2. เพลง "ร่ำวงปีใหม่"

ภาคผนวก

เพลง "ร่างบีใหม่"

(เตือนใจ ศรีมารุต)

ร่าง ร่างบีใหม่
 ทรนเริ่งสนุก

อวยชัยใหม่ความสุข
 อวยพรความสุขวันบีใหม่เอ๋ย

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วย สวัสดิ์ปีใหม่ วันที่ 3

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ของขวัญปีใหม่ ไม่ต้องมีราคาสูง มีค่าต่อผู้รับ (มีไหม้ราคา) ไม่เค็ดครอนผู้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. รู้จักทิวของขวัญที่พอเหมาะกัวัยของตนเองได้
2. ปฏิบัติตนในเรื่องการประหยัดได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยให้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
1. ครูเล่านิทานเรื่อง "ของขวัญอันมีค่า"	1. ครูเล่านิทานเรื่อง "ของขวัญอันมีค่า" โดยให้ภาพประกอบการเล่า แล้วช่วยกัน สรุปเนื้อเรื่องในนิทาน และสรุปว่าคน ทั่วไปจึงนิยมที่จะให้พรผู้อื่นอาจเป็น "คำอวยพร" หรือเป็น "ของขวัญ"

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>2. ครูคุยเด็กกรวมกันสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน</p> <p>3. ครูแนะนำว่า ในฐานะที่เด็กยังเล็กอยู่ จะให้ของขวัญผู้ใหญ่หรือผู้มีพระคุณอย่างไรดี</p> <p>4. ครูให้เด็กนับบัตรของขวัญเก่า จำนวน 1 - 9 บัตร</p>	<p>2. ครูสนทนากับเด็กให้คิดว่าของขวัญปีใหม่ ไม่จำเป็นต้องมีราคาสูง และมีค่าต่อผู้รับ โดยครูนำของขวัญที่เด็กทำเองมาเปรียบเทียบ กับของขวัญหรือของขวัญที่คุณพ่อคุณแม่ของเด็กแต่ละคน ใครมีของขวัญหรือจากลูกจะชอบ บัตรของขวัญแบบไหน ถ้าใครรับจะรู้สึกอย่างไร</p> <p>3. ครูแจกบัตรของขวัญให้เด็กคนละ 1 ใบ ให้เด็กผัดเปลี่ยนกัน แจกบัตรของขวัญพร้อม กล่าวคำพูดของขวัญปีใหม่ให้กับเพื่อน</p> <p>4. ให้เด็กหิบบัตรของขวัญจำนวนไม่เกิน 9 บัตรแล้ว ให้เด็กแต่ละคนแสดงท่วงท่า เป็นการสื่อความหมายให้เพื่อนทาย เกี่ยวกับจำนวนบัตรที่หิบบัตรมา</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการ จักกัจจกรรณ

1. นิทานเรื่อง "ของขวัญอันมีค่า"
2. บัตรอวยพร เกาหลายชนิด

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง "ของขวัญอันมีค่า"

(มาดวิกา ผลพิรุฬห์)

มีครอบครัวหนึ่ง มี พ่อ แม่ และมีลูกสาว 1 คน ชื่อหนูนิก หนูนิกเป็นเด็กน่ารัก ร่างกายสะอาด เชื้อฟุ้งพ่อแม่ ไม่ค่อยมีขน หนูนิกช่วยคุณแม่ทำความสะอาด บางครั้งหนูนิกมักจะเผลอลืมปิดก๊อกน้ำ เมื่อซักผ้าเสร็จแล้ว คุณพ่อก็ตอ้งคอยตักเตือนว่า การใช้น้ำทุกครั้ง จะตอ้งปิดน้ำให้เรียบร้อย เราตอ้งช่วยกันประหยัด หนูนิกก็รับคำและปฏิบัติตาม

เมื่อใกล้จะถึงวันปีใหม่ หนูนิกช่วยคุณแม่ทำความสะอาด เพื่อเตรียมต้อนรับ วันปีใหม่ที่จะมาถึง หนูนิกรู้สึกมีความสุขใจมาก เมื่อถึงวันปีใหม่ หนูนิกก็แกะเซียมซีเพื่อ เตรียมของใส่บาตร ถวายพระในคอนเขา คุณแม่ถามหนูนิกว่า "ลูกอยากได้อะไรในวันปีใหม่" หนูนิกตอบว่า "ลูกอยากได้น้ำดื่มรสดีแรงของคุณแม่คะ" แม่บอกว่า "นั่นน่ะน่ารักมากเพราะ คุณพ่อซื้อให้แม่ แต่แม่ยินดีให้ลูก เพราะลูกเป็นเด็กดี เชื้อฟุ้งพ่อแม่"

ในเย็นวันนั้น หนูนิกก็ชวนเพื่อน ๆ มารับประทานอาหาร แล้วดูโทรทัศน์ หลังจากนั้น หนูนิกก็ออกไปส่งเพื่อนกลับบ้าน ลืมปิดโทรทัศน์ คุณพ่อเข้าไปพบจึงเรียกหนูนิกมาเตือนอีกว่า "กษที่เรามีน้ำประปา ไฟฟ้าใช้ เพื่อความสะดวกสบาย เราตอ้งช่วยกันประหยัด ไม่เปิดทิ้งไว้ ให้สิ้นเปลือง ลูกชอบลืมปิดน้ำและใช้ไฟฟ้าโดยไม่จำเป็นเสมอ ท่อไปลูกอย่าลืมปิดน้ำ ปิดไฟ ทิ้งไว้อย ๆ นะ" หนูนิกให้สัญญาว่าท่อจะไม่ทำเช่นนั้นอีกแล้ว

จากนั้นคุณพ่อก็นำของขวัญซึ่งเป็นตุ๊กตาน่ารักมากมาให้หนูนิก หนูนิกดีใจมากก็คิดตอบแทน ความดี ของคุณพ่อ คุณแม่ โดยเขียนบัตรอวยพรให้ คุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งเป็นใต้ เคาพรักของลูก ๆ เพราะ เป็นักการประหยัดไม่ตอ้งซื้อบัตรอวยพรหรือของขวัญที่มีราคาแพง หนูนิกได้นำบัตรอวยพร นั้นมาอวยพรคุณพ่อ คุณแม่ ในคืนนั้น คุณหรือคุณแม่ดีใจมาก ชมเชยหนูนิกว่า เป็นเด็กน่ารัก และ รู้จักประหยัดในการใช้จวย

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยสวัสดีปีใหม่ วันที่ 4

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. ความตั้งใจที่จะทำในวันปีใหม่ เช่น ทำความดี การทดแทนบุญคุณ การทำ
ส.ค.ส. การทำบุญตักบาตร การช่วยเหลือผู้อื่นตามความจำเป็น ฯลฯ
2. คำที่มีเสียงอย่างกันมาก เช่น (ปี) ใหม่ - หมู (ตัก) บาตร - โปสการ์ด
(ส.ค.ส.) บั๊ต - บวช (ขอ) พร - พาน กราบ - กลวย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกได้ว่าจะทำอะไรในวันปีใหม่
2. พูดย่อและฟังเสียงที่แตกต่างกันมากได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยให้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค
1. ครูให้เด็กออกมาเล่าความตั้งใจจะทำอะไร บ้างในวันปีใหม่	1. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ในวันปีใหม่ โดยให้เด็กนำเสนอสิ่งที่ คิดจะทำหลายอย่างที่เด็กควรกระทำทั้งที่ บ้านและที่โรงเรียนนอกเหนือไปจาก ประเพณีที่ทำในวันปีใหม่ เช่น การทดแทน บุญคุณพ่อแม่ การช่วยเหลือผู้อื่น ฯลฯ นอกจากนี้เด็กบางคนยังคิดเริ่มตน

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยปีที่ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรุป
<p>2. ครูและเด็กรวมอภิปรายถึงสิ่งที่ควรทำในวันปีใหม่</p> <p>3. ครูให้เด็กนำ ส.ค.ส. ที่ตนเองทำไปให้คุณพ่อคุณแม่เป็นการอวยพรความสุขในวันปีใหม่ (ทำในช่วงเวลากิจกรรมสร้างสรรค์)</p> <p>4. ครูพูดคำที่มีเสียงต่างกันมากแล้วให้เด็กพูดตามเป็นคู่ ๆ</p>	<p>สิ่งใหม่ ๆ ในวันปีใหม่ เช่น สัญญากับพ่อ แม่ว่าจะไม่คอ จะเป็นเด็กที่ไม่รังแกเอง เป็นต้น</p> <p>2. ครูให้เด็กแต่ละคนเล่าความมีความตั้งใจจะทำสิ่งใดมากที่สุด เพราะเหตุใด</p> <p>3. ครูให้เด็กดูภาพเงาที่เกี่ยวกับประเพณีหรือสัญลักษณ์เกี่ยวกับวันปีใหม่ เช่น ภาพบัตรอวยพร ภาพคนทำบุญ ตักบาตร ภาพคนปล่อยนก ปล่อยปลา ฯลฯ แล้วให้เด็กทายว่าเป็นภาพอะไร ทำไมจึงคิดว่าเป็นภาพนั้น แล้วเฉลยด้วยภาพจริง</p> <p>4. ครูพูดคำที่มีเสียงต่างกันมากแล้วให้เด็กพูดตามและให้เด็กคิดคำที่มีเสียงต่างกันคนละ 1 คู่</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม .

1. บัตร ส.ค.ส.
2. ภาพถ่ายเกี่ยวกับประเพณีที่ทำในวันปีใหม่

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยวัดศัพท์ใหม่ วันที่ 5

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

1. นับเรียงลำดับ 1 - 30
2. รู้ความหมายจำนวน 9

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นับเรียงลำดับ 1 - 30 ได้
2. บอกความหมายของจำนวน 9 ได้

กาหนดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค
1. ครูให้เด็กแต่ละส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ขา อก สะโพก ฯลฯ ประกอบ การนับ 1 - 30 พร้อมกัน	1. ครูให้เด็กเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของ ร่างกายไปให้ทั่วบริเวณในห้องเรียน พร้อมกันนับเรียงลำดับ 1 - 30 ตามจังหวะและสัญญาณ

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
2. ครูมีบัตร ส.ค.ส. มาให้เด็กดูและช่วยกันนับ เรียงลำดับ 1 - 30	2. ให้เด็กหยิบบัตรอวยพร คนละไม่เกิน 9 ใบ แล้วให้จับวางบัตรบนพื้นห้องเรียน ตามชอบ เมื่อเสร็จแล้วให้บอกจำนวน บัตรอวยพรและบอกว่าที่วางบัตรอวยพร ในลักษณะนั้นเพราะอะไร หรือเมื่อดู กลุ่มบัตรที่วางแล้วคิดถึงอะไร
3. ครูแจกบัตร ส.ค.ส. ให้เด็กคนละ 1 ใบ จำนวน 9 คน แล้วให้เด็กออกมาขึ้นหน้าชั้น ให้เพื่อน ๆ ช่วยกันนับจากซ้ายไปขวา ให้นับเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และนับเป็น รายบุคคล	3. ครูให้เด็กเล่นสมมุติส่งบัตรอวยพรให้ เพื่อนลงในตู้ไปรษณีย์สมมุติตามจำนวน ที่เลือกไว้ แล้วให้บอกวาได้อะไรจากบัตรอวยพร คนละกี่ใบ
4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "ไชโยปีใหม่"	4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ไชโยปีใหม่" และให้เด็กทำท่าทางจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. บัตรอวยพร ส.ค.ส. ชนิดต่าง ๆ
2. เพลง "ไชโยปีใหม่"

ภาคผนวก

เพลง "ไชโย ปีใหม่"

(สุนทราภรณ์)

ไชโย ไชโย ไชโย
ส่งปีเก่าแล้วเราเพลินใจ (ซ้ำ)

มาร่วมไชโยต้อนรับปีใหม่
ถึงวันปีใหม่มาร่วมไชโย

หน่วยอาหาคัมมีประโยชน์

แนวคิด

1. อาหารคือสิ่งที่เรารับประทานเข้าไปแล้วทำให้ร่างกายเจริญเติบโตและแข็งแรง
2. การมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหารขอมมีผลดีต่อสุขภาพ

จุดประสงค์

1. รู้ความสำคัญของอาหารที่มีต่อร่างกาย
2. รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และสะอาด
3. รู้จักมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร
4. มีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร
5. รู้ความหมายมี - ไม่มี

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยอาหารกับประโยชน์ วันที่ 1

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

อาหารที่มีประโยชน์ ได้แก่ เนื้อ ไข่ ผักต่าง ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกชื่อและประโยชน์ของอาหารได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยที่ทันพื้นฐานละครสร้างสรรค
<p>1. ครูให้ดูภาพเด็กที่ขาดอาหารและเด็กที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ แล้วสนทนาเกี่ยวกับรูปภาพทั้งสอง ถึงความแตกต่างและสาเหตุของความแตกต่างนั้น</p>	<p>1. ครูนำภาพเด็กที่ขาดอาหารและภาพเด็กที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์มาให้เด็กดูแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับสาเหตุที่เด็กในภาพทั้งสองแตกต่างกัน แล้วให้บอกชื่อเพื่อนที่แข็งแรงที่สุด ให้บอกเหตุผลว่าเพราะเหตุใด จึงเลือกเพื่อนคนนี้ หรืออะไรทำให้เขาแข็งแรง</p>

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค
2. ครูให้เด็กออกมาบอกชื่ออาหารที่ตน รับประทานเมื่อก่อนเราก่อนมาโรงเรียน	2. ครูนำอาหารรสต่าง ๆ เช่น ผลไม้ นม สะเดา ฯลฯ ใส่กล่องไม้ให้เด็กเห็น ให้เด็กอาสาสมัครดมชิมแล้ว และ แสดงท่าทางให้เพื่อนทายว่าอาหาร เป็นอย่างไร แล้วจึงนำอาหารเหล่านั้น มาให้เด็กดู ว่าเป็นอาหารอะไรและ แบ่งให้เด็กลองชิมทุกคน
3. ครูกับเด็กร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับอาหารที่ มีประโยชน์จากภาพประกอบ	3. ครูสนทนากับเด็กว่าอาหารที่มีประโยชน์มี หลายอย่าง แล้วให้เด็กเลือกบอกอาหาร ที่ชอบที่สุดคนละ 1 อย่าง พร้อมทั้ง ให้บอกเหตุผล เพราะเหตุใด
4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "อาหารของฉัน"	4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "อาหารของฉัน" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สิ่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพเด็กขาดอาหาร และภาพเด็กที่แข็งแรง
2. อาหารจริง เช่น ผลไม้ นม ฯลฯ
3. เพลง "อาหารของฉัน"

ภาคผนวก

เพลง "อาหารของฉัน"

(ศิริลักษณ์ อนุกุล)

ฉันกินข้าวทุกวันฉันแข็งแรง
ฉันกินไข่ กินเนื้อ หมู ปลา

ฉันกินผักทุกวันฉันแข็งแรง
อีกผลไม้ทานทำให้กายฉันเติบโต

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยอาหารที่มีประโยชน์ วันที่ 2

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

สุขนิสัยและมารยาทในการรับประทานอาหาร เช่น รู้จักใช้ช้อนส้อม ช้อนกลาง ไม่พูดคุยขณะเคี้ยวอาหารหรือไม่เคี้ยวเสียงดัง เป็นต้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกวิธีปฏิบัติตนก่อนและหลังรับประทานอาหารได้
2. แสดงมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหารได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทางประกอบเพลง "ล้างมือ" 2. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับความหมายของเนื้อเพลง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ล้างมือ" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการประกอบเพลงโดยอิสระ 2. ครูกับเด็กช่วยกันจัดโต๊ะอาหาร 1 โต๊ะ มีเครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร เช่น จาน ช้อนส้อม แก้วน้ำ ช้อนกลาง ฯลฯ โดยใช้รูปภาพสัญลักษณ์เป็นอาหารจริงแล้วแบ่งกลุ่มเด็กเป็นกลุ่มย่อยมาแสดงการรับประทานอาหาร

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>3. ครูอธิบายเรื่องมารยาทในการรับประทานอาหารพร้อมทั้งสาธิตให้เด็กดู</p> <p>4. ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มทดลองปฏิบัติ</p>	<p>3. ครูกับเด็กร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงการรับประทานอาหารและสนทนากับเด็กเกี่ยวกับสุขนิสัยและมารยาทในการรับประทานอาหาร เช่น ไม่เคี้ยวอาหารเสียงดัง การใช้ช้อนกลาง เป็นต้น</p> <p>4. ครูสาธิตการล้างมือก่อนรับประทานอาหาร แล้วให้เด็กปฏิบัติจริง</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. เพลง "ล้างมือ"
2. เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร เช่น ช้อนส้อม ถาด แก้วน้ำ ฯลฯ
3. ภาพถ่ายอาหารชนิดต่าง ๆ

ภาคผนวก

เพลง "ล้างมือ"

(คุณหญิงเบญจา แต่งมลิ)

มือนั้นสวยจริงๆ
กลับจากห้องน้ำและกอนกินไป

ถ้าแป้นไม่รีบล้างเร็วไว
ล้างมือเสียให้สะอาดเอ๋ย

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยอาหาคัมโภชน วันที่ 3

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

การเลือกอาหารที่สะอาดและมีประโยชน์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกได้ว่าควรเลือกอาหารชนิดใด
2. บอกอาหารที่ไม่ควรรับประทาน

กษคำเนกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูให้เด็กเล่าเรื่องจากประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับร้านขายอาหาร 2. ครูให้เด็กเอนบทบาทสมมติเรื่องการซื้อขายอาหารและการเลือกอาหาร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูนำภาพอาหารที่มีแมลงวันตอมมาให้เด็กดูแล้วให้เด็กยกความรู้สึกอย่างไร 2. ครูชวนเด็กสนทนาเกี่ยวกับอาหารที่มีประโยชน์ เช่น นม ผัก ผลไม้ ฯลฯ อาหารที่ไม่มีประโยชน์ เช่น หมากฝรั่ง อมยิ้ม ฯลฯ <p>โดยนำอาหารมาให้เด็กดูและชิม (เฉพาะอาหารที่มีประโยชน์)</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและสร้างสรรค์</p>
<p>3. ครูสนทนาสรุปเกี่ยวกับอาหารที่ควรซื้อ รับประทานและให้เด็กบอกชื่ออาหาร ที่ไม่ควรรับประทาน</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "อาหารดี"</p>	<p>3. ครูสมมุติใบบริเวณส่วนหนึ่งของห้องเรียน เป็นร้านขายอาหาร ให้เด็กเลือกซื้อ ขายอาหาร โดยผลักดันสมมุติเป็นผู้ซื้อ ผู้ขาย แล้วอภิปรายเกี่ยวกับอาหารที่ แต่ละคนเลือกซื้อ</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "อาหารดี" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและกาข คอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สิ่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. ภาพอาหารที่มีแมลงวันตอม
2. อาหารจริงที่ไม่มีประโยชน์ เช่น ผลไม้คอง อมยิ้ม ทอฟฟี่ ฯลฯ
3. อาหารจริงที่มีประโยชน์ เช่น นม ผัก ผลไม้ ฯลฯ
4. เพลง "อาหารดี"

ภาคผนวก

เพลง "อาหารดี"

(ศรีนวล รัตนสุวรรณ)

อาหารดีและมีประโยชน์
 ไข่ นม ผลไม้นานา

คือผักสด ผลไม้ ไข่ ปลา
 มีคุณค่าต่อร่างกายของเรา

แผนการจัดประสบการณ์
หน่วยอาหารที่มีประโยชน์ วันที่ 4

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

การรับประทานอาหารเช้าให้ตรงเวลา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกเวลาที่ควรรับประทานอาหารเช้าได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	โดยให้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์
<p>1. ให้เด็กผลัดเปลี่ยนกันออกมาเล่าเรื่อง เวลารับประทานอาหารเช้าในแต่ละวัน</p> <p>2. ครูเล่านิทานเรื่อง "บทเรียนของหนู"</p>	<p>1. ครูเล่านิทานเรื่อง "บทเรียนของหนู" โดยใช้ภาพประกอบการเล่า ช่วยกัน สรุปเนื้อเรื่องในนิทาน</p> <p>2. ครูสนทนากับเด็กให้เข้าใจว่า เหตุใดจึงต้องรับประทานอาหารเช้า เป็นเวลา เช่น ถ้ารับประทาน ตรงเวลา ร่างกายแข็งแรงไม่เป็น โรคภัยไข้เจ็บ เป็นต้น แล้วให้เด็ก แต่ละคนคิดและได้ออกแสดงท่าทาง ที่แข็งแรง</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์</p>
<p>3. ครูสรุปเกี่ยวกับประโยชน์ของการ รับประทานอาหารเป็นเวลาและโทษ ของการรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องและทำท่าทาง ประกอบเพลง "ข้าว"</p>	<p>3. ให้เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับการ รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา โดย นำภาพวาดเด็กทำทางไม่เรียบร้อย มาให้ดูประกอบคำถาม ดังนี้ เด็กจะรู้สึกอย่างไร คุณแม่ คุณพ่อจะพูดว่าอย่างไร คุณครูจะทักอย่างไร ถ้าเพื่อนชวนไปเล่นจะตอบ เพื่อนว่าอย่างไร ฯลฯ</p> <p>4. ครูสอนให้เด็กร้องเพลง "ข้าว" และให้เด็กทำท่าทางตามจินตนาการ ประกอบเพลงโดยอิสระ</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. นิทานเรื่อง "บทเรียนของหนู"
2. เพลง "ขาว"
3. ภาพวาดเด็กที่ทาทางไม่ราวีง

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง "บทเรียนของหนู"

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

หนูเป็นลูกคนเดียวของพ่อแม่ พ่อแม่จึงรักมากและมักตามใจหนูเสมอ เข้านั้นหนึ่งคุณแม่ไปตลาดเพื่อจ่ายกับข้าว หนูก็ขอติดตามแม่ไปด้วย เมื่อไปถึงตลาด หนูเห็นมีขนมชามมากมาย มีทั้งของคอง ทอหี ลูกกวาดสีสวย ๆ ขนมกลอง ๆ ที่เด็กชอบก็มีมากมาย หนูจึงให้แม่ซื้อทุกอย่างแล้วเดินรับประทานไปเรื่อย ๆ กลับถึงบ้านก็หมดพอดี แม่บอกให้หนูรับประทานอาหารเช้า หนูก็ไม่ยอมรับประทานเพราะรับประทานอาหารเช้าจุกจิกมากไป ทำให้ไม่ยอมรับประทานข้าว เมื่อเลยเวลาอาหารเข้าไปสัก 2 - 3 ชั่วโมง หนูรู้สึกปวดท้องมาก และถ่ายอุจจาระติดต่อกันหลายครั้งจนแทบจะหมดแรง คุณแม่ทราบเข้าจึงรีบหาหาแกทองเสียให้หนูรับประทานและสอนว่าการรับประทานอาหารเช้าที่ไมค่อยมีประโยชน์ทำให้ท้องอืด เมื่อถึงเวลาก็ไม่ยอมรับประทานข้าว เมื่อเลยเวลาแล้วก็จะทำให้เกิดปวดท้องและท้องเสียได้ หนูจึงตั้งใจว่าต่อไปจะไม่ซื้อของจุกจิกกินก่อนเวลารับประทานอาหารอีกเป็นอันขาด

เพลง "ขาว"

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ฉันคือขาวที่ได้กินทุกเวลา
ขาวใสไม่เคยให้เสิร์ฟเมื่อดึกที่แข็ง

ช่วยกายาเติบโตใหญ่ให้แข็งแรง
กลายเป็นแป้งทำขนมอร่อยเอย

แผนการจัดประสบการณ์

หน่วยอาหารที่มีประโยชน์ วันที่ 5

กิจกรรมในวงกลม

เนื้อหา

ความหมาย มี - ไม่มี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

บอกความหมายมี - ไม่มี ได้

การดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิและครุสร้างสรรค์
<p>1. ครูนำถุง 2 ใบ มาให้นักเรียนดู ใบหนึ่งมี เงาะ (หรือผลไม้อะไรก็ได้) 5 ผล อีกใบไม่มีอะไรเลย ยูกปากถุงไว้</p> <p>2. ครูให้เด็กทายว่าถุงไหนมีของ แล้วให้ เด็ก 2 คน ออกมาแกะถุงและบอกเพื่อน ว่าในถุงมีอะไร</p>	<p>1. ครูนำจานใส่อาหารที่มีประโยชน์ เช่น ผัก ผลไม้ต่าง ๆ 1 จาน และไม้ส้อมอะไรเลย 1 จาน มาให้เด็กดู แล้วสนทนาให้เด็ก เข้าใจความหมายของคำว่า มี - ไม่มี</p> <p>2. ครูให้เด็กผลัดเปลี่ยนกันหยิบ ผัก ผลไม้ ใส่จานและเอาออกจากราน เมื่อครูพูด คำว่ามี - ไม่มี</p>

<p>ตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ</p>	<p>โดยใช้ทักษะพื้นฐานและโครงสร้างสรรค์</p>
<p>3. ครูให้เด็กเล่นเกมทายของว่าอยู่ในมือไหน</p> <p>4. ครูวางจานไว้ 2 ใบ แล้วให้เด็กหยิบ ผลไม้ใส่จานตามที่ครูกำหนดให้ว่าจาน ไหนมีและจานไหนไม่มี</p>	<p>3. ครูให้เด็กอาสาสมัครออกมาดูของในถุงที่บีบ แล้วบอกเพื่อนแถวข้างทางว่านี่หรือไม่มี ถ้ามีครูใช้คำถามและให้เด็กทำท่าทางต่อไป เช่น มีจำนวนเท่าไร รูปร่างลักษณะ เป็นอย่างไร ใส่อะไร เป็นต้น</p> <p>4. ครูกำหนดวงกลมใหญ่บนพื้นที่ในห้องเรียน แล้วตกลงสัญลักษณ์ - ไม่มี กับเด็กสัญลักษณ์ ที่แปลว่ามีให้เข้ามาอยู่ในวงกลม สัญลักษณ์ แปลว่าไม่มีให้ออกนอกวงกลม</p>

การประเมินผล

สังเกต

1. การพูดและการตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

สิ่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

1. จานไม้ของ 2 จาน
2. เศษวัสดุ เช่น ฝาเบียร์ เปลือกหอย หลอดค้าย ฯลฯ
3. ภาพนะไม้ของ เช่น ถู จาน ฯลฯ
4. อาหารที่มีประโยชน์ เช่น เงาะ ส้มเขียวหวาน ฯลฯ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ นางมาณฑิภา ผลพิรุฬห์
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน 9/99 ซอยคลังมนตรี ถนนประชาชื่น ตำบลลาดยาว
อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร 10900
- สถานที่ทำงาน โรงเรียนอนุบาลสามเสน ถนนพระราม 6 ตำบลสามเสนใน
อำเภอพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. 2505 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสตรีชัยนาท
จังหวัดชัยนาท
- พ.ศ. 2510 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
จากวิทยาลัยครูสวนกุหลาบ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2524 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2533 จบการศึกษาระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะ
พื้นฐานละครสร้างสรรค์กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

บทคัดย่อ

ของ

มาณีกา ผลพิรุฬห์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย

เมษายน 2533

การศึกษารังนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์
 คำนการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์และคำการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่
 ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์
 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย
 เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน กลุ่มควบคุม 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอน
 โดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์ กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์
 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 40 ครั้ง ครั้งละ
 20 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ทักษะพื้นฐาน
 ละครสร้างสรรค์ แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 และแบบทดสอบความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทดสอบ
 เด็กทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนและหลังการสอน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถ
 ในการเล่าเหตุการณ์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของ
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อพิจารณาเป็นรายคน เขาความสามารถ
 คำนการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐาน
 ละครสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของ
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และทั้ง 2 กลุ่ม มีความสามารถคำการเรียงลำดับ
 เหตุการณ์ไม่แตกต่างกัน

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์มีความสามารถ
 ในการเล่าเหตุการณ์ คำนการพูดรายละเอียดของเหตุการณ์และคำการเรียงลำดับเหตุการณ์
 สูงกว่าก่อนการทดลอง

3. เด็กปฐมวัยที่ได้เรียนที่โรงเรียน ๒๕๐, ๓๓๓ และ ๓๖๘, มีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์
 ดีกว่าครูผู้สอนและผู้ช่วยสอน และเด็กเรียงลำดับเหตุการณ์สูงกว่าก่อนการทดลอง

3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมีความสามารถในการเล่าเหตุการณ์ ด้านการพูด
รายละเอียดของเหตุการณ์และการเรียงลำดับเหตุการณ์สูงกว่าก่อนการทดลอง

PRE-SCHOOL CHILDREN'S NARRATIVE ABILITY USING BASIC SKILLS
IN CREATIVE DRAMATICS AND LESSON PLANS BY THE OFFICE
OF NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION

AN ABSTRACT

BY

MANVIKA PHOLPHIRUL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

April 1990

The purpose of this study was to compare pre-school children's narrative ability in describing and sequencing the details of incident using basic skills in creative dramatics and lesson plan prescribed by the Office of the National Primary Education Commission.

The sample consisted of 30 children in the second year kindergarten of Samsen Kindergarten School, Bangkok. The simple random sampling was the technique used to assign an experimental group and a controlled group of 15 children in each. The experimental group experienced the basic skills in creative dramatics while the controlled group experienced the activities in the lesson plans prescribed by the Office of the National Primary Education Commission. The treatment for both groups were carried on for 40 periods of 20 minutes, during 8 weeks of instruction.

Three instruments were employed in this study : the lesson plan using basic skills in creative dramatics, the lesson plans prescribed by the Office of the National Primary Education Commission and the test on pre-school children's narrative ability developed by the researcher. Pretest and posttest were administered by using t-test.

The findings of the study were as follows :

1. Pre-school children experienced basic skills in creative dramatics had higher narrative ability than those experienced the activities in the lesson plans by the Office of the National Primary Education Commission. Considering an aspect in describing the details of incident, the children experienced basic skills in creative

dramatics performed better than those experienced the activities in the lesson plans by the Office of the National Primary Education Commission. Children in both groups showed no difference in sequencing the details of incident.

2. Pre-school children experienced basic skills in creative dramatics had higher posttest scores in narrative ability both in describing and sequencing the details of incident.

3. Pre-school children experienced the activities in the lesson plans by the Office of the National Primary Education Commission had higher posttest scores in narrative ability both in describing and sequencing the details of incident.